

Упутство за корисника за Nokia 7200

9311379

Издање 1

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОИЗВОДА

Ми, NOKIA CORPORATION изјављујемо на своју искључиву одговорност да је производ RH-23 усклађен са одредбама следеће Директиве Савета: 1999/5/EC.

Примерак Изјаве о усклађености производа можете наћи на адреси

http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

CE 168

Copyright © 2004 Nokia. Сва права задржана.

Без претходне писмене дозволе друштва Nokia забрањена је репродукција, трансфер, дистрибуција или меморисање неког дела или читавих садржаја у овом документу.

Nokia, Nokia Connecting People, Xpress-on и Pop-Port су жигови или заштићени жигови фирме Nokia Corporation. Остали називи производа и фирми који се помињу у овом тексту могу бити жигови или робне марке њихових власника.

Nokia tune је аудио жиг компаније Nokia Corporation.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2004. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Includes RSA BSAFE cryptographic or security protocol software from RSA Security.

Java is a trademark of Sun Microsystems, Inc.

УПОТРЕБА ОВОГ ПРОИЗВОДА НА СВЕ НАЧИНЕ ДЕФИНИСАНЕ MPEG-4 ВИДЕО СТАНДАРДОМ ЈЕ ЗАБРАЊЕНА ОСИМ ОНИХ КОЈИ СЕ ДИРЕКТНО ОДНОСЕ НА (А) ПОДАТКЕ ИЛИ ИНФОРМАЦИЈЕ (и) КОЈЕ НЕКОМЕРЦИЈАЛНО КРЕИРА САМ КОРИСНИК ИЛИ ИХ БЕСПЛАТНО ДОБИЈЕ ОД ТАКВОГ ДРУГОГ КОРИСНИКА, И (ии) САМО ЗА ЛИЧНУ УПОТРЕБУ; И (Б) ДРУГЕ КАТЕГОРИЈЕ КОРИШЋЕЊА ЗА КОЈЕ ПОСТОЈИ ПОЈЕДИНАЧНО И ПОСЕБНО ПРАВО УСТОПЉЕНО ОД СТРАНЕ MPEG LA, Л.Л.Ц.

USE OF THIS PRODUCT IN ANY MANNER THAT COMPLIES WITH THE MPEG-4 VISUAL STANDARD IS PROHIBITED, EXCEPT FOR USE DIRECTLY RELATED TO (A) DATA OR INFORMATION (i) GENERATED BY AND OBTAINED WITHOUT CHARGE FROM A CONSUMER NOT THEREBY ENGAGED IN A BUSINESS ENTERPRISE, AND (ii) FOR PERSONAL USE ONLY; AND (B) OTHER USES SPECIFICALLY AND SEPARATELY LICENSED BY MPEG LA, L.L.C.

Nokia води политику континуираног развоја. Nokia задржава право на измене и побољшања без претходне најаве ма ког од производа који су описани у овом документу.

Ни у ком случају Nokia неће бити одговорна за ма какав губитак података или прихода или неку посебну, случајну, последичну или индиректну штету ма како да је проузрокована.

Садржаји овог документа су дати "као што јесу". Осим ако то не захтева одговарајући пропис, не дају се никакве гаранције, било изричите било оне које се подразумевају, укључујући, али не ограничавајући се на њих, и подразумевајуће гаранције комерцијалне погодности и погодности за посебну сврху, у односу на тачност, поузданост или садржај овог документа. Nokia задржава право на измену овог документа или на његово повлачење у свако доба без претходне најаве.

Расположивост посебних производа може да варира у зависности од подручја. Молимо проверите то код Вама најближег продавца Nokia-е

Садржај

ЗА ВАШУ БЕЗБЕДНОСТ.....	12
Опште информације.....	16
Приступне шифре.....	16
Сигурносна шифра (5 до 10 цифара).....	16
PIN и PIN2 шифре (4 до 8 цифара), PIN шифра модула и Потписни PIN.....	16
PUK и PUK2 шифре (8 цифара).....	17
Шифра забране позива (4 цифре).....	17
Шифра новчаника (4 до 10 цифара).....	18
Преглед функција телефонског апарата.....	18
Заједничка меморија.....	20
1. За почетак.....	21
Инсталисање SIM картице.....	21
Постављање и вађење батерије.....	23
Текстилне маске телефона.....	25
Одржавање текстилних маски.....	25
Пуњење батерије.....	26
Укључивање и искључивање телефонског апарата.....	27
Постављање каишића за ношење око руке.....	28
Хедсет (Слушалице).....	29
2. Ваш телефонски апарат.....	30
Упознавање са телефоном - заклопљен.....	30
Упознавање са телефоном - отклопљен.....	31
Пасивни режим рада.....	33
Мини екран у пасивном режиму.....	33

Главни екран у пасивном режиму.....	34
Тапет.....	35
Заштита екрана.....	35
Основни индикатори у пасивном режиму.....	36
Неке корисне пречице из пасивног режима.....	38
Закључавање тастатуре.....	39
ОТА сервис параметара.....	40
3. Функције позива.....	42
Позивање.....	42
Брзо бирање неког телефонског броја.....	43
Пријем или одбијање долазног позива.....	43
Позив на чекању.....	44
Опције у току везе.....	45
4. Писање текста.....	47
Употреба интуитивног начина уноса текста.....	48
Писање сложеница.....	49
Употреба традиционалног начина уноса текста.....	49
Савети за писање текста.....	50
5. Коришћење менија.....	52
Приступ некој функцији менија.....	52
Списак функција менија.....	54
6. Функције менија.....	58
Поруке (Мени 1).....	58
Текстуалне поруке (SMS).....	58
Писање и слање порука.....	59
Опције слања порука.....	60

Писање и слање имејл порука преко SMS сервиса	60
Читање и одговарање на SMS поруку или SMS имејл	61
Фолдери Пријем и Послате поруке.....	63
Листе доставе	63
Обрасци	64
Фолдер Архива и Моји фолдери	65
Бројач порука	65
Мултимедија поруке	66
Писање и слање мултимедија поруке.....	67
Читање и одговарање на мултимедија поруку.....	69
Фолдери Пријем, Слање, Сачуване поруке и Послате поруке	71
Меморија за мултимедија поруке је пуна	72
Брисање порука	72
Имејл поруке.....	73
Писање и слање имејл порука.....	74
Преузимање имејл порука са имејл налога у телефон	75
Читање и одговарање на имејл поруку.....	76
Пријем и Остали фолдери (Драфтови, Архива, Слање и Послате поруке).....	76
Брисање имејл порука	77
Ћаскање.....	77
Улазак у мени Ћаскање	80
Повезивање и раскид везе са сервисом ћаскања	80
Започињање ћаскања	81
Прихватање или одбијање позива за ћаскање.....	82
Читање примљене чет поруке.....	83
Учествовање у ћаскању, конверзацији	84
Измене сопствених подешавања	85
Контакти за ћаскање	85

Блокирање и одблокирање порука.....	86
Групе.....	86
Говорне поруке.....	88
Инфо поруке.....	88
Подешавања порука.....	89
Подешавања текстуалних и имејл порука.....	89
Подешавање замене старих порука.....	90
Подешавања мултимедија порука.....	90
Подешавања имејл апликације.....	93
Подешавање величине фонта.....	96
Сервисне команде.....	97
Листе позива (Мени 2).....	97
Листа претходних позива.....	97
Бројачи импулса и мерачи позива.....	98
Контакти (Мени 3).....	99
Избор подешавања контаката.....	100
Меморисање имена и телефонских бројева (Додај контакт).....	100
Меморисање више бројева или текстуалних напомена по једном имену.....	101
Додавање слике имену или броју у контактима.....	103
Тражење неког контакта.....	103
Брисање контаката.....	104
Измене или брисање детаља у контактима.....	105
Моја присутност.....	105
Претплаћена имена.....	108
Додавање контаката у пријављена имена.....	109
Преглед пријављених, "претплаћених" имена.....	110
Одјава пријаве (претплате) контаката.....	111
Копирање контаката.....	111
Слање и пријем визиткарти.....	112

Брза бирања.....	113
Бирање гласом.....	113
Додавање и организовање надимака.....	114
Позивање користећи надимак.....	115
Инфо бројеви и бројеви сервиса.....	115
Моји бројеви.....	116
Групе позивача.....	116
Подешавања (Мени 4).....	117
Начини рада.....	117
Подешавање тонова.....	118
Подешавање екрана.....	119
Подешавања времена и датума.....	121
Личне пречице.....	122
Повезивање.....	123
Инфрацрвена веза.....	123
(E)GPRS.....	124
(E)GPRS веза.....	125
Подешавање (E)GPRS модема.....	126
Подешавање позива.....	127
Подешавање телефона.....	130
Подешав. ћаск. и моје присутности.....	131
Подешавање проширења.....	132
Подешавање заштите.....	133
Врати фабричка подешавања.....	135
Галерија (Мени 5).....	135
Опције датотека у фолдеру Галерија.....	137
Медији (Мени 6).....	138
Камера.....	139
Фотографисање.....	139

Прављење видео снимка	140
Подешавање камере	141
Радио.....	142
Подешавање радио станице	143
Коришћење радио пријемника.....	143
Диктафон	145
Снимање	145
Листа снимака	146
Роквник (Мени 7).....	146
Аларм.....	146
Када истекне време подешено за аларм.....	147
Календар	148
Унос напомене у календар.....	149
Када Вас телефонски апарат упозорава алармом на напомену.....	150
Листа обавеза	151
Напомене.....	152
Синхронизација.....	153
Синхронизација са телефонског апарата	153
Подешавања синхронизације	154
Синхронизација са компатибилног РС рачунара	156
Новчаник	156
Приступање менију Новчаник	157
Меморисање детаља картице	158
Личне напомене.....	159
Креирање скупа (начина рада) новчаника	160
Подешавања новчаника	161
Водич за плаћање помоћу новчаника.....	161
Апликације (Мени 8).....	162
Игре	163

Колекција	163
Остале опције које су на располагању за апликацију или пакет апликација	164
Преузимање игре или апликације у телефон.....	165
Додаци	166
Калкулатор.....	166
Тајмер.....	167
Штоперица	168
Сервиси (Мени 9).....	170
Основни кораци за приступ и коришћење сервиса	170
Подешавање телефонског апарата за неки сервис.....	171
Ручно уношење параметара сервиса.....	171
Успостављање везе са сервисом.....	172
Претраживање страница сервиса.....	173
Употреба тастера телефонског апарата у току претраживања.....	173
Опције у току претраживања	173
Директно позивање	175
Раскините везу са сервисом.....	175
Подешавање изгледа претраживача.....	175
Адресе (букмарк ознаке).....	176
Примање адресе	177
Преузимање	177
Сервисни пријем.....	177
Подешавање сервисног пријема	178
Кеш меморија.....	178
Кукице.....	179
Сигурност, заштита претраживача	179
Заштитни модул.....	180
Сертификати.....	180
Дигитални потпис.....	182

SIM сервиси (Мени 10)	183
7. Комуникације са РС рачунаром	185
PC Suite	185
(E)GPRS, HSCSD и CSD	187
Коришћење комуникационих програма за пренос података.....	187
8. Информације о батерији.....	189
Пуњење и пражњење	189
ЧУВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ.....	191
ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ БЕЗБЕДНОСТИ.....	193

ЗА ВАШУ БЕЗБЕДНОСТ

Прочитајте ове једноставне смернице. Кршење правила може да буде опасно или противзаконито. Додатне детаљне информације су дате у овом Упутству.

Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА ЈЕ НА ПРВОМ МЕСТУ

Не користите ручни телефон у току вожње.

СМЕТЊЕ

Сви мобилни телефони могу да буду изложени сметњама које утичу на радне карактеристике.

ИСКЉУЧИТЕ У БОЛНИЦАМА

Придржавајте се свих прописа или правила. Искључите телефон у близини медицинске опреме.

ИСКЉУЧИТЕ У АВИОНУ

Бежични уређаји могу проузроковати сметње у авиону.

ИСКЉУЧИТЕ ПРИ ТОЧЕЊУ ГОРИВА

Не користите телефон на местима за точење горива. Не користите га у близини горива или хемикалија.

ИСКЉУЧИТЕ БЛИЗУ МЕСТА МИНИРАЊА

Не користите телефон на местима где се врши минирање. Придржавајте се ограничења и поступајте по свим прописима и правилима.

УПОТРЕБЉАВАЈТЕ РАЗУМНО

Употребљавајте само у нормалном положају. Немојте непотребно додиривати антену.

КВАЛИФИКОВАНИ СЕРВИС

Само квалификоване особе смеју инсталисати или поправљати телефонску опрему.

ПРИБОР И БАТЕРИЈЕ

Употребљавајте само одобрени прибор и батерије. Не прикључујте некомпатибилне уређаје.

ПРИКЉУЧИВАЊЕ НА ДРУГЕ УРЕЂАЈЕ

Код прикључивања на ма који други уређај, прочитајте његово упутство за употребу ради безбедносних инструкција. Не прикључујте некомпатибилне уређаје.

РЕЗЕРВНЕ КОПИЈЕ

Не заборавите да направите резервне копије свих важних података.

ОТПОРНОСТ НА ВОДУ

Ваш телефонски апарат није водоотпоран. Одржавајте га сувим.

ПОЗИВАЊЕ

Проверите да је телефон укључен и на мрежи. Унесите број телефона укључујући број мрежне групе, затим притисните . За завршетак везе притисните . Да одговорите на позив притисните .

ХИТНИ ПОЗИВИ

Проверите да је телефон укључен и на мрежи. Притисните потребан број пута (на пример да бисте прекинули везу, изашли из менија и сл.) да обришете садржај екрана. Унесите број службе помоћи и притисните . Дајте своју локацију. Немојте да прекидате везу све док Вам се то не каже.

■ Услуге мреже

Мобилни телефон описан у овом упутству одобрен је за коришћење у целуларним мрежама EGSM 900 и GSM 1800.

Двофреквентност, дуобанд, је могућност зависна од мреже. Проверите са својим локалним провајдером да ли се можете претплатити и користити ову могућност.

Мобилни телефон Nokia 7200 је терминал 3GPP GSM Release 99 (трећа генерација GSM мрежа) који подржава (E)GPRS сервисе а пројектован је да подржава и GPRS мреже Release 97. Међутим, исправан рад у свим GPRS мрежама Release 97 се не може гарантовати. За додатне информације, обратите се свом провајдеру сервиса или локалном Nokia дистрибутеру.

Овај телефонски апарат подржава WAP 2.0 протоколе (HTTP и SSL) који користе TCP/IP протоколе. За неке функције овог телефонског апарата, као што су MMS, претраживање, електронска пошта (имејл), ћаскање, статус присутности контаката, даљинска синхронизација SyncML и преузимање садржаја путем претраживача или MMS-а, неопходно је да телекомуникациона мрежа подржава ове технологије.

Многе могућности наведене у овом упутству називају се услуге мреже. То су посебне услуге које договарате преко свог провајдера. Пре него што будете могли да користите било коју од ових услуга мреже, морате да се претплатите на те услуге код свог провајдера и да добијете упутства за њихово коришћење.

Напомена: Неке мреже можда не подржавају све карактере карактеристичне за језик и/или услуге.

■ О прибору

Проверите број модела сваког пуњача пре његове употребе са овим апаратом. Овај уређај је пројектован за коришћење са напајањем из АСП-12, АСП-8, АСП-7, АС-1, LCH-9 и LCH-12 извора напајања.

Упозорење: Употребљавајте само батерије, пуњаче и прибор које је одобрио произвођач телефона за употребу уз овај модел телефона. Употреба било којих других типова може поништити одобрење или гаранцију који се односе на телефон а може бити и опасна.

За могућност набавке одобреног прибора, молимо проверите код Вашег продавца.

Неколико практичних правила за рад опреме

- Сав прибор држите ван дохвата деце.
- Када искључујете кабл за напајање било ког прибора, ухватите и извуците утикач, а не кабл.
- Редовно проверавајте да је опрема монтирана у аутомобилу правилно постављена и да правилно функционише.
- Монтажу све сложене опреме за аутомобил мора изводити само квалификовано лице.

Опште информације

■ Приступне шифре

Сигурносна шифра (5 до 10 цифара)

Сигурносна шифра штити ваш телефонски апарат од неовлашћене употребе. Фабрички подешена шифра је 12345. Промените шифру и нову чувајте у тајности и на безбедном месту, даље од свог телефонског апарата. Да промените шифру и подесите телефон да је захтева, погледајте део [Подешавање заштите](#) на страници 133.

Ако пет пута заредом унесете неисправну сигурносну, заштитну шифру, телефон неће реаговати на даље уносе шифре. Сачекајте пет минута па унесите шифру поново.

PIN и PIN2 шифре (4 до 8 цифара), PIN шифра модула и Потписни PIN

- PIN (Personal Identification Number или Лични идентификациони број) шифра штити вашу SIM картицу од неовлашћеног коришћења. PIN шифра се обично испоручује уз SIM картицу. Подесите апарат да захтева унос PIN шифре при сваком укључивању; видите [Подешавање заштите](#) на страници 133.
- PIN2 шифра се евентуално испоручује уз SIM картицу и неопходна је за приступ одређеним функцијама.

- PIN шифра модула је неопходна за приступање подацима у заштитном модулу. Видите [Заштитни модул](#) на страници [180](#). PIN шифру модула добијате са SIM картицом ако она у себи има уграђен заштитни модул.
- Потписни PIN је неопходан за (електронски) дигитални потпис. Видите [Дигитални потпис](#) на страници [182](#). Потписни PIN добијате са SIM картицом ако она у себи има уграђен заштитни модул.

Уколико три пута заредом унесете погрешну PIN шифру, телефон приказује упозорење *PIN je blokirana* или *PIN šifra je blokirana*, и од Вас захтева да унесете PUK шифру.

PUK и PUK2 шифре (8 цифара)

PUK (Personal Unblocking Key, Лична шифра за деблокаду) шифра је неопходна за измену блокиране PIN шифре. PUK2 шифра је потребна за промену блокиране PIN2 шифре.

Ако ове шифре, кодови, нису испоручене уз SIM картицу, за њих се обратите локалном провајдеру.

Шифра забране позива (4 цифре)

Шифра забране (позива) је неопходна код коришћења опције *Usluga zabrane poziva*; видите [Подешавање заштите](#) на страници [133](#). Ову шифру можете добити од свог провајдера, добављача услуга.

Шифра новчаника (4 до 10 цифара)

Шифра новчаника Вам је потребна за приступ функцијама Новчаника. Ако више пута укуцате погрешну шифру новчаника, апликација Новчаник се блокира на 5 минута. После наредна три неисправна уноса шифре, време за које је апликација блокирана се дуплира. За даље информације погледајте део [Новчаник](#) на страници [156](#).

■ Преглед функција телефонског апарата

Nokia 7200 пружа бројне практичне функције као што су календар, часовник, аларм, радио и камера. Камера се може користити за прављење видео снимака и фотографија које можете користити за тапете, позадину, у пасивном режиму, или као сличице, минијатуре за модул *Kontakti*.

Ваш телефонски апарат подржава и:

- GPRS (Генерал Пацкет Радио Сервице - општи пакетски пренос података) за слање и пријем података преко комуникационих мрежа базираних на IP (Интернет) протоколу. GPRS је по себи носач података који омогућава бжеични приступ мрежама података као што је Интернет. Апликације које користе GPRS су претраживање, MMS и SMS систем порука, преузимање Java™ апликација и прикључивање на систем (на пример Интернет или електронску пошту) преко PC рачунара. Обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса у вези могућности и претплате на GPRS мрежни сервис.

Меморишите GPRS параметре, подешавања, за сваку апликацију која се користи преко GPRS везе.

- EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution – побољшане брзине преноса података у GSM мрежама), видите [\(E\)GPRS](#) на страници [124](#).
EDGE је модулациона техника која омогућава повећане брзине протока у GPRS комуникацијама.
- Сервис мултимедија порука (MMS) омогућава слање и пријем мултимедија порука које садрже текст, једну слику, један аудио снимак и један видео снимак. Сlike и мелодије звона можете сачувати за лична подешавања свог телефона. Видите [Мултимедија поруке](#) на страници [66](#).
- XHTML претраживач који Вам омогућава преузимање и праћење богатијих и колоритнијих графичких садржаја. Видите [Сервиси \(Мени 9\)](#) на страници [170](#).
- Полифони аудио се користи код тонова звона и тонова упозорења. Телефон подржава Scalable Polyphonic MIDI (SP-MIDI) audio format.
- Java 2 Micro Edition, J2ME™, и садржи неке Java апликације и игре које су посебно програмиране за мобилне телефоне. У свој телефон можете преузимати и нове апликације и игре; видите [Колекција](#) на страници [163](#).
- Ћаскање, што представља начин слања кратких текстуалних порука које се одмах достављају корисницима који су "онлајн", тј. присутни. Видите [Ћаскање](#) на страници [77](#).
- Статус присутности контаката, што Вам омогућава једноставну размену информација о статусу присутности, доступности, ваших колега, чланова породице или пријатеља. Видите [Моја присутност](#) на страници [105](#).

Заједничка меморија

Наредне функције вашег телефонског апарата могу да деле меморију: контакти, текстуалне, мултимедија поруке и поруке у току ћаскања (чет поруке), говорни надимци и листе доставе, слике, мелодије звона, видео и аудио снимци у галерији, камера, календар, обавезе, Java игре и апликације и модул Напомене. Коришћење неке од ових функција смањује количину меморије која преостаје за остале функције које деле меморију. Ово је посебно критично при интензивном коришћењу неких функција (мада неке функције, поред меморије коју деле са осталим функцијама, могу имати и одређену количину меморије додељене само њима). На пример, меморисање великог броја слика, Java апликација итд., може заузети комплетну заједничку меморију па ће телефон приказати упозорење да је меморија испуњена. У том случају, пре наставка рада обришите неке податке или датотеке меморисане у заједничкој меморији.

1. За почетак

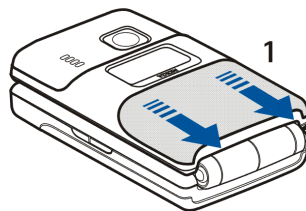
■ Инсталисање SIM картице

- Држите све SIM картице далеко од дохвата деце.

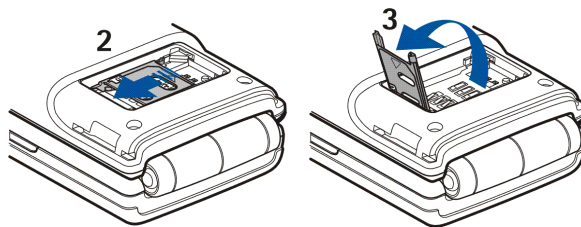
SIM картица и њени контакти се могу лако оштетити гребањем или савијањем, па зато будите пажљиви при манипулацији картицом, при њеном убацивању и вађењу.

Пре инсталисања или вађења SIM картице, увек проверите да је телефон искључен и да су сва проширења ископчана.

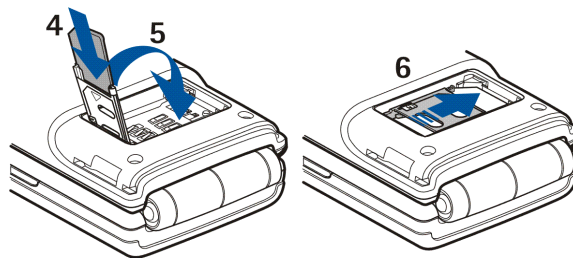
1. Са заклопљеним телефоном, пажљиво притисните и погурајте поклопац SIM картице да га одвојите од телефона (1).

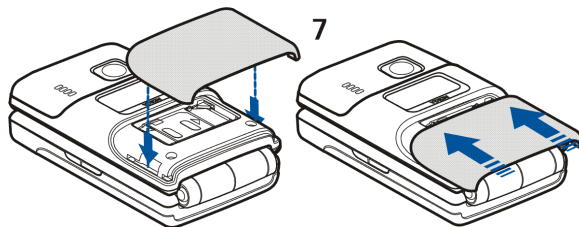
2. Да ослободите држач SIM картице, погурајте га уназад (2) и подигните га (3).

3. Убаците SIM картицу у држач SIM картице (4). Проверите да је SIM картица уметнута правилно и да су златне контакт површине на картици окренуте ка доле. Затворите држач SIM картице (5) и погурајте га унапред да се забрави (6).

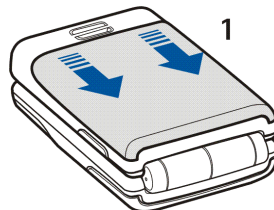

4. Поставите поклопац SIM картице насрам испуста на телефону и угурајте да у лежиште (7).

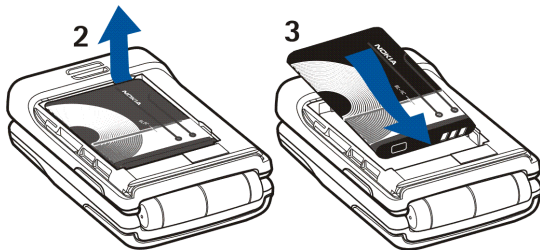

■ Постављање и вађење батерије

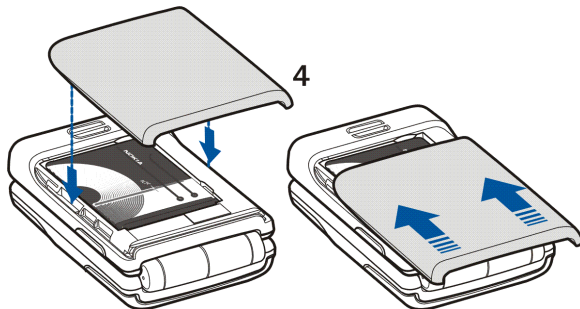
1. Са заклопљеним телефоном и задњом страном окренутом према себи, пажљиво притисните и погурајте поклопац батерије да га одвојите од телефона (1).

2. Извадите батерију тако што ћете подићи крај из држача (2). Вратите батерију (3).

3. Поставите "жабице" поклопца батерије насрам одговарајућих на телефону, па уграјте поклопац у његово лежиште (4).

■ Текстилне маске телефона

Пре замене маске увек искључите напајање и из телефонског апарата ископчајте пуњач или други уређај. У току замене маске, избегавајте додиривање електронских компонената апарата. Телефонски апарат увек одлажите и употребљавајте са постављеним маскама.

- За скидање и враћање поклопца SIM картице, видите кораке 1 и 4 у делу [Инсталисање SIM картице](#) на страници 21.
- За скидање и враћање поклопца батерије, видите кораке 1 и 3 у делу [Постављање и вађење батерије](#) на страници 23.

Одржавање текстилних маски

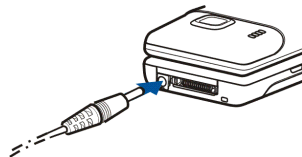
Прашину са текстила маске телефона можете свакодневно уклањати меком четком или сувом крпом.

Да тканину очистите, скините маске и превуците их благо навлаженом белом памучном тканином. Избегавајте употребу декоративних тканина/папира пошто могу оставити трагове боје на тканини маске.

За детаљније чишћење маске, прво их скините па пажљиво уклоните прашину са тканине маске. Навлажите меку тканину или сунђер чистом водом, добро их исцедите, па пребришите тканину маске тако да је не овлажите превише. Исперите тканину или сунђер и, по потреби, поновите поступак. Ако има флека, за уклањање користите благо средство, рецимо, сапун за прање руку. Добро осушите маске па их вратите на телефон. Оставите да се осуши (преко ноћи). Пошто се осуши, да повратите текстуру, очеткајте текстил пажљиво четком од меке длаке.

■ Пуњење батерије

1. Утакните проводник пуњача у утичницу на доњој страни телефонског апарата.
2. Укључите пуњач у зидну утичницу наизменичног напона.

На екрану се креће индикатор пуњења, а када је телефон укључен накратко се приказује текст *Punjenje* када пуњење започне. Уколико је батерија потпуно празна, проћи ће неколико минута пре него што се на екрану појави индикатор пуњења и пре него што се може остварити било каква веза.

Када је телефон заклопљен а укључен, у току пуњења се на мини екрану приказује текст *Punjenje*. Када је телефон искључен и заклопљен, у току пуњења се приказује само иконица батерије.

Телефонски апарат можете користити док је пуњач прикључен.

Време пуњења зависи од пуњача и батерије који се користе. На пример, пуњење батерије BL-4C пуњачем АCP-12, док је апарат у пасивном режиму рада, траје око 1 сат и 30 минута.

■ Укључивање и искључивање телефонског апарата

Упозорење: Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

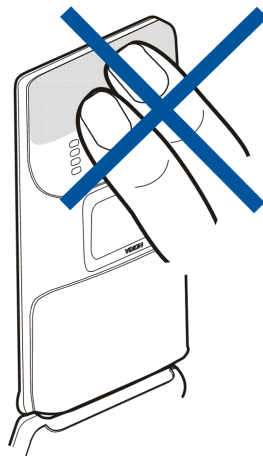
Притисните и држите главни прекидач.

Ако апарат прикаже поруку *Ubaci SIM karticu* мада је SIM картица правилно убачена, или *SIM kartica nije podržana*, обратите се свом оператору мреже или провајдеру. Ваш телефонски апарат не подржава 5 волтне SIM картице и потребно је картицу заменити.

Ако телефон затражи PIN шифру или сигурносну шифру, отворите телефон, унесите тражену шифру, па притисните **OK**. Видите и део [Пристапне шифре](#) на страници [16](#).

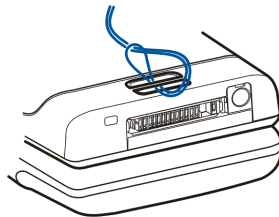

САВЕТИ ЗА ЕФИКАСАН РАД: Ваш телефонски апарат има уграђену антену. Као и код сваког другог радио предајника, не додирујте непотребно антену када је телефон укључен. Додиривање антене утиче на квалитет везе и може да доведе до рада телефона на вишем енергетском нивоу него што би било потребно. Недодиривање антене у току везе оптимизује квалитет њеног функционисања као и аутономију апарата за обављање разговора.

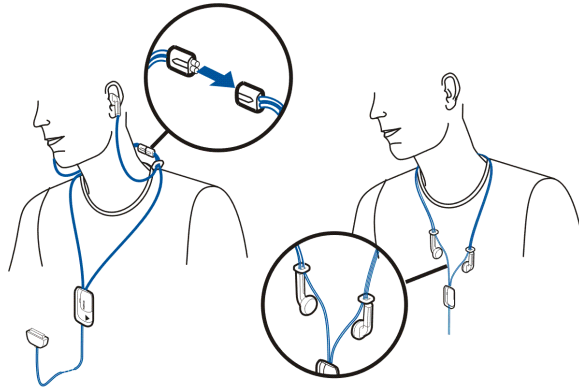
■ Постављање каишића за ношење око руке

Провуците каишић као што је приказано на слици, па га затегните.

■ Хедсет (Слушалице)

HS-3 слушалице можете носити, на пример, као на слици.

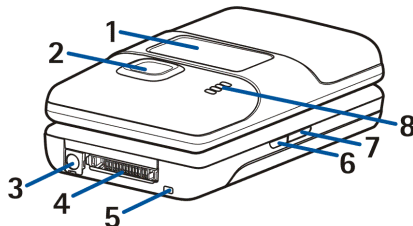

Упозорење: Ове слушалице могу да утичу на вашу способност праћења звукова у околини. Не користите ове слушалице у ситуацијама када то може да угрози вашу безбедност.

2. Ваш телефонски апарат

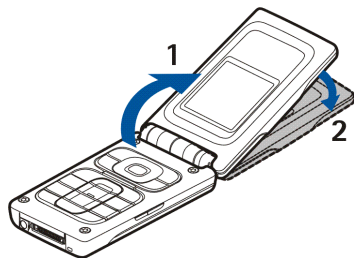
■ Упознавање са телефоном – заклопљен

1. Мини екран
2. Објектив камере
3. Конектор пуњача
4. **Pop-Port™ конектор** се користи, на пример, за слушалице и кабл за пренос података.
5. **Микрофон**
6. **Главни прекидач** укључује и искључује апарат.
Када је тастатура закључана, кратак притисак на главни прекидач укључује осветљење екрана на око 15 секунди.
За промену начина рада телефона помоћу главног прекидача, видите [Начини рада](#) на страници 117.
7. **Инфрацрвени (ИЦ) порт**
8. **Звучник**

■ Упознавање са телефоном – отклопљен

Када откloпите телефон, горњи део, преклопник, се аутоматски отвара на око 150 степени (1). Шаркица телефона је флексибилна, и преклопник можете отворити до скоро 180 степени (2). Не покушавајте више од тога.

1. Звучница

2. Главни екран

3. Селекциони тастери ,
средишњи селекциони тастер

Функција ових тастера зависи од текста који је у датом тренутку приказан изнад њих на екрану. Видите [Пасивни режим рада](#) на страници 33.

4. прекида успостављену везу.

Притисните и држите да изађете из било које функције.

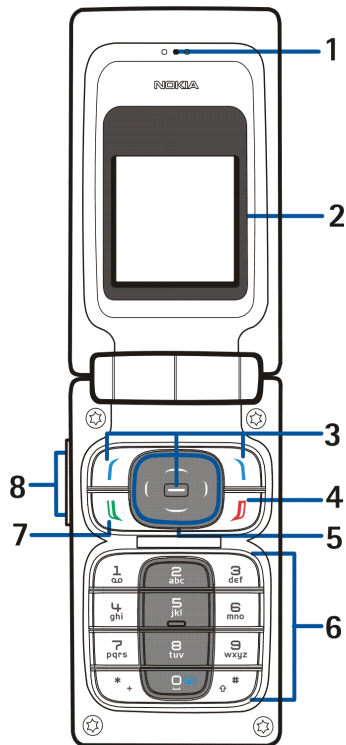
5. Тастери за претрагу у 4 правца

Омогућавају, на пример, кретање по контактима, менијима или параметрима, по календару, или пак служе за померање курсора при уносу текста.

6. - унос цифара и словних карактера.

 * + и # се користе за различите намене у различитим функцијама.

7. бира телефонски број и одговара на долазни позив.
8. **Тастери за подешавање јачине звука** у звучници и у звучнику, или у слушалицама, када су оне прикључене на апарат.

Када је телефон заклопљен, за искључивање звона долазног позива, за одлагање аларма (будилника) или за искључивање аларма неке подсетнице, напомене, календара.

■ Пасивни режим рада

Када је телефонски апарат спреман за употребу а нисте унели ниједан карактер, апарат се налази у пасивном режиму рада.

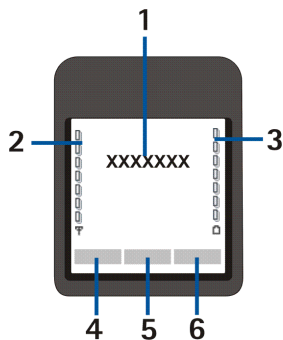
Мини екран у пасивном режиму

Када је телефон заклопљен, на мини екрану може бити приказано:

- Назив целуларне комуникационе мреже, или обавештење ако телефон из неког разлога није употребљив.
- Време и датум, активни начин рада, аларм или упозорење на подсетницу календара.
- Када Вас неко позива, приказује се име или број позивне стране ако су доступни. Погледајте део [Пријем или одбијање долазног позива](#) на страници [43](#).
- У пасивном режиму се активира скрин сејвер, заштита екрана; видите [Zaštita ekrana](#) у делу [Подешавање екрана](#) на страници [119](#).

Главни екран у пасивном режиму

1. Приказује назив комуникационе мреже или лого оператора мреже што означава у којој се целуларној мрежи телефонски апарат тренутно користи.
2. Приказује јачину сигнала целуларне мреже на вашој тренутној локацији. Што је стубић виши, сигнал је јачи.
3. Приказује ниво напуњености батерије. Што је стубић виши, више је енергије у батерији.
4. Леви селекциони тастер у пасивном режиму је **Favoriti**.

Притисните **Favoriti** да видите листу функција телефонског апарата које можете додати у листу личних пречица. Притисните **Opcije** па одаберите:

- **Izaberi opcije**, да видите листу функција које су Вам на располагању. Дођите до жељене функције и притисните **Označi** да је додате у листу пречица. Да уклоните неку функцију из листе, притисните **Ukloni**.
- **Organizuj**, да разврстате, организујете функције у листи. Дођите до функције коју желите да преместите, притисните **Premesti** па одаберите где желите да је преместите.

Ако у листи пречица нема функција, тј. ако је она празна, притисните **Dodaj** да неку функцију додате.

5. Средишњи селекциони тастер у пасивном режиму је **Meni**.
6. Десни селекторски тастер у пасивном режиму може да буде:
- **Kontak.**, да приступате менију *Kontakti*.
 - тастер оператора мреже, да можете да приступате почетној страни оператора мреже.
 - нека друга функција коју сте одабрали и активирали у менију *Desni selekcionni taster*. Видите [Личне пречице](#) на страници 122.

Тапет

Свој телефон можете подесити да приказује неку слику као позадину, тапет, у пасивном режиму. Видите [Подешавање екрана](#) на страници 119.

Заштита екрана

Телефонски апарат, у пасивном режиму, аутоматски активира дигитални сат као заштиту екрана на главном екрану ако се одређени временски период не користе функције телефона.

Ако нисте подесили време, на екрану ће се приказивати 00:00. За постављање тачног времена, погледајте [Подешавања времена и датума](#) на страници 121.

Активирање заштите екрана, скрин сејвера, можете подесити засебно за мини екран; видите [Подешавање екрана](#) на страници 119.

Основни индикатори у пасивном режиму

- Примили сте једну или више текстуалних или графичких порука. Видите [Читање и одговарање на SMS поруку или SMS имејл](#) на страници [61](#).
- Примили сте једну или више мултимедија порука. Видите [Читање и одговарање на мултимедија поруку](#) на страници [69](#).
- или Ваш телефон је повезан са сервисом за ћаскање, и статус присутности је "онлајн" (присутан), односно "офлајн" (одсутан). Видите [Повезивање и раскид везе са сервисом ћаскања](#) на страници [80](#).
- Примили сте једну или више чет порука (поруке из ћаскања) и повезани сте на сервис ћаскања. Видите [Повезивање и раскид везе са сервисом ћаскања](#) на страници [80](#).
- Тастатура телефонског апарата је закључана. Видите [Закључавање тастатуре](#) на страници [39](#).
- Телефон не звони на долазни позив или текстуалну поруку када је за [Upozorenje na dolazni poziv](#) одабрано [Isključeno](#), ниједна група позивача није одабрана за опцију [Upozoravaj na](#) а за опцију [Ton poruke](#) је одабрано [Isključena](#). Видите [Подешавање тонова](#) на страници [118](#).
- Сат са алармом постављен на [Uključi](#). Видите [Аларм](#) на страници [146](#).

- Тајмер је укључен. Видите [Тајмер](#) на страници [167](#).
- Штоперца ради у позадини. Видите [Штоперца](#) на страници [168](#).
- Индикатор се приказује у горњем левом делу дисплеја када је за статус (E)GPRS везе одабрано [Stalna veza](#), а EGPRES сервис је на располагању. Погледајте део [\(E\)GPRS веза](#) на страници [125](#).
- Индикатор се приказује у горњем левом делу дисплеја када је успостављена (E)GPRS веза. Видите [\(E\)GPRS веза](#) на страници [125](#) и [Претраживање страница сервиса](#) на страници [173](#).
- (E)GPRS веза се задржава (ставља на чекање), на пример, у случају долазног или одлазног позива у току прикључне везе преко (E)GPRS сервиса. Индикатор се приказује у горњем десном делу дисплеја.
- Индикатор инфрацрвене везе; видите део [Инфрацрвена веза](#) на страници [123](#).
- 1** или **2** Ако имате две телефонске линије, одговарајућа иконица означава ону која је изабрана. Видите [Linija za odlazne pozive](#) у делу [Подешавање позива](#) на страници [127](#).
- Сви долазни позиви су преусмерени на други број, [Preusmeri sve govorne pozive](#). Ако поседујете две телефонске линије, индикатор преусмеравања за прву линију је а за другу линију . Видите [Подешавање позива](#) на страници [127](#).
- Активиран је звучник, видите и део [Опције у току везе](#) на страници [45](#).

 Позиви су ограничени на затворену групу корисника. Видите [Подешавање заштите](#) на страници 133.

 , , или

Слушалице (хедсет), хендсфри, адаптер за слушни апарат (лупсет) или музичко постоље је прикључено на телефон.

 Одабран је временски ограничен начин рада. Видите [Начини рада](#) на страници 117.

Време и датум

Видите [Подешавања времена и датума](#) на страници 121.

Неке корисне пречице из пасивног режима

- Притисните једном да приступите листи бираних бројева. Дођите до жељеног броја или имена и притисните да га позовете.
- Да позовете своју говорну пошту, притисните и држите .
- Да се повежете на неки претраживачки сервис, притисните и држите .
- Да брзо отворите мени *Kalendar*, притисните .
- Да брзо нађете име неког контакта, притисните .
- Да брзо започнете писање текстуалне поруке, притисните .
- Да брзо отворите визир камере за стандардну фотографију, притисните . Да брзо промените режим камере, на пример снимање покретних слика, видео, притисните и држите или .

- Да у пасивном режиму брзо промените начин рада када је тастатура закључана, отворите листу начина рада и дођите до жељеног начина рада кратким притискањем главног прекидача. Да тај начин рада активирате, притисните и држите главни прекидач.

■ Закључавање тастатуре

Тастатуру, тастере за подешавање јачине звука и главни прекидач можете закључати како би се спречило случајно притискање тастера, на пример, када Вам је телефонски апарат у ташни.

• Закључавање тастатуре

У пасивном режиму, притисните **Meni**, па затим, у року од 1,5 секунде тастер .

Блокада тастатуре се не активира када заклопите телефон.

• Откључавање тастатуре

Отклопите телефон, притисните **Otključaj** па тастер у року од 1,5 секунде.

Да одговорите на позив док је тастатура закључана, отворите телефон или притисните . У току везе, апаратом се може руковати нормално. Када завршите или одбаците позив, блокада тастатуре ће се аутоматски поново активирати.

У вези шифроване заштите тастатуре, видите *Zaštita tastature* у делу [Подешавање телефона](#) на страници 130.

За закључавање тастатуре у току везе, видите део [Опције у току везе](#) на страници 45.

Напомена: Када је заштита тастатуре постављена, могући су позиви броја службе помоћи који је програмиран у Вашем телефону (на пр. 911, 112 или други званични број службе помоћи). Унесите број службе помоћи и притисните . Број ће бити приказан тек пошто унесете последњу цифру.

■ ОТА сервис параметара

Да бисте могли да користите MMS, (E)GPRS и друге сервисе бежичне телефоније, неопходно је да у свом апарату имате постављене исправне параметре, подешавања везе. Параметре можете примати директно као ОТА поруку коју треба само сачувати у апарат. За детаљније информације о параметрима, подешавањима, обратите се свом оператору мреже, провајдеру или најближем Nokia дилеру.

Подешавања везе можете примати за (E)GPRS, мултимедија поруке, синхронизацију, за ћаскање и сервис праћења присутности, као и за претраживач.

Када примите подешавања везе као ОТА поруку, а подешавања се не меморишу и активирају аутоматски, приказује се обавештење *Подешавања везе су примљена*.

- Да сачувате примљене параметре, притисните **Опције** и одаберите *Сачувај*. Ако телефон прикаже *Унеси PIN подешавања*; унесите PIN шифру за дата подешавања па притисните **ОК**. За одговарајућу PIN шифру се обратите провајдеру сервиса који је послао подешавања.

Ако претходно нису сачувани никакви параметри, онда се ови меморишу као први слободни скуп везе.

- Да погледате примљене параметре, прво притисните **Опције** па одаберите **Vidi**. Да параметре сачувате, притисните **Sačuvaj**.
- Да одбаците примљене параметре, притисните **Опције** и одаберите **Odbaci**.

За активирање параметара, видите и део **Успостављање везе са сервисом** на страници **172**.

Ако желите да неки скуп везе обришете, укуцајте ***#335738#** (или словима ***#delset#**) у пасивном режиму, одаберите скуп везе који желите да обришете па притисните **Обриши**. Затим то потврдите, и телефон се враћа у пасивни режим.

3. Функције позива

■ Позивање

1. Отклопите телефон и укуцајте телефонски број претплатника укључујући и карактеристични (позивни) број подручја. Ако унесете погрешан карактер, да га обришете притисните **Obriši**.

За међународне позиве, притисните два пута за међународни префикс (карактер + замењује позивни број за излаз у међународни саобраћај), затим укуцајте позивни број државе, подручја (без почетне 0) и телефонски број претплатника.

2. Притисните тастер да укуцани број позовете.
3. Притисните или заклопите телефон да везу завршите или да одустанете од успостављања везе.

Видите и део [Опције у току везе](#) на страници [45](#).

Позивање користећи контакте

- За тражење имена/телефонских бројева меморисаних у оквиру *Kontakt*, погледајте [Тражење неког контакта](#) на страници [103](#). Притисните тастер да укуцани број позовете.

Позивање ваше говорне поште

- У пасивном режиму, притисните и држите тастер , или притисните и .

Уколико се затражи телефонски број ваше говорне поште, укуцајте га и притисните **ОК**. Видите и део [Говорне поруке](#) на страници **88**.

Брзо бирање неког телефонског броја

Да бисте могли да користит брзо бирање потребно је да телефонски број претплатника доделите неком од тастера за брзо бирање, од до ; видите [Брза бирања](#) на страници **113**. Позовите број на један од наредних начина:

- Притисните жељени тастер за брзо бирање, па онда .
- Ако је *Brzo biranje* укључено, притисните и држите жељени тастер за брзо бирање док се веза не успостави. За активирање функције брзо бирање, погледајте [Подешавање позива](#) на страници **127**.

■ Пријем или одбијање долазног позива

Када је телефон заклопљен, отворите га да бисте одговорили да долазни позив. Да долазни позив одбаците, отворите телефон па га поново заклопите у року од 1,5 секунде или притисните .

- Ако притиснете неки од тастера за подешавање јачине звука уместо да одговорите на позив, само се искључује звоно.

Када је телефон отворен, притисните да одговорите на долазни позив, или притисните да позив одбаците.

- Ако притиснете **Opције** уместо да одмах одговорите на позив, звоно се искључује, а Ви онда можете одабрати да на позив одговорите или да га одбаците.
- Ако притиснете **Tišina**, само се искључује звоно. Тада позив можете или примити или одбити.

Да везу завршите, притисните или заклопите телефон.

Ако су на телефон прикључене компатибилне слушалице са одговарајућим тастером, на позив можете одговарати и завршавати везу, притиском на тај тастер.

Савет: Уколико је функција *Preusmeri ako je zauzeto* активирана за преусмеравање долазних позива, на пример на вашу говорну пошту, одбијање долазног позива ће исти и преусмерити. Видите [Подешавање позива](#) на страници [127](#).

Када Вас неко позива, телефон приказује име позиваоца, телефонски број или текст *Privatan broj* или *Poziv*. Уколико се у *Kontakti* налази више имена чији се телефонски бројеви завршавају са истих седам цифара као број са кога примате позив, приказаће се само телефонски број, ако је на располагању. Телефон може да прикаже погрешно име ако име позиваоца није меморисано у оквиру *Kontakti* а постоји меморисано име чији се телефонски број завршава са истих седам цифара као број позиваоца.

Позив на чекању

У току везе, притисните да одговорите на позив на чекању. Први позив се задржава, ставља на чекање. Да активну везу завршите, притисните .

Да активирате функцију *Poziv na čekanju* погледајте део [Подешавање позива](#) на страници [127](#).

■ Опције у току везе

Многе опције које можете бирати у току активне везе су мрежни сервиси. Расположивост сервиса проверите са својим оператором мреже или добављачем услуга, провајдером.

Притисните **Опције** у току активне везе за неке од следећих опција:

- *Isključi mikrofon* или *Uključi mikrofon, Završi poziv, Završi sve pozive, Kontakti, Meni* и *Zadrži* или *Preuzmi, Zaključaj tastat., Snimi, Ekvilajzer, Novi poziv* (мрежни сервис), *Odgovori* и *Odbaci*.
- *Konferencija*, да успоставите конференцијску везу која омогућује учешће до пет саговорника (мрежни сервис). У току везе, позовите новог учесника (*Novi poziv*). Први позив се задржава, ставља на чекање. Када добијете одговор на нови позив, да укључите првог учесника у конференцијску везу, одаберите *Konferencija*. Да обавите приватни разговор са неким од учесника, одаберите *Privatno*, па затим одаберите жељеног учесника. Да се вратите у конференцијску везу, одаберите *Konferencija*.
- *Uključi auto. jač./Isključi auto. jač.*, да укључите односно искључите аутоматску контролу јачине звука. Видите [Подешавање позива](#) на страници [127](#).
- *Pošalji DTMF*, да пошаљете DTMF тонске секвенце као, на пример, приступне шифре, лозинке, или бројеве банковних рачуна. DTMF систем користе сви телефони са могућношћу тонског бирања. Укуцајте DTMF

секвенцу или је потражите у *Kontakti* и притисните **DTMF**. Имајте на уму да карактер (инструкцију) за чекање "w" и за паузу "p" уносите вишеструким притиском на тастер .

- *Zameni*, да прелазите са активног на позив на чекању и обратно (мрежни сервис), *Prebaci* да повежете позив на чекању и активни позив а да се сами искључите из везе (мрежни сервис).
- *Zvučnik*, да свој телефонски апарат у току везе користити као звучник. Не држите телефон уз уво када је активиран звучник јер звук може бити прегласан. Да активирате/деактивирате звучник, одаберите *Zvučnik/ Telefon*, или притисните **Zvučnik**, односно **Normal**. Звучник се аутоматски деактивира када прекинете везу или покушај успостављања везе, или када на телефон прикључите хендсфри комплет или слушалице.

Ако сте на телефон прикључили компатибилни хендсфри комплет или слушалице, *Telefon* се у листи опција замењује са *Hendsfri* или *Slušalice*, а селекциони тастер **Normal** са **Hendsf.**, односно са **Slušal.**

За употребу звучника са радиом, видите део [Коришћење радио пријемника](#) на страници [143](#).

Имајте на уму да када активирате звучник, телефон можете и заклопити у току везе. Прво притисните **Опције** па затим заклопите телефон у року од 5 секунди.

4. Писање текста

Текст можете уносити, на пример код писања порука, користећи традиционални или интуитивни начин уноса текста.

У току писања текста, интуитивни начин уноса текста је означен у левом горњем делу екрана иконицом , а традиционални начин, иконицом . Врста слова је означена са **Abc**, **abc** или **ABC** поред индикатора уноса текста. Врсту слова, велика или мала, мењате притиском на . Режим уноса цифара је означен са **123**, и са уноса слова на унос цифара и обратно прелазите притиском и држањем тастера .

Док пишете текст, притисните **Орсије** и моћи ћете да одаберете, рецимо:

- *Rečnik uključen*, да укључите интуитивни начин уноса текста уколико је на располагању речник за дати језик.
- *Rečnik isključen*, да се вратите на традиционални начин уноса текста.
- *Jezik za pisanje*, да привремено промените језик за унос текста.

За начин промене језика за унос текста и екранске текстове, видите *Пodešavanja jezika* у делу **Подешавање телефона** на страници **130**.

Савет: За брзо укључивање односно искључивање интуитивног начина уноса текста у току писања, притисните два пута , или притисните и држите **Орсије**.

■ Употреба интуитивног начина уноса текста

Сваки карактер можете унети једним притиском на тастер. Интуитивни начин уноса текста се базира на речнику који је уграђен у телефонски апарат а коме и Ви сами можете додавати нове речи.

1. Писање речи започните користећи тастере до . Одговарајући тастер притисните само једном за једно слово. Реч се мења после сваког откуцаја.

Да бисте унели неку цифру док сте у режиму уноса слова, притисните и држите одговарајући нумерички тастер.

За више упутстава у вези писања текста, погледајте део [Савети за писање текста](#) на страници 50.

2. Када завршите писање речи, и она је исправна, потврдите избор додавањем размака тастером или притиском на неки од тастера за претрагу. Притисак на тастер за претрагу такође помера курсор.

Ако реч није исправна, притисните потребан број пута, или притисните **Опције** па одаберите *Predlozi*. Када се појави жељена реч, потврдите је.

Ако се иза речи прикаже знак ?, то значи да се реч коју намеравате да напишете не налази у речнику. Да реч додате у речник, притисните **Кусај**, укуцајте реч (користећи традиционални начин уноса текста) и притисните **Sačuvaj**. Када се речник испуни, нова унета реч замењује ону која је најраније унета.

3. Започните са писањем наредне речи.

Писање сложеница

Укуцајте први део речи и потврдите га притиском на тастер . Напишите последњи део речи, па реч потврдите.

■ Употреба традиционалног начина уноса текста

Притискајте нумерички тастер, до , потребан број пута све док се жељени карактер не појави. На нумеричком тастеру нису исписани сви карактери који су Вам на располагању притиском на њега. Који су Вам карактери на располагању зависи од језика који сте одабрали за језик писања.

Да бисте унели неку цифру док сте у режиму уноса слова, притисните и држите одговарајући нумерички тастер.

- Уколико се наредно слово налази на истом тастеру као претходно унето, сачекајте док се курсор не појави или притисните један од тастера за претрагу и укуцајте жељено слово.
- Најчешћи знаци интерпункције као и посебни карактери се налазе на нумеричком тастеру .

За више упутстава у вези писања текста, погледајте део [Савети за писање текста](#) на страници 50.

■ Савети за писање текста

Наредне опције могу такође бити на располагању за унос текста:

- За размак, притисните тастер .
- Да курсор померите лево, десно, доле или горе, притисните тастер за претрагу , , односно .
- Да обришете карактер лево од курсора, притисните **Obriši**. Притисните и држите **Obriši** да карактере обришете брже.

Да у току писања поруке обришете све карактере одједном, притисните **Opције** па одаберите *Obriši tekst*.

- Да бисте унели реч када користите интуитивни начин уноса текста, притисните **Opције** и одаберите *Ubaci reč*. Напишите реч користећи традиционални начин уноса текста и притисните **Sačuvaj**. Реч се такође додаје и у речник.
- Да унесете неки специјални карактер док користите традиционални начин уноса текста, притисните . Када користите интуитивни начин уноса текста, притисните и држите или притисните **Opције** и одаберите *Ubaci simbol*.

Неким од тастера за претрагу дођите до карактера, па притисните **Ubaci** да карактер одаберете.

До карактера можете доћи и притиском на , , или , па га одабрати притиском на .

Наредне опције су на располагању при писању текстуалне поруке:

- Да унесете неку цифру док сте у режиму уноса слова, притисните **Опције** и одаберите *Ubaci broj*. Укуцајте телефонски број или га потражите у *Kontakti* па притисните **ОК**.
- Да убаците неко име из *Kontakti*, притисните **Опције** па одаберите *Ubaci kontakt*. Да убаците телефонски број или текстуалну ставку која је придодата имену, притисните **Опције** и одаберите *Vidi detalje*.

5. Коришћење менија

Телефонски апарат Вам нуди широки дијапазон функција које су груписане у меније. Већину функција менија прате кратки текстови упутства, помоћи. Да бисте погледали текст упутства, дођите до жељене функције менија и сачекајте 15 секунди. За излазак из текста упутства, притисните **Nazad**. Видите [Подешавање телефона](#) на страници 130.

■ Приступ некој функцији менија

Претраживањем

1. Да приступите менију, притисните **Meni**.
2. Помоћу или крећите се по листи менија или, ако је одабран табеларни (мрежаста) приказ менија као на слици, крећите се помоћу било ког селекционог тастера.

Изаберите, рецимо, *Podešavanje* притиском на **lzaberi**.

За начин промене приказа менија, видите *Pregled menija* у делу [Подешавање екрана](#) на страници 119.

3. Ако мени садржи подменије, одаберите онај који желите, на пример *Podešavanje poziva*.
4. Ако и одабрани подмени садржи своје подменије, поновите корак 3.

5. Одаберите параметар, опцију по свом избору.
6. Притисните **Nazad** да се вратите на претходни ниво, односно **Izadi**, да изађете из менија.

Користећи нумеричку пречицу

Менији, подменији и параметри опција су нумерисани и неким од њих можете приступати преко њихове нумеричке пречице.

Да приступите менију, притисните **Meni**. Брзо, у року од 2 секунде, унесите индексни број функције менија којој желите да приступите.

Притисните **Nazad** да се вратите на претходни ниво, односно **Izadi**, да изађете из менија.

■ Списак функција менија

1. Poruke

1. Tekst. poruke
2. Multim. poruke
3. E-mail
4. Ćaskanje
5. Govorne poruke
6. Info poruke
7. Podeš. poruka
8. Servisne komande

2. Liste poziva

1. Propušteni pozivi
2. Priljeni pozivi
3. Pozivani brojevi
4. Obriši liste zadnjih poziva
5. Trajanje poziva
6. Merač GPRS podataka
7. Merač trajanja GPRS veze

3. Kontakti

1. Nađi
2. Dodaj kontakt
3. Obriši
4. Moja prisutnost

5. Pretplaćena imena
6. Kopiraj
7. Podešavanja
8. Brza biranja
9. Govorni nadimci
10. Info brojevi¹
11. Brojevi servisa¹
12. Moji brojevi²
13. Grupe pozivača²

4. Podešavanja

1. Načini rada
2. Podešavanje tonova
3. Podešavanje ekrana
4. Podešavanja vremena i datuma
5. Lične prečice
6. Povezivanje
7. Podešavanje poziva
8. Podešavanje telefona
9. Podešav. čak. i moje prisustnosti

-
1. Приказује се ако SIM картица подржава. Распољивост сервиса проверите са својим оператором мреже или добављачем услуга, провајдером.
 2. Ако Инфо бројеви, Бројеви сервиса, или обе функције нису подржане, нумеричка ознака, број овог менија ће се сходно томе и мењати.

- 10. Podešavanje proširenja
- 11. Podešavanje zaštite
- 12. Vрати fabrička podešavanja

5. Galerija

- 1. Fotografije
- 2. Video snimci
- 3. Grafike
- 4. Melodije
- 5. Audio snimci

6. Mediji

- 1. Kamera
- 2. Radio
- 3. Diktafon

7. Rokovnik

- 1. Alarm
- 2. Kalendar
- 3. Lista obaveza
- 4. Napomene
- 5. Sinhronizacija
- 6. Novčanik

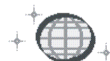
8. Aplikacije

1. Igre
2. Kolekcija
3. Dodaci
 1. Kalkulator
 2. Tajmer
 3. Štoperica

9. Servisi

1. Početna strana
2. Adrese
3. Servisni prijem
4. Podešavanja
5. Idi na adresu
6. Obriši keš

10. SIM servisi¹

1. Приказује се једино ако га ваша SIM картица подржава. Назив и садржај је различит и зависи од SIM картице.

6. Функције менија

■ Порукe (Мени 1)

Имате могућност читање, писања, слања и меморисања текстуалних, мултимедија и имејл порука. Све поруке су организоване по фолдерима.

Пре него што будете могли да шаљете текстуалне, графичке или имејл поруке, потребно је да упишете број свог центра за размену порука; видите [Подешавања порука](#) на страници 89.

Текстуалне поруке (SMS)

Користећи услуге SMS сервиса ваш телефонски апарат може да шаље и прима вишеделне поруке које се састоје од неколико стандардних текстуалних порука (мрежни сервис). Ово има утицаја на обрачун наплате порука.

Имате такође могућност пријема и слања текстуалних порука које садрже слике.

Функција текстуалних порука користи заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници 20.

Напомена: Функцију графичких порука можете да користите једино ако је подржава ваш оператор мреже или провајдер. Графичке поруке могу примати и приказивати једино телефонски апарати који нуде могућности графичких порука.

Писање и слање порука

У горњем десном углу екрана приказује се број расположивих карактера/
редни број дела поруке, на пример 120/2. Посебни (Unicode) карактери као
што је рецимо с, заузимају више места од стандардних карактера.

1. Притисните **Мени**, одаберите **Поруке**, **Текст. поруке** па **Креирај поруку**.

Савет: Да брже почнете писање поруке, притисните у пасивном режиму.

2. Укуцајте текст поруке. Видите **Писање текста** на страници 47. За унос текстуалних образаца или слика у поруку, видите део **Обрасци** на страници 64. Свака порука са сликом, графичка порука, састоји се од неколико текстуалних порука. Зато слање једне графичке поруке може да кошта више од слања једне текстуалне поруке.
3. Да поруку пошаљете, притисните **Пошљи** или .
4. Унесите телефонски број примаоца, или га потражите у **Контакти**. Да поруку пошаљете, притисните **ОК**.

Напомена: Када шаљете поруке преко SMS сервиса мреже апарат може да прикаже обавештење **Порука је послата**. То значи да је апарат послао поруку на број центра за слање порука који је у њему програмиран. То не значи да је порука примљена на жељеној пријемној страни. За више детаља у вези SMS сервиса обратите се свом провајдеру.

Опције слања порука

Пошто сте поруку написали, притисните **Опције**, и одаберите *Опције слања*.

- Да поруку пошаљете на више одредишта, одаберите *Pošalji na više*. Пошто сте поруку послали свим жељеним примаоцима, притисните **Završi**.
- Да поруку пошаљете користећи неку листу доставе, одаберите *Pošalji po listi*.

За начин прављења листе доставе, погледајте **Листе доставе** на страници **63**.

- Да поруку пошаљете користећи неки од начина слања, одаберите *Način slanja* па затим начин слања који желите да употребите.

За дефинисање начина слања порука, погледајте **Подешавања порука** на страници **89**.

Писање и слање имејл порука преко SMS сервиса

Пре него што будете могли да шаљете имејл преко SMS сервиса, потребно је да меморисете параметре за слање имејл порука; видите **Подешавања порука** на страници **89**. За расположивост имејл сервиса као и за претплату, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. Да сачувате имејл адресу у *Kontakti*, видите **Меморисање више бројева или текстуалних напомена по једном имену** на страници **101**.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke* па *Kreiraj SMS e-mail*.
2. Укуцајте имејл адресу примаоца, или је потражите у *Kontakti* па притисните **ОК**.
3. Ако желите, унесите и предмет имејл поруке, па притисните **ОК**.

4. Унесите текст имејл поруке. Видите [Писање текста](#) на страници 47. Укупан број карактера које можете унети приказује се у горњем десном делу екрана. Имејл адреса и предмет поруке улазе у укупни број карактера. Видите и део [Обрасци](#) на страници 64. Сlike се не могу убацивати.
5. Да имејл поруку пошаљете, притисните **Pošalji** или . Уколико нисте претходно меморисали параметре за слање имејл порука, телефон ће затражити број имејл сервера. Да имејл пошаљете, притисните **OK**.

Напомена: Када шаљете имејл поруке преко SMS сервиса мреже апарат може да прикаже обавештење *Poruka je poslata*. То значи да је имејл порука послата са вашег телефонског апарата на имејл сервер. То не значи да је имејл порука примљена на жељеној пријемној страни. За више детаља у вези имејл сервиса, обратите се свом провајдеру.

Читање и одговарање на SMS поруку или SMS имејл

Када примите поруку или имејл, приказује се индикатор а иза текста *Primljeno poruka*: број нових порука.

Блинкање иконице означава да је меморија за поруке испуњена. Пре него што будете могли да примате нове поруке, морате да обришете неке старе у фолдеру *Prijem*.

1. Да нову поруку погледате одмах, притисните **Prikaži**, или да је погледате касније, притисните **Izađi**.

Накнадно читање поруке:

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke*, *Tekst. poruke* па *Prijem*. У листи порука испред непрочитане поруке стоји .

2. Ако је примљено више порука, дођите до жељене поруке и притисните **Izaberi** да је видите.
3. Притисните **Opcije** и моћи ћете да одаберете да, рецимо, обришете, проследите или измените поруку као текстуалну поруку или као имејл поруку, да промените име поруке коју читате или да је преместите у неки други фолдер.

Одаберите **Kopiraj u kalendar**, да текст на почетку поруке копирате у календар телефона као подсетницу за жељени дан.

Одаберите **Detalji poruke** да видите, ако је на располагању, име и број телефона пошиљаоца, центар за размену порука који је коришћен као и датум и време пријема поруке.

Одаберите **Uzmi detalje** да из отворене поруке преузмете бројеве, имејл адресе или интернет адресе.

Док читате графичку поруку, одаберите **Sačuvaj sliku** да слику сачувате у фолдер **Obrasci**.

4. Притисните **Odgovori** да на поруку одговорите. Одаберите **Izvornim tekстом** да у одговор укључите изворну поруку, или одаберите типски одговор који ће се унети у одговор, или пак одаберите **Praznim ekranom**.

Када одговарате на имејл поруку, прво потврдите или измените имејл адресу и предмет. Затим напишите свој одговор.

Притисните **Pošalji** или па притисните **OK** да поруку пошаљете на приказани број.

Фолдери Пријем и Послате поруке

Телефонски апарат меморише пристигле поруке у фолдер *Prijem* а послате поруке у фолдер *Poslate poruke* у оквиру подменија *Tekst. poruke*.

Текстуалне поруке које намеравате да пошаљете касније можете меморисати у фолдер *Arhiva*, *Moji folderi* или *Obrasci*.

Листе доставе

Ако имате потребе да често шаљете поруке фиксној групи прималаца, за то можете дефинисати листу доставе. Те листе доставе можете да чувате у меморији телефона. Имајте на уму да телефон поруку шаље посебно сваком примаоцу у листи. Зато слање поруке користећи листу доставе може да кошта више од слања само једном примаоцу.

Листе доставе користе заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници [20](#).

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke*, *Tekst. poruke* па *Liste dostave*. Приказују се називи, имена расположивих листа доставе.

- Ако још нисте меморисали ниједну листу, притисните **Dodaj** да је направите. Унесите назив, име за листу и притисните **OK**. Да у листу додате име неког примаоца, притисните **Vidi** па затим **Dodaj** и одаберите жељени контакт из меморије за контакте у телефону или на SIM картици.
- Или, дођите до неке листе доставе па:
 - притисните **Vidi**, да видите садржај, контакте у одабраној листи. Дођите до неког контакта, имена, притисните **Опције** па одаберите опцију да контакт обришете или да видите његове детаље, податке.

- притисните **Опције** па одаберите *Dodaj listu* да додате нову листу; *Promeni naziv liste* да промените име, назив листе; *Isprazni listu* да обришете садржај, имена у листи, или *Obriši listu* да ту листу обришете.

Ако се порука не може послати неким примаоцима у листи доставе, одаберите *Neuspele poruke*. Притисните **Поновити** да поруку поново пошаљете, или притисните **Опције** па одаберите:

- *Obriši listu*, да обришете листу *Neuspele poruke*.
- *Vidi poruku*, да видите поруку чије слање није успело.

Обрасци

Ваш телефонски апарат садржи текстуалне обрасце, означене са , и графичке обрасце, означене са .

Да приступите листи образаца, притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke* па *Obrasci*. Да неки текстуални или графички образац убаците у поруку, притисните **Опције** па одаберите *Izmeni* (или *Izmeni tekst* за графичке обрасце) да поруку завршите.

Да неки образац додате док пишете нову поруку или одговор, притисните **Опције** па одаберите:

- *Koristi obrazac*, да убаците текстуални образац у поруку или имејл.
- *Ubaci sliku*, па одаберите неку слику да је погледате. Притисните **Убацити** да ту слику убаците у своју текстуалну поруку.

Иконица у заглављу поруке означава да је придодата сличица. Број карактера који можете да унесете у неку поруку зависи од величине саме сличице.

Да видите текст и слику заједно, притисните **Опције** па одаберите *Pregled*.

Фолдер Архива и Моји фолдери

Да бисте своје поруке организовали, неке од њих можете пребацити у фолдер *Архива* или додати нове фолдере за своје поруке.

У току читања поруке, притисните **Опције**. Одаберите *Premesti*, дођите до фолдера у који желите да преместите поруку и притисните **Izberi**.

Да додате или избришете фолдер, притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Tekst, poruke* па *Moji folderi*.

- Да фолдер додате, притисните **Опције** и одаберите *Dodaj folder*. Ако нисте раније већ меморисали неки фолдер, притисните **Dodaj**.
- Да обришете или промените име неком фолдеру, дођите до њега, притисните **Опције** па одаберите *Obriši folder* односно *Promeni naziv*.

Бројач порука

Да видите колико сте порука послали или примили, притисните **Мени** и одаберите редом *Poruke, Tekst, poruke* па *Brojač poruka*.

- Одаберите *Poslatih poruka* или *Primljenih poruka* да видите имена и бројеве или имејл адресе послатих и примљених порука.

Притисните **Опције** и моћи ћете да, рецимо, сачувате број или имејл адресу, да позовете, пошаљете поруку или имејл пошиљаоцу.

Притисните **Detalji** да видите пошиљаоца или примаоца поруке као и време када је порука послата или примљена.

- Одаберите *Poništi brojače* да поништите ове бројаче.

Мултимедија поруке

Напомена: Ову функцију можете користити једино ако је подржава Ваш оператор мреже или Ваш провајдер. Мултимедија поруке могу да примају и приказују једино телефонски апарати који нуде могућности мултимедија порука.

Мултимедија порука може да садржи текст, звук и једну слику или један видео снимак. Телефон подржава мултимедија поруке величине до 100 kB. Ако се максимална величина поруке премаши, телефон неће моћи да је прими. Зависно од мреже, евентуално ћете примити текстуалну поруку са Интернет адресом на којој можете да погледате ту мултимедија поруку.

Ако порука садржи слику, телефон је умањује како би се уклопила у површину екрана.

Функција мултимедија порука користи заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници 20.

Напомена: Ако је за опцију *Dozvoli multimedija prijem* одабрано *Da* или *U matičnoj mreži*, оператор или провајдер Вам могу наплаћивати сваку примљену поруку.

Сервис мултимедија порука подржава следеће формате:

- Слика: JPEG, GIF, WBMP, BMP, OTA-BMP и PNG.
- Звук: Скалабилни полифони MIDI (SP-MIDI), AMR аудио и монофони тонови звона.
- Видео снимци 3GP формата (по видео стандардима H.263 Баселине и MPEG-4 Simple profile).

Телефон можда не подржава све варијанте горе поменутих формата. Ако примљена порука садржи компоненте, објекте, неподдржаног формата, оне ће се приказати као име датотеке уз текст: *Format objekta nije podržan.*

Имајте на уму да не можете да примате мултимедија поруке у току разговора, игре или употребе друге Java апликације, као ни у току претраживања када се користи GSM преносни пут (видите део [Ручно уношење параметара сервиса](#) на страници [171](#)). Како испорука мултимедија порука може да затаји из бројних разлога, за важне комуникације се не ослањајте искључиво на њих.

Писање и слање мултимедија поруке

За расположивост сервиса мултимедија порука као и за претплату, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. За постављање параметара мултимедија порука, видите део [Подешавања мултимедија порука](#) на страници [90](#).

Инструмент заштите ауторских права може да спречава копирање, модификовање, пренос или прослеђивање неких слика, мелодија звона и другог садржаја.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Multim. poruke* па *Kreiraj poruku*.
2. Укуцајте текст поруке. Видите [Писање текста](#) на страници [47](#).
 - Да убаците неку датотеку у поруку, притисните **Опције** и одаберите *Ubaci* па одаберите жељену опцију. Опцију која је пригушена не можете бирати. Приказаће се листа расположивих фолдера у оквиру *Galerija*. Отворите одговарајући фолдер, дођите до жељене датотеке,

притисните **Опције** па одаберите *Ubaci*. Датотека која се налази у прилогу приказује се као име датотеке у поруци.

- Ваш телефон подржава слање и пријем мултимедија порука које садрже више страница (слајдова). Да поруци додате нови слајд, притисните **Опције**, одаберите *Ubaci* па *Slajd*. Сваки слајд може да садржи текст, једну слику и један аудио снимак.

Ако порука садржи више слајдова, жељени слајд можете да отворите тако што ћете притиснути **Опције** па одабрати *Prethodni slajd*, *Sledeći slajd* или *Lista slajdova*.

Да подесите ритам приказивања слајдова, притисните **Опције** и одаберите *Temp. slajdova*.

Да текстуралну компоненту померите на почетак или крај (врх или дно) поруке, притисните **Опције** па одаберите *Tekst na vrhu* односно *Tekst na dnu*.

- Да убаците неко име из *Kontakti*, притисните **Опције**, одаберите *Još opcija*, па *Ubaci kontakt*. Дођите до жељеног имена и притисните **Izaberi**.
 - Да убаците број, притисните **Опције**, одаберите *Još opcija* па *Ubaci broj*. Укуцајте број или га потражите у *Kontakti* и притисните **OK**.
3. Да видите поруку пре слања, притисните **Опције** и одаберите *Pregled*.
 4. Да поруку пошаљете, притисните **Pošalji** или тастер , или притисните **Опције** па одаберите *Pošalji na e-mail* или *Pošalji na više*.

- Унесите телефонски број примаоца (или имејл адресу), или га потражите у *Kontakti*. Притисните **OK** и порука се премешта у фолдер *Slanje* да буде послата.

За слање мултимедија поруке је потребно дуже време него за слање текстуалне поруке. Док се мултимедија порука шаље, приказује се анимирана иконица а Ви можете да користите друге функције апарата. Ако дође до прекида у току слања поруке, телефон ће неколико пута поновити покушај слања. Ако то не успе, порука остаје у фолдеру *Slanje* тако да можете да покушате слање касније.

Поруке које пошаљете се чувају у фолдеру *Poslato* ако је за опцију *Čuvaj poslate poruke* постављено *Da*. Видите [Подешавања мултимедија порука](#) на страници [90](#). То не значи да је порука примљена на жељеној пријемној страни.

Читање и одговарање на мултимедија поруку

Док телефон прима мултимедија поруку, приказује се анимирана иконица . Пошто се заврши пријем поруке, приказује се иконица као и текст: *Primljena je multimedijalna poruka.*

Блинкање иконице означава да је меморија за мултимедија поруке пуна; видите [Меморија за мултимедија поруке је пуна](#) на страници [72](#).

- Да поруку погледате одмах, притисните **Prikaži**, или да је погледате касније, притисните **Izađi**.

Читање поруке накнадно: Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Multim. poruke* па *Prijem*. У листи порука, испред непочитане поруке стоји . Дођите до поруке коју желите да видите.

2. Притисните **Izaberi** да поруку погледате. Функција централног селекционог тастера се мења зависно од тога који је тип објекта, прилога поруке приказан.

- Да на поруку која је приказана одговорите, притисните **Odgovori**.
- Ако примљена порука садржи неку презентацију, притисните **Kreni** да видите комплетну поруку.

Или, притисните **Kreni** да чујете аудио снимак или да видите видео снимак који је приложен уз поруку, притисните **Uvećaj** да увећате, зумирате неку слику или притисните **Vidi** да видите визиткарту или напомену календара.

Притисните **Opције** и биће Вам евентуално на располагању неке од следећих опција:

- *Pokreni prezent.*, да погледате презентацију која је придодата поруци.
- *Vidi tekst*, да видите само текстуални део поруке.
- *Otvori sliku, Otv. audio snimak* или *Otv. video snimak*, да отворите одговарајућу датотеку. Притисните **Opције** и моћи ћете да, рецимо, сачувате датотеку у *Galerija*.
- *Otvori nap. za kal.* или *Otvori vizitkartu*, да видите напомену календара или визиткарту.

- *Sačuvaj sliku, Sačuvaj zvuk* или *Sačuvaj video*, да сачувате одговарајућу датотеку у *Galerija*.
- *Detalji*, да видите детаље датотеке која је приложена.
- *Obriši poruku*, да сачувану поруку обришете.
- *Odgovori svima*, да на поруку одговорите. Да одговор пошаљете, притисните **Pošalji**.
- *Uzmi detalje*, да из отворене поруке преузмете бројеве, имејл адресе или интернет адресе.
- *Proslediti na broj, Proslediti na e-mail* или *Proslediti na više*, да проследите поруку.
- *Izmeni*, да унесете измене у поруку. Измене можете вршити само на порукама које сте сами креирали. Видите **Писање и слање мултимедија поруке** на страници 67.
- *Detalji poruke*, да видите предмет, величину и врсту поруке.
- Погледајте и опције у *Galerija*; видите **Галерија (Мени 5)** на страници 135.

Погледајте и опције у *Galerija*; видите **Галерија (Мени 5)** на страници 135.

Фолдери Пријем, Слање, Сачуване поруке и Послате поруке

Примљене мултимедија поруке телефон меморише у фолдер *Prijem* у подменију *Multim. poruke*.

Мултимедија поруке које још нису послате премештају се у фолдер *Slanje* у подменију *Multim. poruke*.

Мултимедија поруке које желите да пошаљете касније се могу меморисати у фолдер *Sačuvane poruke* у подменију *Multim. poruke*.

Мултимедија поруке које су послате чувају се у фолдеру *Poslato* у подменију *Multim. poruke* ако је за опцију *Čuvaj poslate poruke* одабрано *Da*. Видите [Подешавања мултимедија порука](#) на страници 90.

Меморија за мултимедија поруке је пуна

Када Вас чека нова мултимедија порука а меморија за поруке је пуна, бљинка иконица и приказује се текст *Multimed. mem. je puna, vidi por. koja čeka*. Да поруку која чека погледате, притисните **Prikaži**. Да поруку сачувате, притисните **Sačuvaj**, и обришите неке старе поруке тако што ћете прво одабрати фолдер па затим и стару поруку коју желите да обришете.

Да поруку која чека одбаците, притисните **Izadi** па затим **Da**. Ако пак притиснете **Ne**, поруку ћете моћи да видите.

Брисање порука

1. Да обришете текстуалне поруке, притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke* па *Obriši poruke*.

Да обришете све поруке у свим фолдерима, одаберите *Sve poruke*, па када се прикаже *Obriši sve poruke iz svih foldera?* притисните **Da**. Ако се у фолдерима налазе непочитане поруке, телефон ће Вас питати да ли желите да обришете и њих.

Да обришете мултимедија поруке, притисните **Meni**, одаберите *Poruke*, *Multim. poruke* па *Obriši poruke*.

2. Да обришете све поруке у неком фолдеру, одаберите фолдер у којем желите да обришете поруке па притисните **Da**. Ако се у фолдеру налазе непочитане поруке, телефон ће Вас питати да ли желите да обришете и њих.

Имејл поруке

Имејл апликација Вам омогућава да приступате свом имејл налогу путем мобилног телефона када се не налазите у кући или канцеларији. Имејл функција вашег телефона може да подржава компатибилни имејл систем који користите на послу или код куће. Свој телефонски апарат можете да користите за писање, слање и читање имејл порука. Такође можете и да меморисете или бришете имејл поруке на компатибилном РС рачунару. Ваш телефон подржава POP3 и IMAP4 имејл сервере.

Функција имејл порука користи заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници 20.

Пре него што будете могли да шаљете или преузимате имејл поруке, неопходно је да урадите следеће:

- Отворите нови имејл налог или користите постојећи. У вези имејл налога обратите се свом провајдеру сервиса електронске поште.
- За неопходна подешавања имејл апликације, обратите се свом оператору мреже или провајдеру имејл сервиса. За пријем подешавања имејл

сервиса у форми ОТА поруке, видите део [ОТА сервис параметара](#) на страници [40](#).

- Да поставите имејл подешавања, параметре, у свој телефонски апарат, притисните **Meni**, одаберите *Podeš. poruka* па *E-mail poruke*. Видите [Подешавања имејл апликације](#) на страници [93](#).

Писање и слање имејл порука

Своју имејл поруку можете написати пре повезивања са имејл сервисом, или се прво повезати на њега, па онда написати и послати имејл.

1. Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, E-mail* па *Kreiraj e-mail*. Приказује се обавештење да сачекате.
2. Укуцајте имејл адресу примаоца па притисните **OK** или притисните **Izmeni**, унесите имејл адресу па притисните **OK**.
Да имејл адресу подражите у *Kontakti*, притисните **Opcije** па одаберите *Nadi*.
3. Евентуално, унесите и предмет имејл поруке, па притисните **OK**.
Ако притиснете **Opcije**, моћи ћете да одаберете: едитор порука, да додате новог примаоца поруке, додате видљивог примаоца копије поруке или невидљивог примаоца копије поруке.
4. Унесите текст имејл поруке; видите [Писање текста](#) на страници [47](#). Укупан број карактера које можете да унесете приказује се у горњем десном делу екрана.
5. Да имејл поруку пошаљете, притисните **Pošalji**. Одаберите:

- *Pošalji odmah*, да имејл пошаљете одмах. Ако нисте већ повезани на свој имејл налог, телефон прво успоставља везу, а затим и шаље имејл поруку.
- *Pošalji kasnije*, да своју имејл поруку пошаљете касније, и да је до тада сачувате у фолдер *Slanje*. Ако желите да унесете измене или да наставите писање имејл поруке касније, поруку можете да сачувате у *Draftovi* тако што ћете одабрати *Sačuvaj draft*.

Накнадно слање имејл поруке: Притисните **Meni** и одаберите редом *Poruke, E-mail, Ostale opcije* па *Pošalji odmah* или *Primi i pošalji*.

Напомена: У току слања имејл порука, ваш телефон може да прикаже поруку *Poruka je poslata*. То значи да је имејл порука послата са вашег телефонског апарата на имејл сервер. То не значи да је имејл порука примљена на жељеној пријемној страни. За више детаља у вези имејл сервиса, обратите се свом провајдеру.

Преузимање имејл порука са имејл налога у телефон

1. Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, E-mail* па *Primi*, да преузмете имејл поруке које су послате на ваш имејл налог (адресу). или:

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, E-mail Ostale opcije* па *Primi i pošalji*, да преузмете нове имејл поруке и пошаљете оне које су сачуване у фолдеру *Slanje*.

Ако је меморија за поруке пуна, обришите неке од својих старих порука пре него што започнете преузимање нових порука.

2. Ваш телефон успоставља везу са имејл сервисом. Док се преузимају имејл поруке, приказује је статусна трака.

3. Притисните **Izaberi** да одмах погледате нове поруке у фолдеру *Prijem* или притисните **Nazad** да их погледате касније.

Ако је примљено више од једне поруке, одаберите ону коју желите да прочитате. Непрочитана текстуална порука је означена са .

Читање и одговарање на имејл поруку

1. Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, E-mail* па *Prijem*.
2. У току читања поруке, притисните **Опције**.
Моћи ћете, рецимо, да видите детаље изабране поруке, да означите поруку као прочитану, да је обришете, да одговорите пошљаоцу, да одговор на поруку пошаљете свим примаоцима те поруке или да преместите поруку у неки други фолдер.
3. Да на поруку одговорите, притисните **Одговори**. Одаберите *Originalni tekst* да у свој одговор укључите изворни, оригинални текст поруке, или пак одаберите *Očisti ekran*.
Када одговарате на имејл поруку, прво потврдите или измените имејл адресу и предмет, затим напишите свој одговор.
4. Да поруку пошаљете, притисните **Pošalji** и одаберите *Pošalji odmah*.

Пријем и Остали фолдери (Драфтови, Архива, Слање и Послате поруке)

Ваш телефонски апарат има наредне фолдере у оквиру менија *E-mail*:

- *Prijem*, за чување имејл порука које сте преузели са свог имејл налога.

- *Ostali folderi* садржи фолдере: *Draftovi* за меморисање незавршених имејл порука, *Arhiva* за организовање и чување имејл порука, *Slanje* за чување имејл порука које нису послате када одаберете опцију *Pošalji kasnije* (видите део *Писање и слање имејл порука* на страници 74) и *Poslato* за чување имејл порука које сте послали.

Брисање имејл порука

Да обришете имејл поруке, притисните **Meni** и одаберите редом *Poruke, E-mail, Ostale opcije* па *Obriši poruke*.

Да обришете све поруке у неком фолдеру, одаберите фолдер у којем желите да обришете поруке па притисните **Da**. Да обришете све поруке у свим фолдерима, одаберите *Sve poruke* и притисните **Da**.

Имајте на уму да брисање имејл поруке у телефонском апарату, исту не брише и на имејл серверу.

Ћаскање

Напомена: Ову функцију можете користити једино ако је подржава Ваш оператор мреже или Ваш провајдер. Само телефони који нуде компатибилне функције ћаскања могу примати и приказивати чет поруке, поруке у ћаскању.

Ћаскање је слање кратких, једноставних текстуалних порука које се путем TCP/IP протокола достављају корисницима који су на мрежи, тј. "онлајн" (мрежни сервис). Ваша листа контаката Вам приказује када су контакти у њој "онлајн", тј., на мрежи и доступни за ћаскање. Пошто напишете и пошаљете своју поруку, она остаје на екрану. Порука одговора се појављује испод ваше изворне поруке.

Пре него што будете могли да користите функцију ћаскања, морате се претплатити на ту услугу. Да проверите расположивост услуге, цене као и да се на исту претплатите, обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса, од којих ћете такође добити и свој јединствени идентификатор (ID) и лозинку, као и параметре, подешавања, ћаскања.

За постављање параметара, подешавање ћаскања, видите део [Подешав. ћаск. и моје присутности](#) на страници [131](#).

Док сте повезани на сервис ћаскања (чет сервис), можете користити остале функције свог телефонског апарата, а сесија ћаскања остаје активна у позадини. Зависно од комуникационе мреже, активна сесија ћаскања може брже да празни батерију, па је евентуално потребно телефон прикључити на пуњач.

Ћаскање користи заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници [20](#).

Основни поступци у ћаскању

- За улазак у мени Ћаскање (офлајн, тј. без повезивања), погледајте [Улазак у мени Ћаскање](#) на страници [80](#).
- За повезивање на сервис ћаскања (онлајн), погледајте [Повезивање и раскид везе са сервисом ћаскања](#) на страници [80](#).
- За започињање ћаскања са неким контактом, видите [Kont. za ćaskanje](#) у делу [Започињање ћаскања](#) на страници [81](#).

Да направите сопствену листу чет контаката, контаката за ћаскање, видите [Контакти за ћаскање](#) на страници [85](#).

- Да се прикључите јавном, отвореном часкању, видите *Групе* у делу [Започињање ћаскања](#) на страници 81.
Да се прикључите чет групи, групи за ћаскање, преко позивне поруке, видите [Прихватање или одбијање позива за ћаскање](#) на страници 82.
Да креирате сопствене чет групе, или да се прикључите некој отвореној, јавној групи, или да је обришете, видите [Групе](#) на страници 86.
- Да измените своје податке, видите [Измене сопствених подешавања](#) на страници 85.
- Да претражујете кориснике, учеснике, као и саме групе, видите *Traži* у делу [Започињање ћаскања](#) на страници 81.
- Да прочитате поруку за ново ћаскање, видите [Читање примљене чет поруке](#) на страници 83.
- Да напишете и пошаљете поруку у току активног ћаскања, видите [Учествовање у ћаскању, конверзацији](#) на страници 84.
- Да погледате, преименујете или обришете сачуване чет разговоре, конверзације, изаберите *Sačuvane konv.* из менија *Ćaskanje*.
- Да блокирате/одблокирате контакте, видите [Блокирање и одблокирање порука](#) на страници 86.
- Да раскинете везу са сервисом ћаскања, видите [Повезивање и раскид везе са сервисом ћаскања](#) на страници 80.

Улазак у мени Ћаскање

Да уђете у мени *Ћaskanje* када сте "офлајн", притисните **Мени**, одаберите *Poruke* па затим *Ћaskanje*. Можете одабрати:

- *Prijava*, да се повежете на чет сервис, сервис ћаскања.
Да подесите телефонски апарат да се аутоматски повезује на сервис ћаскања када уђете у мени *Ћaskanje*, видите [Повезивање и раскид везе са сервисом ћаскања](#) на страници 80.
- *Sačuvane konv.*, да видите, обришете или преименујете конверзације које сте сачували у току неке сесије ћаскања. Опцију *Sačuvane konv.* можете одабрати и када сте већ повезани на сервис ћаскања.
- *Podešavanja veze*, да измените подешавања везе, конекције, коју ћете користити за сервисе ћаскање и праћења присутности учесника. Видите [Подешав. ћаск. и моје присутности](#) на страници 131. Опцију *Podešavanja veze* можете одабрати и када сте већ повезани на сервис ћаскања.

Повезивање и раскид везе са сервисом ћаскања

Да се повежете на сервис ћаскања, уђите у мени *Ћaskanje* и одаберите *Prijava*. Приказује се листа чет сервиса који су на располагању. Одаберите неки од сервиса и пошто се телефонски апарат успешно повеже са сервисом, приказаће се *Prijavljeno*.

Савет: Да подесите телефонски апарат да се аутоматски повезује на сервис ћаскања чим уђете у мени *Ћaskanje*, повежите се на сервис ћаскања, изаберите редом *Moja podešavanja*, *Automatska prijava* па *Pri pokretanju*.

Да раскинете везу са сервисом ћаскања, изаберите *Odjava*.

Започињање ћаскања

Уђите у мени *Ћаскање* и повежите се на неки сервис ћаскања. Можете одабрати:

- *Konverzacije*, да видите листу нових и прочитаних чет порука или позива за ћаскање тренутно активне сесије ћаскања. Дођите до неке поруке или позивнице и притисните **Otvori** да је прочитате.

 означава нове, а означава прочитане чет поруке.

 означава нове, а означава прочитане групне поруке.

 означава позиве.

Индикатори, иконице и текст могу бити различити, зависно од самог сервиса ћаскања.

- *Kont. za ċaskanje* садржи контакте које сте додали из меморије телефона за контакте. Дођите до контакта са којим желите да ћаскате и притисните *Ћаскање*.

Ако сте примили нову поруку од неког контакта, она је означена са .

 означава контакте из меморије телефона који су онлајн (повезани), а

 оне који су офлајн (нису повезани).

 означава блокирани контакт; видите [Блокирање и одблокирање порука](#) на страници [86](#).

Да контакте додате у листу, видите [Контакти за ћаскање](#) на страници [85](#).

- *Grupe* и *Javne grupe*. Приказује се листа маркера, адреса јавних група које Вам је ставио на располагање оператор мреже или провајдер сервиса. Да започнете ћаскање, конверзацију, дођите до неке групе и притисните **Priklj. se**. Унесите своје "екранско" име које желите да користите као надимак у конверзацији, ћаскању. Пошто се успешно прикључите групној конверзацији, ћаскању, телефон приказује *Pridruženo grupi*: и назив, име групе, и можете започети ћаскање. За креирање приватне групе, погледајте **Групе** на страници **86**.
- *Traži* па одаберите *Korisnike* или *Grupe*, да претражујете друге учеснике ћаскања или јавне групе на мрежи.
 - Ако одаберете *Korisnike*, неког корисника можете тражити по телефонском броју, "екранском" имену, имејл адреси или по имену.
 - Ако одаберете *Grupe*, групу можете тражити по неком члану, кориснику групе, по имену групе, теми или идентификатору (ID).
 Да започнете ћаскање, пошто сте пронашли корисника или групу коју желите, притисните **Опције** и одаберите *Časkanje* или *Pridruži se grupi*.
- Да започнете ћаскање из модула Контакти, видите **Преглед пријављених, "претплаћених" имена** на страници **110**.

Прихватање или одбијање позива за ћаскање

У пасивном режиму, пошто сте се повезали на сервис ћаскања и примили нови позив за ћаскање, приказује се обавештење *Primljen je novi poziv*. Притисните **Čitaj**, да га прочитате.

Ако је примљено више позива, приказује се *Novih poziva primljeno*: и број порука. Притисните **Čitaj**, дођите до неке позивнице па притисните **Otvori**.

- Притисните **Prihvati**, да се прикључите приватној групној конверзацији, ћаскању. Унесите "екранско" име које желите да користите као надимак у конверзацији, ћаскању. Пошто се успешно прикључите конверзацији, ћаскању, телефон приказује *Pridruženo grupi*: и име групе.
- Притисните **Opcije** па одаберите:
 - *Odbaci*, и евентуално укуцајте разлог одбијања да се прикључите.
 - *Obriši*, да обришете позив.

Читање примљене чет поруке

У пасивном режиму, пошто сте се повезали на сервис ћаскања и примите нову чет поруку која не припада активном ћаскању, приказује се обавештење *Nova instant poruka*. Притисните **Čitaj**, да је прочитате.

- Ако је примљено више порука, приказује се *Novih instant poruka*: и број примљених порука. Притисните **Čitaj**, дођите до неке поруке па притисните **Otvori**.

Нове поруке примљене за време активне сесије ћаскања се налазе у *Konverzације* у оквиру менија *Časkanje*. Када примите чет поруку од особе чији се контакт подаци не налазе у вашој листи контаката за ћаскање у оквиру *Kont. za časkanje*, приказаће се идентификатор (ID) пошиљаоца. Ако се контакт подаци налазе у меморији контаката телефонског апарата и телефон их препозна, приказаће се име пошиљаоца. Да сачувате податке новог контакта који се не налази у меморији за контакте телефонског апарата, притисните **Opcije** и одаберите:

- *Sačuvaj kontakt*, затим унесите име особе. Контакт подаци се уписују у меморију телефонског апарата.
- *Dodaj uz kontakt*, одаберите контакт у меморији телефона којем желите да додате нове податке, па притисните **Dodaj**.

Учествовање у ћаскању, конверзацији

Придружите се постојећој или започните конверзацију притиском на **Piši** или почните да пишете.

Савет: Ако у току ћаскања примите нову поруку од особе која не учествује у тренутној конверзацији, приказаће се индикатор у врху екрана.

Напишите своју поруку па притисните **Pošalji** или да је пошаљете. Ако притиснете **Опције**, биће Вам на располагању неке од следећих опција:

- *Vidi konverzaciju*, да видите конверзацију која је у току. Да сачувате конверзацију, притисните **Sačuvaj**, па затим унесите име за конверзацију.
- *Sačuvaj kontakt*, видите **Читање примљене чет поруке** на страници 83.
- *Dodaj uz kontakt*, видите **Читање примљене чет поруке** на страници 83.
- *Članovi grupe*, да видите чланове одабране приватне групе коју сте креирали.
- *Blokiraj kontakt*, да блокирате поруке контакта са којим тренутно ћаскате.
- *Zatvori konverz.*, да затворите конверзацију која је у току.
- *Rečnik*; погледајте **Писање текста** на страници 47.

Измене сопствених подешавања

Уђите у мени *Ćaskanje* и повежите се на сервис ћаскања. Одаберите *Moja podešavanja*, да видите и измените сопствену доступност или екранско име. Одаберите *Dostupnost* па затим *Dostupan za sve* или *Dostup. za kont.* (или *Naizgled nedostu.*) да би Вас, када се повежете на сервис ћаскања, видели као "онлајн", пристуног, сви корисници групе или само они који се налазе у вашој листи чет контаката. Када сте повезани на сервис ћаскања, иконица означава да сте "онлајн" а да се другима приказујете као "офлајн".

Контакти за ћаскање

У листу чет контаката, контаката за ћаскање, можете додати контакте који се налазе у меморији телефонског апарата намењеној контактима.

Повежите се на сервис ћаскања, одаберите *Kont. za ćaskanje*, па затим:

- да додате контакт, притисните **Опције** и одаберите *Dodaj kontakt* или, ако нисте додали ниједан контакт, притисните **Dodaj**. Из контаката одаберите име које желите да додате у листу контаката за ћаскање. Када се контакт дода, телефон приказује обавештење *Dodato u kontakte Ćaskanja*: као и име контакта.

Дођите до контакта и притисните **Ćaskanje** да започнете ћаскање.

Притисните **Опције** па одаберите:

- *Info kontakta*, да погледате детаље за одабрани контакт. Ако желите да измените неке податке, видите део [Измене или брисање детаља у контактима](#) на страници 105.

- *Blokiraj kontakt* (или *Odblokiraj kon.*) да блокирате (или доблокирате) поруке од одабраног контакта.
- *Dodaj kontakt*, да додате нови контакт из меморије телефонског апарата.
- *Ukloni kontakt*, да уклоните контакт из листе контаката ћаскања.

Блокирање и одблокирање порука

Повежите се на сервис ћаскања и одаберите *Konverzације* или *Kont. za ĉaskanje*, придружите се некој постојећој или сами започните нову сесију ћаскања. Из листе контаката одаберите онај контакт чије долазне поруке желите да блокирате. Притисните **Опције**, одаберите *Blokiraj kontakt* па притисните **ОК** да то потврдите.

Да одблокирате поруке, повежите се на сервис ћаскања и одаберите *Lista blokiranih*. Дођите до контакта чије поруке желите да одблокирате и притисните **Odblokir**.

Поруке можете да одблокирате и из листе контаката; видите [Контакти за ћаскање](#) на страници [85](#).

Групе

За ћаскања можете да креирате сопствене приватне групе, или да користите јавне групе када их нуди провајдер сервиса. Приватне групе постоје само док траје одговарајућа сесија ћаскања. У приватну групу можете да додате само контакте који су "онлајн" и који се налазе у вашој листи контаката, и самим тим у меморији телефонског апарата; видите [Меморисање имена и телефонских бројева \(Додај контакт\)](#) на страници [100](#).

Јавне групе

Јавне групе које одржава ваш провајдер сервиса можете да меморисате и као маркере. Повежите се на сервис за ћаскање, одаберите *Групе* па *Јавне групе*. Притисните **Прикљ. се**, и ако нисте у тој групи, унесите своје "екранско" име. Притисните **Опције** па одаберите:

- *Обриши групу*, да обришете неку групу из своје листе група.
- *Тражи групе*, да тражите неку групу по њеном броју, имену групе, теми или идентификатору (ID).

Креирање приватне групе

Повежите се на сервис за ћаскање, одаберите *Групе* па *Креирај групу*. Унесите име за нову групу а затим и своје "екранско" име које ће те користити као надимак у групи. За сваку групу можете да користите различито "екранско" име. Притисните **Додaj**, и приказаће се листа контаката. Одаберите име из листе контаката које желите да додате у листу приватне групе. Да у листу додате нова имена, притисните **Додaj** па одаберите ново име.

Да из листе приватне групе уклоните неко име, дођите до њега, притисните **Опције** и одаберите *Уклони члана*.

Неопходно је да пошаљете позиве новим члановима које сте додали групи; притисните **Опције** и одаберите *Пошаљи позив*. Када телефон прикаже *Позив*, унесите текст позива.

Можете да одаберете само контакте који су "онлајн", тј. означени са у меморији за контакте телефонског апарата. Контакти који су "офлајн" су означени иконицом а они који су блокирани иконицом .

Говорне поруке

Говорна пошта је мрежни сервис и на њу се евентуално треба претплатити. За детаљније информације, као и за телефонски број своје говорне поште, обратите се свом провајдеру.

Притисните **Мени**, одаберите **Поруке** па **Говорне поруке**. Одаберите:

- **Преслушај говорне поруке**, да позовете своју говорну пошту на број који сте меморисали у менију **Број говорне поште**.

Ако поседујете две телефонске линије (мрежни сервис), свака линија може имати сопствени број говорне поште. Погледајте део **Подешавање позива** на страници 127.

- **Број говорне поште**, да укуцате, потражите или измените телефонски број своје говорне поште; затим притисните **ОК** да га сачувате.

Ако то мрежа подржава, иконица ће означавати нове говорне поруке. Притисните **Слушај**, да позовете број своје говорне поште.

Савет: Притиском и држањем тастера бирате број своје говорне поште.

Инфо поруке

Преко мрежног сервиса **Инфо поруке** од свог провајдера можете да примате поруке о разним темама. Ове поруке могу бити, на пример, извештаји о временским условима или о стању у саобраћају. За расположивост, теме и одговарајуће индексне бројеве тема, обратите се свом провајдеру.

Подешавања порука

Подешавање порука се односи на слање, пријем и читање порука.

Подешавања текстуалних и имејл порука

1. Притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Podeš. poruka, Tekst. poruke*, па *Način slanja*.
2. Ако ваша SIM картица подржава више од једног скупа, начина слања порука, одаберите онај који желите да измените.
 - Одаберите *Broj centra za poruke* да сачувате телефонски број центра за размену порука који је потребан за слање текстуалних порука. Овај број добијате од свог провајдера, добављача услуга.
 - Одаберите *Poruka se šalje kao* да изаберете тип поруке: *Tekst, E-mail, Pejdžer* или *Fax*.
 - Одаберите *Trajnost poruke* да одредите временски период за који ће мрежа покушавати да достави ваше поруке.
 - За тип поруке *Tekst* одаберите *Uobičajeni broj primaoca* да меморисете уобичајени, примарни, број на који ће се слати поруке тог типа.
За поруку типа *E-mail* одаберите *E-mail server* да меморисете број имејл сервера.
 - Одаберите *Izveštaji o dostavi* да од мреже захтевате да Вам се шаљу извештаји о достави ваших порука (мрежни сервис).

- Одаберите *Upotreba GPRS*, па затим *Da*, да поставите GPRS као преферентни носач за SMS. Такође подесите и *GPRS veza* на *Stalna veza*; видите *(E)GPRS veza* на страници 125.
- Одаберите *Odgovor kroz isti centar* да омогућите примаоцу ваше поруке да Вам одговори преко вашег центра за поруке (мрежни сервис).
- Одаберите *Promeni naziv načina isporuke* да промените назив одабраног начина слања, испоруке. Скупови начина испоруке се приказују само ако ваша SIM картица подржава више од једног скупа.

Подешавање замене старих порука

Када се меморија за поруке испуни, телефон не може да прима нити да шаље нове поруке. Међутим, телефон можете подесити тако да старе поруке из фолдера *Prijem* и *Poslate poruke* аутоматски замењује новим.

Притисните **Meni**, одаберите редом *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Tekst. poruke* па затим *Prebrisavanje u Poslatom* или *Prebrisavanje u Prijemu*. Одаберите *Dozvoljeno* да подесите да телефон замењује старе поруке новим у фолдеру *Poslate poruke*, односно у фолдеру *Prijem*.

Подешавања мултимедија порука

Параметре, подешавања везе за мултимедија сервис можете примити и као ОТА поруку од свог оператора мреже или провајдера сервиса. За пријем подешавања у форми ОТА поруке, видите део *ОТА сервис параметара* на страници 40.

Ручно уношење параметара

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Podeš. poruka* па *Multim. poruke*.

Одаберите:

- *Čuvaj poslate poruke*. Одаберите *Da* да подесите телефон да меморише послате мултимедија поруке у фолдер *Poslato*. Ако пак одаберете *Ne*, послате поруке се неће чувати.
- *Izveštaji o dostavi*, да захтевате да Вам мрежа шаље извештаје о достави ваших порука (мрежни сервис).
- *Osnovno tempiranje slajdova*, да подесите примарни, подразумевани ритам приказивања слајдова.
- *Dozvoli multimedija prijem*. Одаберите *Ne, Da* или *U matičnoj mreži* за статус пријема мултимедија порука. Ако одаберете *U matičnoj mreži*, нећете моћи да примате мултимедија поруке када се налазите изван своје матичне мреже. Подразумевани, стандардни, избор је *U matičnoj mreži*.
- *Dolazne multimedija poruke*. Одаберите *Primaj*, да подесите да телефон аутоматски преузима нове примљене мултимедија поруке, или *Odbacuj*, ако не желите да примате мултимедија поруке. Овај избор се не приказује ако је за *Dozvoli multimedija prijem* постављена опција *Ne*.
- *Podešavanja veze*, да дефинишете подешавања везе за преузимање мултимедија порука. Прво одаберите *Aktivna podešavanja multimedije*, и активирајте онај скуп везе у који желите да сачувате подешавања. Одаберите *Izmeni aktivna podešavanja* и унесите измене активних подешавања, параметара.

Одаберите појединачно сваку опцију и унесите потребне параметре. За параметре, подешавања, обратите се оператору мреже или провајдеру сервиса.

- *Naziv podešavanja*. Унесите ново име за скуп везе и притисните **OK**.
- *Početna strana*. Укуцајте адресу Почетне стране сервиса који желите да користите (притисните за тачку), и притисните **OK**.
- *Proksiji*. Одаберите *Uključeni* или *Isključeni*.
- Ако сте укључили коришћење прокси сервера, онда можете одабрати *Primarni proksi* и *Sekundarni proksi*, па извршити измене.
- *Prenos podataka*. Одаберите *GPRS*.
- *Podešavanja nosača*, да поставите параметре за одабрани носач података.
 - *GPRS tačka pristupa*. Унесите назив тачке приступа за повезивање на GPRS мрежу и притисните **OK**.
 - *Vrsta autentifikacije*. Одаберите *Sigurna* или *Normalna*.
 - *Ime korisnika*. Укуцајте корисничко име и притисните **OK**.
 - *Lozinka*. Укуцајте лозинку и притисните **OK**.
- *Dozvoli reklame*. Рекламне поруке можете да примате или да одбијате. Овај избор се не приказује ако је за *Dozvoli multimedija prijem* постављена опција *Ne*.

Подешавања имејл апликације

Параметре, подешавања имејл апликације, електронске поште можете примити и као ОТА поруку од свог оператора мреже или провајдера сервиса. За пријем подешавања у форми ОТА поруке, видите део [ОТА сервис параметара](#) на страници [40](#).

Ручно уношење параметара

Притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Podeš. poruka* па *E-mail poruke*.

- *Aktivna podešavanja e-maila*, и активирајте онај скуп везе у који желите да сачувате подешавања. Одаберите *Izmeni aktivna podešavanja e-maila* и унесите измене активних подешавања, параметара.

Одаберите појединачно сваку опцију и унесите потребне параметре. За подешавања се обратите свом оператору комуникационе мреже или провајдеру имејл сервиса, електронске поште.

- *Ime pošte*. Укуцајте име које желите да користите за дату пошту, налог. Можете користити било који назив.
- *E-mail adresa*. Унесите своју имејл адресу.
- *Moje ime*. Унесите своје име или надимак. Приказују се ваше име и имејл адреса.
- *Server (SMTP) za odlaznu poštu*. Унесите адресу сервера.
- *Vrsta servera za dolaznu poštu*. Одаберите *POP3* или *IMAP4*, зависно од типа имејл система, електронске поште који користити. Ако су подржана оба типа сервера, одаберите *IMAP4*. Измена типа, врсте сервера мења и број порта долазног сервера.

- Ако сте као тип сервера одабрали *POP3*, приказаће се опције за унос података за *Server (POP3) za dolaznu poštu*, *POP3 korisničko ime* и *POP3 lozinka*. Ако сте као тип сервера одабрали *IMAP4*, приказаће се опције за унос података за *Server (IMAP4) za dolaznu poštu*, *IMAP4 korisničko ime* и *IMAP4 lozinka*. Унесите адресу имејл сервера за долазну пошту, затим унесите корисничко име и лозинку за приступ датој пошти, налогу. Ако нисте дефинисали податке за *SMTP korisničko ime* или за *SMTP lozinka*, имејл сервер ће за њих користити корисничко име и лозинку за POP3/IMAP4.
- *Ostala podešavanja*, па одаберите:
 - *Uključi potpis*. Имате могућност да дефинишете неки текст, "потпис" који ће се аутоматски додавати на крај имејл порука које пишете.
 - *Koristite SMTP autorizaciju*. Ако ваш провајдер имејл сервиса захтева ауторизацију и за слање имејл порука, одаберите **Da**. У том случају, морате да дефинишете и своје *SMTP korisničko ime* као и *SMTP lozinka*.
 - *SMTP korisničko ime*. Унесите корисничко име за одлазну имејл пошту које сте добили од свог провајдера имејл сервиса.
 - *SMTP lozinka*. Укуцајте лозинку коју желите да користите за одлазну пошту.
 - *Port (SMTP) za odlaznu poštu*. Унесите број порта одлазног имејл сервера. Најчешће је то порт 25.

Ако сте за тип имејл сервера одабрали *POP3*, приказује се и следеће:

- *Port (POP3) za dolaznu poшту*. Унесите број који сте добили од свог провајдера имејл сервиса.
- *Odgovor na adresu*. Унесите имејл адресу на коју желите да примате одговоре.
- *Zaštićena prijava*. Одаберите *Zaštićena prijava je uključena* ако ваша конекција захтева шифровану пријаву, у супротном, оставите *Zaštićena prijava je isključena*. Ако сте у недоумици, обратите се свом провајдеру сервиса. Коришћење шифроване пријаве повећава заштиту, безбедност, корисничких имена и лозинки. Оно не повећава заштиту, безбедност саме везе.
- *Primi e-mailove*. Унесите максимални број имејл порука који желите да се преузима у једном кораку.
- *Podешavanje SMTP veze*, да дефинишете параметре, подешавања везе неопходне за слање имејл порука.
- *Podешavanje POP3 veze*, да дефинишете параметре, подешавања везе неопходне за пријем имејл порука. Видите [Ручно уношење параметара сервиса](#) на страници 171.

Одаберите појединачно сваку опцију и унесите потребне параметре. За параметре, подешавања, обратите се свом провајдеру услуга електронске поште (имејл).

Ако сте за тип имејл сервера одабрали *IMAP4*, приказује се следеће:

- *Port (IMAP4) za dolaznu poшту*. Унесите број који сте добили од свог провајдера имејл сервиса.
- *Odgovor na adresu*. Унесите имејл адресу на коју желите да примате одговоре.
- *Primi e-mailove*. Унесите колики број имејл порука желите да се преузима у једном кораку.
- *Metoda primanja*. Одаберите *Najnoviji* ако желите да преузimate све новопримљене имејл поруке, или изаберите *Najnoviji nepročit*, ако желите да преузimate само имејл поруке које нисте прочитали.
- *Podешavanje SMTP veze*, да дефинишете параметре, подешавања везе неопходне за слање имејл порука.
- *Podешavanje IMAP4 veze*, да дефинишете параметре, подешавања везе неопходне за пријем имејл порука. Видите [Ручно уношење параметара сервиса](#) на страници 171.

Одаберите појединачно сваку опцију и унесите потребне параметре. За параметре, подешавања, обратите се свом провајдеру услуга електронске поште (имејл).

Подешавање величине фонта

Да одаберете величину фонта за читање и писање порука, притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Podeš. poruka, Ostala podeš.*, па *Veličina fonta*.

Сервисне команде

Притисните **Мени**, одаберите *Poruke* па *Servisne komande*. Укуцајте и пошаљите свом провајдеру сервисни захтев (познат и као USSD инструкција) као што је инструкција за активирање неког мрежног сервиса, услуге мреже.

■ Листе позива (Мени 2)

Телефонски апарат региструје телефонске бројеве које сте бирали, од којих сте примили позив или га пропустили, као и приближне дужине трајања везе.

Апарат ће регистровати пропуштене и примљене позиве једино ако ваша мрежа подржава ову функцију, ако је апарат укључен и ако се налази унутар зоне покривања мреже.

Када притиснете **Опције** у оквиру менија *Propušteni pozivi*, *Primljeni pozivi* и *Pozivani brojevi*, можете видети датум и време позива, изменити или обрисати број из листе, сачувати број у *Kontakti*, или на тај број послати поруку.

Листа претходних позива

Притисните **Мени**, одаберите *Liste poziva* па одаберите:

- *Propušteni pozivi*, да видите последњих 20 бројева са којих је неко покушао да Вас позове (мрежни сервис). Број испред имена или телефонског броја означава колико пута Вас је особа позивала.

Савет: Обавештења о пропуштеним позивима се приказују и на главном и на мини екрану. Притисните **Listaj** да приступите листи телефонских бројева. Дођите до броја који желите да позовете и притисните .

- **Primljeni pozivi**, да видите последњих 20 бројева чије сте позиве примили (мрежни сервис).
- **Pozivani brojevi**, да видите последњих 20 бројева које сте позвали или покушали да позовете.

Савет: У пасивном режиму, једном притисните да приступите листи позиваних бројева. Дођите до жељеног броја или имена и притисните да га позовете.

- **Obriši liste zadnjih poziva**, да обришете листе претходних позива. Одаберите да ли желите да обришете све бројеве у листама претходних позива, или пак, само оне у листи пропуштених, примљених или бираних бројева. Обрисано се не може повратити.

Бројачи импулса и мерачи позива

Напомена: Стварни рачун за разговоре и услуге Вашег провајдера може да варира у зависности од могућности мреже, заокруживања рачуна, пореза и тако даље.

Притисните **Meni**, одаберите **Liste poziva** па одаберите:

- **Trajanje poziva**, и прелистајте да видите приближне дужине трајања ваших долазних и одлазних позива у сатима, минутима и секундама. За брисање мерача Вам је потребна сигурносна шифра.

Ако поседујете две телефонске линије (мрежни сервис), свака линија има сопствени мерач дужине позива. Приказују се мерачи позива за линију која је одабрана. Погледајте део [Подешавање позива](#) на страници [127](#).

- **Merač GPRS podataka.** Прелистајте да проверите приближну количину примљених или послатих података у последњој сесији, свих примљених и послатих података, као и да поништите мераче. Јединица мере мерача је бајт. За брисање мерача Вам је потребна сигурносна шифра.
- **Merač trajanja GPRS veze.** Крећите се по листи да проверите приближну дужину последње GPRS везе или свих GPRS веза. Мераче можете и поништити. За брисање мерача Вам је потребна сигурносна шифра.

■ Контакти (Мени 3)

Имена и телефонске бројеве (контакте) можете уписивати у меморију апарата и у меморију SIM картице.

- Меморија телефонског апарата може да прими до 500 имена са бројевима и текстуалним напоменама за свако име. За одређени број имена можете да сачувате и слику. Број имена који ће моћи да буде сачуван зависи од дужине имена као и од броја и дужине телефонских бројева и текстуалних ставки.

Контакти користе заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници [20](#).

- Телефонски апарат подржава SIM картице које могу да меморишу до 250 имена и телефонских бројева. Имена и бројеви сачувани у меморији SIM картице означени су иконицом .

У модулу динамички контакти (*Moja prisutnost*), свој тренутни статус доступности за комуникације можете приказивати свима онима који имају приступ овом сервису, а који такву информацију о вашој доступности затраже. Статус доступности свих оних контаката које сте пријавили можете да видите у менију *Pretplaćena imena*, као и у оквиру детаљног приказа неког имена у менију *Kontakti*.

Избор подешавања контаката

Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Podešavanja*. Одаберите:

- *Memorija u upotrebi*, да одаберете коју од меморија желите да користите за меморисање својих контаката. Да бисте имена и бројеве могли да позивате из обе меморије, одаберите *Telefon i SIM kart.* У том случају ће се имена и бројеви уписивати у меморију телефонског апарата.
- *Pregled kontakata*, да изаберете како ће се приказивати имена, бројеви и слике.
- *Stanje memorije*, да видите колико је меморије преостало слободно за контакте у одабраној меморији.

Меморисање имена и телефонских бројева (Додај контакт)

Имена и бројеви ће се меморисати у активну меморију (у употреби); видите [Избор подешавања контаката](#) горе.

1. Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Dodaj kontakt*.

2. Укуцајте име и притисните **ОК**. Видите [Употреба традиционалног начина уноса текста](#) на страници 49.
3. Укуцајте телефонски број и притисните **ОК**. За унос бројева, видите [Позивање](#) на страници 42.
4. Када су име и број меморисани, притисните **Završi**.

Савет: Брзо меморисање У пасивном режиму, укуцајте телефонски број претплатника. Притисните **Sačuvaj**. Укуцајте име, притисните **ОК** па **Završi**.

Меморисање више бројева или текстуалних напомена по једном имену

За свако име у интерну меморију за контакте апарата можете меморисати различите врсте телефонских бројева и кратких текстуалних напомена.

Први број који се меморише аутоматски се поставља за примарни, подразумевани, и означава се оквиром око ознаке типа броја, на пример . Када одаберете неко име из контаката да бисте га, на пример, позвали, ако не одаберете неки други, користиће се подразумевани број.

1. Проверите да активна меморија буде или *Telefon* или *Telefon i SIM kart*. Видите [Избор подешавања контаката](#) на страници 100.
2. Да приступите листи имена и телефонских бројева, у пасивном режиму притисните .
3. Дођите до имена у интерној меморији за контакте апарата којем желите да додате нови број или текст, и притисните **Detalji**.

4. Притисните **Опције** и одаберите *Dodaj broj* или *Dodaj detalj*.
5. Да додате број или детаљ, одаберите неки од типова бројева, односно текстуалних података.
 - Ако одаберете тип текстуалног податка *ID korisnika*:

Одаберите *Traži*, да пронађете ID по броју мобилног телефона или по имејл адреси на серверу оператора или провајдера сервиса, ако сте повезани на сервис праћења доступности. Видите *Моја присутност* на страници 105. Ако се пронађе само један идентификатор, ID, он се аутоматски меморише. Да сачувате ID, идентификатор, притисните **Опције** и одаберите *Sačuvaj*.

Да укуцате ID, одаберите *Unesi ID ručno*. Укуцајте ID и притисните **OK** да га меморишете.

Да промените тип броја или текста, одаберите *Promeni tip* из листе опција. Имајте на уму да не можете да мењате тип идентификатора, ID, када се он налази у листи *Kont. za ćaskanje* или у листи *Pretplaćena imena*.

Да одабрани број поставите за примарни, уобичајени број, одаберите *Postavi osnovni*.
6. Укуцајте број или текст и притисните **OK** да то сачувате.
7. Притисните **Nazad** а затим **Izađi**, да се вратите у пасивни режим.

Додавање слике имену или броју у контактима

Одређеном броју контаката у интерној меморији апарата можете да додате неку слику подржаног графичког формата.

Притисните у пасивном режиму , дођите до жељеног контакта којем желите да додате слику и притисните **Detalji**. Притисните **Opције** па одаберите **Dodaj sliku**. Отвара се листа фолдера у оквиру **Galerija**. Отворите жељени фолдер, дођите до слике коју желите да додате, притисните **Opције** па одаберите **Sačuv. u kontakte**. Копија слике се додаје датом контакту.

Тражење неког контакта

1. Притисните **Meni**, одаберите **Kontakti** па затим **Nadi** или, да брзо пронађете име неког контакта, притисните у пасивном режиму.
2. У дијалог прозору можете да укуцате почетна слова имена које тражите. Притисните и да се крећете по листи имена, а и да померате курсор у дијалог прозору.
3. Дођите до жељеног контакта и притисните **Detalji**. Померајте курсор да погледате детаље за одабрани контакт.

Зависно од тога који је **Pregled kontakata** одабран у оквиру **Избор подешавања контаката** на страници 100, пријављена (претплаћена) имена ће бити другачије приказивана. Приказиваће се или само индикатор доступности, или индикатор доступности, лични лого и порука о статусу. Притисните **Detalji** и приказаће се сви динамички подаци.

Савет: Преглед контакта. Да брзо погледате неко одређено име и основни број, притисните и задржите на имену у току прелиставања имена контаката.

Да погледате комплетну поруку о статусу, притисните **Detalji**, па затим притисните и задржите тастер на диманичком контакту у току прелиставања имена контаката.

Брисање контаката

Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па затим *Obriši* да обришете контакте и све податке који су им придодати.

- Да обришете контакте појединачно, одаберите *Jedno po jedno* па дођите до имена које желите да обришете. Притисните **Obriši** па притисните **Da** да то потврдите.

Ако се ID контакта налази у листи *Kont. za ćaskanje* или у листи *Pretplaćena imena*, пре него што се контакт обрише, приказује се обавештење *Info o prisutnosti će se izbrisati*.

- Да све контакте обришете одједном, одаберите *Obriši sve*, дођите до једне од меморија, *Telefon* или *SIM kartica*, па притисните **Obriši**. Притисните **Da** па користећи сигурносну шифру, потврдите брисање.

Измене или брисање детаља у контактима

Потражите контакт чије податке желите да измените или обришете и притисните **Detalji**. Дођите до имена, броја, текстуалног податка или слике коју желите да измените или обришете.

- Да извршите измене, притисните **Izmeni** или **Promeni**, или притисните **Opције** па одаберите *Izmeni ime*, *Izmeni broj*, *Izmeni detalj* или *Promeni sliku*, зависно од тога шта је одабрано за *Pregled kontakata* у делу **Избор подешавања контаката** на страници 100.

Имајте на уму да не можете да мењате или бришете тип идентификатора, ID, када се он налази у листи *Kont. za ćaskanje* или у листи *Pretplaćena imena*.

- Да обришете неки број или текстуални податак, притисните **Opције** па одаберите *Obriši broj* односно *Obriši detalje*.
- Да обришете неку слику која је придодата контакту, притисните **Opције** па одаберите *Obriši sliku*. Брисање слике из контаката, исту не брише и из *Galerija*.

Моја присутност

Користећи сервис праћења присутности (мрежни сервис), статус своје присутности можете делити са другим корисницима, рецимо, са породицом, пријатељима или колегама. Статус присутности обухвата податак о вашој доступности, статусну поруку и лични лого. Другим корисницима који имају приступ овом сервису и који затраже информације о Вама, приказује се ваш статус. Захтевана информација се приказује у *Pretplaćena imena* у прегледима

менија *Kontakti*. Информације које желите да делите са другима можете да подесите личним потребама као и да контролишете коме ће ваш статус бити доступан.

Пре него што будете могли да користите функцију праћења присутности, морате се претплатити на ту услугу. Да проверите расположивост услуге, цене као и да се на исту претплатите, обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса, од којих ћете такође добити и свој јединствени идентификатор (ID), лозинку и параметре, подешавања, сервиса праћења присутности. За постављање параметара, подешавање сервиса присутности, видите део *Подешав. ћаск. и моје присутности* на страници 131. Пошто се повежете на сервис присутности, можете користити остале функције свог телефонског апарата, а сервис присутности остаје активан у позадини.

Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Moja prisutnost*. Одаберите:

- *Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'* (или *Prekini*) да се прикључите, односно раскинете везу са сервисом.
- *Moja trenutna prisutnost*, да измените статус присутности. Одаберите:
 - *Vidi trenutnu prisutnost*, па одаберите *Lična prisutnost* или *Javna prisutn.*, да видите свој тренутни приватни, односно јавни статус присутности.
 - *Moja dostupnost*, да за свој статус доступности одаберете *Dostupno* означен са , *Zauzet* означен са , или *Nije dostupan* означен са .
 - *Poruka o mojoj prisutnosti* и укуцајте текст који ће се приказивати другима, или притисните **Opције**, одаберите *Prethodne poruke*, па затим одаберите неку стару поруку за статусну поруку.

- *Logo moje prisutnosti*, да изаберете свој лични лого из фолдера *Grafike* менија галерија. Ако одаберете подразумевани, уобичајени лого, он се неће приказивати другима.
- *Prikaži*, да одаберете групе којима желите, или не желите да приказујете свој статус присутности.

Одаберите *Lični i javni*, и контакти из ваше приватне листе ће моћи да виде податке о вашој присутности: доступност, статусну поруку и лого. Остали контакти ће моћи да виде само вашу доступност.

Одаберите *Lični posmatrači*, и контакти из ваше приватне листе ће моћи да виде све информације о вашој присутности (доступност, статусну поруку и лого). Остали корисници неће моћи да виде ниједну од тих информација.

Ако одаберете *Nitko*, нико неће моћи да види информације о вашој присутности.

- *Trenutni posmatrači*, па одаберите:
 - *Tren. posmatr.*, да видите све особе које су пријављене, "претплаћене" на ваше податке, информације о присутности.
 - *Lista ličnih* је листа особа којима је допуштен приступ свим информацијама о вашој присутности, укључујући и статус доступности, статусну поруку у лого. Листу личних контаката, своју приватну листу, сами дефинишете и мењате. Особе које се не налазе у вашој листи приватних контаката могу да прате само ваш статус доступности.

- *Lista blokiranih*, да видите све особе којима је блокирано, спречено, праћење ваших информација о присутности.
- *Podešavanja*, па одаберите:
 - *Prikaži trenut. prisutnost na neakt.*, да се индикатор тренутног статуса присутности приказује у пасивном режиму.
 - *Sinhronizuj sa načinima rada*, да одаберете да ли желите да опције *Poruka o mojoj prisutnosti* и *Moja dostupnost* ажурирате ручно или аутоматски тако што ћете те опције повезати са тренутно активним начином рада. Погледајте и део *Начини рада* на страници 117. Имајте на уму да измењени, лични, лого статуса не можете повезати са неким начином рада.
 - *Vrsta veze*, да подесите да ли се телефон при укључивању аутоматски повезује на сервис праћења присутности.
 - *Podešavanja veze*; видите *Подешав. ћаск. и моје присутности* на страници 131.

Претплаћена имена

Можете креирати листу контаката чији статус присутности желите да пратите. Те податке можете пратити ако Вам то контакти допуштају, као и ако то не спречава комуникациона мрежа или дати контакт. Ове пријављене, "претплаћене" контакте можете претраживати у листи контаката или из менија *Pretplaćena imena*.

Проверите да активна меморија буде или *Telefon* или *Telefon i SIM kart.*
Видите [Избор подешавања контаката](#) на страници 100.

Да се прикључите сервису праћења присутности, притисните **Meni**, одаберите редом *Kontakti*, *Moja prisutnost* па *Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'*. Пријављене, "претплаћене" контакте можете да видите чак и када нисте прикључени на сервис праћења присутности, али не можете да видите статус присутности неког контакта.

Додавање контаката у пријављена имена

1. Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Pretplaćena imena*. Ако нисте прикључени на сервис праћења присутности, телефон ће Вас питати да ли желите да се прикључите.
2. Ако немате ниједан контакт у листи, притисните **Dodaj**. У супротном, притисните **Опције** и одаберите *Pretpl. na novo*. Приказује се листа контаката.
3. Одаберите неки контакт из листе; ако за контакт постоји меморисан идентификатор, ID, он се додаје у листу пријављених, "претплаћених" имена. Ако има више идентификатора, ID, одаберите један од њих. По пријави, "претплаћивању" контакта, приказује се *Pretplata aktivirana*.

Савет: Да пријаву, "претплату" контакта обавите из листе *Kontakti*, у пасивном режиму притисните и дођите до контакта који желите да пријавите. Притисните **Detalji** па **Opcije**. Да извршите пријаву, "претплату", одаберите *Zahtev za prisutn.* па затим *Kao pretplata*.

Ако желите да видите информацију о присутности али не и да пријавите, "претплатите" контакт, одаберите *Zahtev za prisutn.* па затим *Samo jednom*.

Преглед пријављених, "претплаћених" имена

Да видите, прегледате податке о присутности, видите и део [Тражење неког контакта](#) на страници 103.

1. Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Pretplaćena imena*.

Приказује се информација о статусу првог контакта у листи претплаћених имена. Информација коју та особа жели да виде други може да садржи текст и неку од наредних иконица:

  или означава да је особа доступна, заузета или недоступна.

 означава да нема информација о присутности особе.

2. Притисните **Opcije** па одаберите:
 - *Pretpl. na novo*, да додате нови контакт у листу пријављених, "претплаћених" имена.
 - *Ćaskanje*, да започнете ћаскање.
 - *Pošalji poruku*, да пошаљете текстуалну поруку одабраном контакту.
 - *Pošalji SMS e-mail*, да пошаљете имејл поруку одабраном контакту.

- *Pošalji vizitkartu*, да пошаљете визиткарту одабраном контакту.
- *Otkazi pretplatu*, да одабрани контакт уклоните из листе пријављених, "претплаћених" имена.

Одјава пријаве (претплате) контакта

- Да одјаву, отказивање претплате контакта обавите из листе *Kontakti*, у пасивном режиму притисните и дођите до контакта који желите да одјавите. Притисните **Detalji**, одаберите идентификатор, ID, па притисните **Opcije**. Да одјавите, откажете претплату, одаберите *Otkazi pretplatu* па притисните **OK** да то потврдите.
- За одјаву, отказивање претплате, преко менија *Pretplaćena imena*, видите део **Преглед пријављених, "претплаћених" имена** на страници 110.

Копирање контакта

Имена и телефонске бројеве можете преписивати из меморије телефонског апарата у меморију на својој SIM картици и обратно. Имајте на уму да се текстуални подаци меморисани у интерној меморији телефона, као што су имејл адресе, неће копирати у SIM картицу.

1. Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Kopiraj*.
2. Одаберите смер копирања, *Iz telefona u SIM karticu* или *Iz SIM kartice u telefon*.
3. Одаберите *Jedno po jedno*, *Sve* или *Osnovni brojevi*.
 - Ако одаберете опцију *Jedno po jedno*, дођите до имена које желите да препишете и притисните **Kopiraj**.

Osnovni brojevi се приказује када копирате из телефонског апарата у SIM картицу. Само основни, подразумевани бројеви ће бити преписани.

4. Да одаберете да ли желите да сачувате или обришете изворна имена и бројеве, одаберите *Sačuvaj original*, односно *Premesti original*.
 - Ако одаберете *Sve* или *Osnovni brojevi*, притисните **Da** када се прикаже упит *Da počnem sa kopiranjem?* или *Počni premeštanje?*

Слање и пријем визиткарти

Контакт податке неке особе можете размењивати у форми визиткарте са компатибилним уређајем који подржава vCard стандард.

Када примите визиткарту, притисните **Prikaži** па **Sačuvaj** да је сачувате у меморију телефонског апарата. Да визиткарту одбаците, притисните **Izadi**, па затим **Da**.

Да пошаљете визиткарту, потражите у контактима име и број које желите да пошаљете, притисните **Detalji** па **Opcije** и изаберите *Pošalji vizitkartu*.

- Да пошаљете визиткарту преко ИЦ везе, одаберите *Kroz IC*. Погледајте део [Инфрацрвена веза](#) на страници [123](#).
- Да визиткарту пошаљете као ОТА поруку, ако то ваша мрежа подржава, одаберите *Kroz tekst poruku*.

Брза бирања

Да доделите неки телефонски број тастеру за брзо бирање, притисните **Meni**, одаберите **Kontakti**, па **Brza biranja** и дођите до жељеног нумеричког тастера за брзо бирање.

Притисните **Dodeli** или, ако је неки број већ додељен том нумеричком тастеру, притисните **Opcije** и одаберите **Promeni**. Притисните **Traži**, и одаберите прво име а затим и број који желите да доделите тастеру. Ако је функција **Brzo biranje** искључена, телефон Вас пита да ли желите да је активирате. Погледајте и **Brzo biranje** у делу **Подешавање позива** на страници 127.

За позивање преко тастера за брзо бирање, погледајте **Брзо бирање неког телефонског броја** на страници 43.

Бирање гласом

Телефонски број можете да позовете и изговарањем надимка који му је придодат. Свака изговорена реч, или више речи, као што је име(на) може бити надимак. Можете унети до десет надимака.

Пре употребе бирања гласом имајте на уму:

- Говорни надимци не зависе од језика. Они зависе од гласовних карактеристика говорника.
- Говорни надимци су осетљиви на амбијенталну буку. Снимајте их и њима бирајте у срединама без буке.
- При снимању говорног надимка, или позивању користећи говорни надимак, телефонски апарат држите у нормалном положају, уз уво.

- Веома кратка имена нису прихватљива. Користите дужа имена и избегавајте употребу сличних за различите бројеве телефона.

Напомена: Име морате изговорити управо онако како сте то урадили при снимању. Ово може бити тешко, на пример у бучним срединама или у хитним случајевима, зато се немојте ослањати искључиво на бирање гласом у свим ситуацијама.

Додавање и организовање надимака

Упишите или копирајте у меморију телефонског апарата контакте којима желите да додате говорни надимак. Надимке можете доделити и именима у SIM картици али ако замените SIM картицу новом, прво ћете морати да обришете старе надимке да бисте могли да додате нове.

Говорни надимци користе заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници 20.

1. У пасивном режиму, притисните .
2. Дођите до контакта којем желите да додате надимак и притисните **Детаљи**. Дођите до жељеног телефонског броја и притисните **Опције**.
3. Одаберите *Додaj надимак*.
4. Притисните **Поџни**, па разговетно изговорите реч(и) коју желите да снимите као надимак. По снимању, апарат репродукује снимљени надимак. Пошто надимак буде успешно меморисан, приказује се *Говорни надимак је саџуван*, чује се писак, а иза телефонског броја са надимком се појављује симбол .

Да проверите надимке, притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Govorni nadimci*. Дођите до жељеног контакта са говорним надимком, и моћи ћете да снимљени говорни надимак преслушате, обришете или промените.

Позивање користећи надимак

Ако је у телефону активна нека апликација која користи GPRS везу за слање или пријем података, да бисте могли да користите гласовно бирање, прво искључите ту апликацију.

1. У пасивном режиму, притисните тастер за смањење јачине звука, или притисните и држите селекциони тастер . Чуће се кратки звучни сигнал и појавиће се текст *Sada pričaj*.
2. Разговетно изговорите надимак. Телефонски апарат ће репродуковати препознати надимак и бирати телефонски број препознатог надимка после 1,5 секунде.

Ако користите компатибилне слушалице са тастером, притисните и држите тастер на слушалицама да започнете бирање гласом.

Инфо бројеви и бројеви сервиса

Ваш провајдер је у вашу SIM картицу можда већ убацио инфо бројеве или бројеве сервиса.

Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Info brojevi* или *Brojevi servisa*. Прелистајте неку категорију и дођите до жељеног инфо броја или броја сервиса, па притисните тастер да тај број позовете.

Моји бројеви

Телефонски бројеви ваше SIM картице су меморисани у *Moji brojevi*, ако то ваша картица допушта. Да бисте те бројеве видели, притисните **Meni**, одаберите *Kontakti*, па *Moji brojevi*. Дођите до жељеног имена или телефонског броја и притисните **Vidi**.

Групе позивача

Имена и телефонске бројеве меморисане у *Kontakti* можете организовати по групама позивача. Телефон можете подесити да се за сваку групу позивалаца оглашава специфичним тоном звона и да на екрану приказује одређену сличицу када примате позив за неког броја из групе; видите доле у тексту. Да апарат подесите да звони само на позиве од бројева који припадају изабраној групи позивача, видите *Upozoravaj na* у делу *Подешавање тонова* на страници 118.

Притисните **Meni**, одаберите *Kontakti* па *Grupe pozivača* и одаберите жељену групу. Одаберите:

- *Naziv grupe*, укуцајте нови назив групе позивалаца и притисните **OK**.
- *Ton zvona grupe* и одаберите тон звона за групу позивалаца. *Uobičajeni* је онај звук звона који је одабран за тренутно активни начин рада, профил.
- *Logo grupe* па одаберите: *Uključen* да подесите телефон да приказује лого групе, *Isključen* да га не приказује, или **Vidi** да видите лого.
- *Članovi grupe*; да додате неко име у групу позивалаца, притисните **Dodaj**. Дођите до имена које желите да додате групи и притисните **Dodaj**.

Да име избаците из групе, дођите до имена које желите да избаците, притисните **Опције** и одаберите *Ukloni kontakt*.

■ Подешавања (Мени 4)

Начини рада

Ваш телефонски апарат нуди разноврсне групе параметара, начине рада, којима можете по свом укусу да подесите тонове одзива за разне ситуације и окружења. Прво подесите по свом укусу начине рада, а затим је потребно само активирати жељени начин рада. На располагању су наредни начини рада: *Opšti, Nečujan, Sastanak, Teren, Moj način 1* и *Moj način 2*.

Притисните **Мени**, одаберите *Podešavanja* па *Načini rada*. Дођите до неког начина рада и притисните **Izaberi**.

- Да начин рада активирате, одаберите *Aktiviraj*.
- Да подесите начин рада да буде активан само одређено време, до 24 сата, одаберите *Ograniči trajanje* и подесите време престанка. Када подешени период истекне, активира се претходни начин рада који није био временски ограничен.
- Да начин рада подесите својим захтевима, одаберите *Prilagodi*. Одаберите параметар који желите да измените, и извршите измене. Исти параметри се могу мењати и у менију *Podešavanje tonova*; видите **Подешавање тонова** на страници 118.

Да промените свој статус присутности, одаберите *Moja prisutnost*. Овај мени Вам је на располагању ако сте за *Sinhronizuj sa načinima rada* одабрали опцију *Uključi*; видите *Moja prisutnost* на страници 105. Одаберите *Moja dostupnost* да измените статус своје доступности, односно *Poruka o mojoj prisutnosti* да измените поруку о присутности.

Да начину рада промените назив, одаберите *Naziv načina*. Начин рада *Opšti* се не може преименовати.

Савет: Да у пасивном режиму брзо промените начин рада када тастатура није закључана, отворите листу начина рада и дођите до жељеног начина рада кратким притискањем главног прекидача. Да тај начин рада активирате, притисните и држите главни прекидач.

Подешавање тонова

Притисните *Meni*, одаберите *Podešavanja*, па *Podešavanje tonova*. Иста подешавања ћете наћи и у менију *Načini rada*; видите *Начини рада* на страници 117. Имајте на уму да се измене које овде извршите односе на активирани начин рада.

Одаберите *Upozorenje na dolazni poziv*, да одредите како ће Вас телефонски апарат обавештавати о долазном говорном позиву. Опције су: *Zvonjenje*, *Rastući zvuk*, *Jedno zvono*, *Kratak ton* и *Isključeno*.

Одаберите *Melodija* за долазне говорне позиве. Да одаберете тонове звона, мелодије, сачуване у *Galerija*, у листи тонова звона одаберите *Otvori Galeriju*.

Савет: Када мелодију звона примите преко ИЦ везе, или је преузмете, можете је сачувати у *Galerija*.

Одаберите *Jačina zvona* и *Vibracija* за долазне говорне позиве и поруке. Упозорење вибрацијом не функционише када је телефонски апарат прикопчан на пуњач, стони носач или аутомобилски комплет.

Одаберите *Ton poruke*, и *Ton poruke ćaskanja* да подесите упозорење о долазним порукама, *Tonovi tastature*, или *Tonovi upozorenja*, да подесите апарат да се оглашава звуком, на пример, када се батерија празни.

Одаберите *Upozoravaj na*, да подесите апарат да звони само на позиве са телефонских бројева који припадају одабраној групи позивалаца. Дођите до жељене групе позивалаца, или до *Sve pozive* па притисните **Označi**.

Подешавање екрана

Притисните **Мени**, одаберите *Podešavanja* па *Podešavanje ekrana*.

- Одаберите *Tapet*, да свој телефон подесите тако да приказује неку слику као позадину, или тапет, у пасивном режиму. Неке слике су већ меморисане у менију *Galerija*. Сlike можете да примате и преко мултимедија порука, или да их преносите користећи пакет PC Suite из свог РС рачунара, па затим да их меморишете у *Galerija*. Ваш телефон подржава графичке формате JPG, GIF, WBMP, BMP, OTA-BMP и PNG, али можда не и све варијанте ових формата датотека.

Да одаберете тапет, одаберите *Izaberi sliku*, па отворите неки фолдер са сликама. Дођите до слике коју бисте желели да поставите за тапет, притисните **Опције**, па одаберите *Postavi za tapet*.

Да активирате/деактивирате тапет, одаберите *Uključen*, односно *Isključen*.

Имајте на уму да се тапет не приказује када се активира скрин сејвер, заштита екрана.

- Одаберите *Kolor šeme*, да промените боје неких елемената екрана, на пример, позадине менија или индикатора и стубића јачине сигнала и статуса напуњености батерије.
- Одаберите *Logo operatora*, да подесите телефон тако да приказује или не приказује логотип оператора мреже. Ако нисте претходно сачували лого оператора, мени *Logo operatora* је пригушен. Логотип оператора мреже се не приказује када се активира скрин сејвер, заштита екрана.

За детаљније податке о расположивости логотипа оператора, обратите се свом оператору мреже или провајдеру. Видите и део [PC Suite](#) на страници [185](#).

- Одаберите *Zaštita ekrana* па одаберите *Uključena* да активирате скрин сејвер, заштиту екрана, за мини екран. Одаберите *Pauza* да подесите временски период после којег ће се активирати заштита екрана, скрин сејвер, на мини екрану. Одаберите *Izaberi zaštitu* па отворите фолдер *Zaš. ekrana* да одаберете неку вињету, графику за скрин сејвер.
- Одаберите *Pregled menija* да подесите начин на који ће телефон приказивати главни мени. Одаберите *Lista* за редни приказ менија, односно *Tabela* за мрежасту, табеларну приказ.

Подешавања времена и датума

Притисните **Meni**, одаберите *Podешavanja* па *Podешavanja vremena i datuma*.

- Одаберите *Sat* па *Prikaži sat* (или *Skloni sat*) да се сат приказује, односно не приказује, у горњем десном углу екрана у пасивном режиму. Одаберите *Podеси време* да подесите тачно време или *Облик сата* да изаберете 12-часовни или 24-часовни формат приказа времена.

Сат користе и функције *Poruke*, *Liste poziva*, *Alarm*, као и временски дефинисане функције *Načini rada*, *Kalendar*, *Napomene* и заштита екрана.

Ако је батерија дуже време извађена из апарата, или ако је празна, потребно је поновно подешавање времена.

- Одаберите *Datum* па *Pokaži datum* (или *Sakrij datum*) и датум ће се приказивати (односно, не приказивати) на главном и мини екрану кад је телефон у пасивном режиму. Одаберите *Podеси datum*, да поставите датум. Можете да изаберете и формат приказа датума, као и сепаратор датума.
- Одаберите *Autoажурирање времена i datuma* (мрежни сервис), па *Uključено*, да подесите телефон да аутоматски ажурира време и датум према тренутној временској зони. Да подесите апарат да тражи потврду пре ажурирања, одаберите *Prvo potvrdi*.

Аутоматско ажурирање датума и времена не мења време постављено за аларм, календар и алармне поруке. Та су времена по локалној временској зони. Ажурирање може да доведе до тога да су нека подешена алармна времена већ истекла.

За информације о расположивости ове функције, обратите се свом оператору мреже или добављачу услуга.

Личне пречице

Функцију десног селекционог тастера можете сами одабрати. Видите део [Пасивни режим рада](#) на страници 33.

Постоји и листа функција телефонског апарата које можете активирати гласом, изговарањем надимка. Може се додати до десет надимка за гласовне команде.

Притисните **Meni**, одаберите *Podешavanja* па *Lične prečice*. Одаберите:

- *Desni selekциони taster*, да видите листу функција десног селекционог тастера. Дођите до жељене функције и одаберите је.
- *Komande glasom*, одаберите жељени фолдер са командама, одаберите функцију којој желите да додате гласовну команду па притисните **Dodaj**. Можете додати највише десет команди гласом. Ако команда, инструкција већ има надимак, приказаће се индикатор .

За додавање команде гласом, видите део [Додавање и организовање надимака](#) на страници 114.

За активирање команде гласом, видите део [Позивање користећи надимак](#) на страници 115.

Команду гласом не можете активирати, нити додати, док нека веза или апликација користи (E)GPRS преносни пут за слање или пријем података.

Повезивање

Инфрацрвена веза

Не усмеравајте сноп ИЦ (инфрацрвених) зрака ни у чије очи, и не дозволите да он ствара сметње другим ИЦ уређајима. Овај уређај је ласерски производ класе 1.

Свој телефонски апарат можете подесити да прима податке преко свог ИЦ порта. Да бисте могли да користе ИЦ везу, уређај са којим желите да успоставите везу мора да буде IrDA компатибилан. Имате могућност размене, слања и пријема, података као што су визиткарте и напомене из календара са компатибилним телефонским апаратом или другим уређајем за рад са подацима (на пример, рачунар) преко ИЦ порта свог телефона.

Слање и пријем података преко ИЦ порта

- ИЦ портови уређаја који шаље и уређаја који прима морају да буду окренути један наспрам другог и између њих не сме да постоји препрека. Пожељно растојање између два уређаја за ИЦ (инфрацрвену) везу је највише 1 метар.
- Да активирате ИЦ порт свог телефонског апарата, притисните **Meni** и одаберите *Podešavanje*, *Povezivanje* и *Infracrveno (IC)*.
- Корисник телефона који шаље податке бира жељену ИЦ функцију и започиње пренос података.

Уколико се пренос података не започне у року од 2 минута по активирању ИЦ порта, веза се прекида и мора се стартовати поново.

Индикатор ИЦ везе

- Када је симбол **П** стално приказан, ИЦ веза је активирана и ваш телефонски апарат је спреман да шаље или да прима податке преко свог ИЦ порта.
- Када се симбол **П** пали и гаси, тј. када блинка, ваш телефонски апарат покушава да се повеже са другим уређајем, или је веза раскинута.

(E)GPRS

GPRS је мрежни сервис који омогућава употребу мобилних телефона за слање и пријем података путем мреже базиране на IP, Интернет протоколу. GPRS је носач података који омогућава бежични приступ мрежама података као што је Интернет.

(E)GPRS (Побољшани GPRS), познат и као EDGE технологија, је сличан GPRS-у. EDGE је модулациона техника која омогућава повећане брзине протока у GPRS комуникацијама. За више података о доступности (E)GPRS сервиса и брзинама преноса података, обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса.

Апликације које могу да користе (E)GPRS су MMS, ћаскање и SMS систем порука, претраживање, имејл (електронска пошта), даљинска синхронизација, преузимање Java апликација и прикључивање на систем (на пример Интернет или електронску пошту) преко PC рачунара.

Пре него што будете могли да користите (E)GPRS технологију:

- Обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса у вези могућности и претплате на (E)GPRS мрежни сервис.

- Меморишите (E)GPRS параметре, подешавања, за сваку апликацију која се користи преко (E)GPRS везе.

За информације о расположивости ове функције, обратите се свом оператору мреже или добављачу услуга.

Имајте на уму да ако сте одабрали GPRS као носач података, телефон ће уместо GPRS преносног пута користити EGPRS, ако је овај доступан на мрежи. Не можете сами битати изеђу EGPRS и GPRS опција, али за неке апликације имате могућност избора између GPRS и *GSM podaci* (CSD, пренос података са комутацијом линије).

(E)GPRS веза

Притисните **Meni**, одаберите редом *Podešavanje*, *Povezivanje*, *GPRS*, па *GPRS veza*.

- Одаберите *Stalna veza* да подесите да се телефон аутоматски пријављује на (E)GPRS мрежу чим се укључи. Индикатор се приказује у горњем левом делу дисплеја када је (E)GPRS веза на располагању.

Када стартујете неку апликацију која користи (E)GPRS, успоставља се веза између телефона и мреже, приказује се индикатор и могућ је пренос података. Када апликација прекине са радом, (E)GPRS веза се раскида али остаје активна пријава на (E)GPRS мрежу.

Ако у току (E)GPRS везе примите позив или текстуалну поруку или упутите позив, у горњем десном углу екрана приказаће се иконица која означава да је (E)GPRS веза задржана (стављена на чекање).

Имајте на уму да се GPRS и EGPRS везе не означавају засебно; индикатор је исти за GPRS и EGPRS.

- Одаберите *Po potrebi*, да се (E)GPRS пријава и веза успостављају када их нека апликација која користи (E)GPRS затреба, и раскидају када апликација престане са радом.

Имајте на уму да овај модел телефона подржава три истовремене (E)GPRS везе. На пример, можете истовремено претраживати XHTML странице, примати мултимедија поруке и имати прикључну везу са PC рачунара.

Подешавање (E)GPRS модема

Свој телефон можете преко ИЦ везе или кабла да повежете са компатибилним PC рачунаром и да га користите као модем да бисте омогућили (E)GPRS везу са свог рачунара.

Да бисте дефинисали параметре, подешавања (E)GPRS везе свог PC рачунара, притисните **Мени**, одаберите редом *Podešavanje, Povezivanje, GPRS* па *Podešavanje GPRS modema*.

- Одаберите *Aktivna tačka pristupa* и активирајте тачку приступа коју желите да користите.
- Одаберите *Izmeni aktivnu tačku pristupa* да измените параметре тачке приступа.
 - Одаберите *Naziv tačke pristupa*. Укуцајте име које желите за активiranу приступну тачку и притисните **OK**.

- Одаберите *GPRS tačka pristupa*. Унесите име тачке приступа (APN) за повезивање на (E)GPRS мрежу и притисните **OK**. За APN, име тачке приступа, обратите се оператору мреже или провајдеру сервиса.

Параметре (E)GPRS приступа (APN) можете такође подесити и на РС рачунару користећи програм Nokia Modem Options; видите [PC Suite](#) на страници [185](#). Ако сте параметре подесили и на РС рачунару и на телефонском апарату, користите се они на РС рачунару.

Подешавање позива

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja* па *Podešavanje poziva*.

- Одаберите *Preusmerenje* (мрежни сервис). Овом функцијом можете да преусмерите своје долазне позиве на други број, на пример, на број своје говорне поште. За детаљније информације, обратите се свом провајдеру. Опције преусмеравања које не подржава ваша SIM картица или ваш оператор мреже се не приказују.

Одаберите жељену опцију преусмеравања, на пример, одаберите *Preusmeri ako je zauzeto* да преусмерите говорне позиве када је линија заузета или када одбијете долазни позив.

Да опцију преусмерења укључите, одаберите *Aktiviraj*, па затим одаберите и временски период после којег ће се позив преусмерити, ако је то на располагању за дату опцију преусмерења. Да опцију преусмерења искључите, одаберите *Poništi*, или одаберите *Proveri stanje*, ако је на располагању за дату опцију преусмерења, да проверите да ли је

преусмерење позива укључено или не. Истовремено може бити активно неколико опција преусмеравања.

Да видите које су ознаке преусмеравања у пасивном режиму, погледајте део [Пасивни режим рада](#) на страници 33.

- Одаберите *Auto. kontrola jačine zvuka* па затим *Uključeno* да подесите аутоматско постављање јачине звука у звучници (слушалици) на вредност коју сте поставили помоћу тастера за подешавање јачине звука. На пример, ако је околина бучна, јачина звука у звучници се појачава или ако особа са којом разговарате телефоном прича јако гласно, јачина се смањује.
- Одаберите *Automatsko ponavljanje biranja* па *Uključeno*, и апарат ће највише десет пута покушавати да успостави везу после првог неуспелог покушаја.
- Одаберите *Brzo biranje* па *Uključeno* и имена и бројеве телефона додељене тастерима за брзо бирање, до , можете позивати притиском и држањем одговарајућег нумеричког тастера.
- Одаберите *Poziv na čekanje* па *Aktiviraj*, и мрежа ће Вас обавештавати о долазном позиву у току разговора (мрежни сервис). Видите [Позив на чекању](#) на страници 44.
- Одаберите *Izveštaj po pozivu* па *Uključen*, и апарат ће после сваког позива накратко приказивати трајање и цену (мрежни сервис) тог позива.
- Одаберите *Šalji moj identitet* па *Da*, и ваш број телефона ће се приказивати позваној страни (мрежни сервис). Одаберите *Uobičajeno u mreži*, и користите се опција уговорена са вашим провајдером.

- Одаберите *Linija za odlazne pozive*; ово је мрежни сервис који омогућава избор линије 1 или 2, тј. претплатничког броја, за одлазне позиве. На пример, можете имати приватну и пословну линију, претплатнички број. За детаљније податке о расположивости ове функције, обратите се свом оператору мреже или провајдеру.

Уколико одаберете *Linija 2*, а нисте претплаћени на овај мрежни сервис, нећете моћи да позивате. Међутим, без обзира на одабрану линију, долазне позиве ћете моћи да преузимате на обе линије.

Ако то ваша SIM картица подржава, имате могућност забране избора линије тако што ћете одабрати опцију *Zaključaj*.

Савет: У пасивном режиму са једне линије на другу прелазите притиском и држањем тастера .

- Одаберите *Pozovi audio ekvilajzer* да побољшате квалитет звука када се користи слушалица (звучница) тако што ћете одабрати неки од постојећих скупова подешавања, или креирати сопствени. Одаберите *Svetao* или *Taman* да појачате високе односно ниске фреквенције, *Glasnost* да појачате и високе и ниске фреквенције, или *Normalan* да искључите еквилајзер. или дођите до неког аудио профила, скупа, и притисните **Опције** да га измените. Не можете вршити измене системских аудио профила, оних профила који су фабрички уграђени.

Подешавање телефона

Притисните **Мени**, одаберите *Подешавања* па *Подешавање телефона*.

- *Подешавања језика* па *Језик телефона*, да одаберете језик екранских текстова. Када је одабрана опција *Аутоматски*, апарат бира језик на основу информација са SIM картице. Ако желите да за писање текста користите неки други језик, одаберите *Језик за писање*. Да привремено промените језик за писање текста, видите *Језик за писање* у делу **Писање текста** на страници 47.
- Одаберите *Станје меморије*, и видите количину слободне меморије, укупно заузете меморије и меморије коју заузима поједина функција у листи. Податке о меморији можете пронаћи и у оквиру менија неких од тих функција, као на пример, приказ фолдера Галерија.
- Одаберите *Заштита тастатуре* па *Укључена*, да подесите телефонски апарат да захтева унос сигурносне шифре код деблокаде, откључавања тастатуре.

Погледајте и део **Закључавање тастатуре** на страници 39.

Напомена: Када је заштита тастатуре постављена, могући су позиви броја службе помоћи који је програмиран у Вашем телефону (на пр. 911, 112 или други званични број службе помоћи). Унесите број службе помоћи и притисните . Број ће бити приказан тек пошто унесете последњу цифру.

- Одаберите *Приказ информације о ћелији* па *Укључено*, да подесите свој телефонски апарат тако да Вас обавештава када се користи у целуларној мрежи која се базира на MCN (микро целуларна мрежа) технологији.

- Одаберите *Pozdravna poruka*, па укуцајте поруку за коју желите да буде приказана накратко код укључивања апарата. Да поруку сачувате, притисните **Sačuvaj**.
- *Izbor operatora* па *Automatski*, да телефонски апарат аутоматски бира једну од целуларних мрежа које су на располагању на вашој локацији. Ако одаберете *Ručni*, моћи ћете да сами бирате мрежу која има споразум о ромингу са оператором ваше матичне мреже. Ако се прикаже *Nemaš pristup*, морате одабрати неку другу мрежу. Телефон остаје у режиму ручног избора све док се не одабере аутоматски или док се у њега не убаца друга SIM картица.
- Одаберите *Potvrda akcija SIM servisa*. Видите **SIM сервиси (Мени 10)** на страници 183.
- Одаберите *Pomoćna objašnjenja*, да подесите телефонски апарат да приказује или не приказује текст помоћи. Видите и део **Коришћење менија** на страници 52.
- Одаберите *Ton pri укључењу*, да подесите апарат да се, када се укључи, оглашава или не одабраним тоном.

Подешав. ћаск. и моје присутности

Притисните **Мени**, одаберите *Podešavanja* па *Podešav. Ćask. i moje prisustnosti*, да измените или активирате подешавања која су неопходна за сервис ћаскања и присутности. За подешавања сервиса, обратите се свом оператору мреже или добављачу услуга, провајдеру.

Да унесете подешавања, одаберите *Aktivna podešav. ĉask. i prisutn.*, дођите до скупа подешавања који желите да активирате и притисните **Aktiviraj**. Одаберите *Izmeni akt. podešav. ĉask. i prisutn.* Одаберите сваки од параметара појединачно и унесите потребне вредности на основу података које сте добили од свог оператора мреже или провајдера сервиса. Имајте на уму да се подешавања везе налазе у менију *Podešavanja veze*.

За пријем подешавања модула Ћаскање и праћење присутности у форми ОТА поруке, видите део **ОТА сервис параметара** на страници 40.

Подешавање проширења

Мени подешавање проширења се приказује једино ако је на телефон прикључено, или раније било прикључено, компатибилно мобилно проширење, на пример, пуњач или хендсфри јединица.

Притисните **Мени**, одаберите *Podešavanja* па *Podešavanje proširenja*. Мени проширења можете одабрати ако је на телефон тренутно прикључено, или раније било прикључено, неко одговарајуће проширење. Зависно од самог проширења, можете одабрати неку од наредних опција:

- *Osnovni režim rada*, да одаберете начин рада који ће се аутоматски активирати када прикључите одабрано проширење. Док је проширење прикључено на апарат, можете одабрати и неки други начин рада.
- *Automatski odgovor*, да подесите апарат да аутоматски одговара на долазни позив после пет секунди. Ако је *Upozorenje na dolazni poziv* постављено на *Kratak ton* или *Isključeno*, аутоматско примање позива неће бити активно.

- *Osvetljenje*: да осветљење буде стално укључено, одаберите *Uključeno*. Одаберите *Automatsko*, да осветљење остаје укључено 15 секунди по притиску тастера.
- Када је телефон прикључен на пуни комплет за кола, одаберите *Detektor paljenja* и *Uključen*, да се телефон аутоматски искључује приближно 20 секунди након што искључите контакт у аутомобилу.
- За *Tekst. telefon*, одаберите *Koristi tekst. telefon*, па затим *Da*, да користите подешавања за текстуални телефон уместо подешавања за слушалице или за адаптер за слушни апарат (лупсет).

Ако ваш ТТУ апарат (текстуални телефон за кориснике са оштећеним слухом) подржава слање и Бодових знакова и СТМ, одаберите Бодове знакове. Увек користите само оригиналне каблове добијене уз телефонски апарат.

Подешавање заштите

Напомена: Када се користе заштитне могућности које ограничавају позивање (забрана позивања, затворене групе корисника и фиксно бирање) у неким мрежама може бити могуће позивање одређених бројева службе помоћи (на пр. 911, 112 или другог званичног броја службе помоћи).

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja* па *Podešavanje zaštite*. Одаберите:

- *Zahtev za PIN šifrom*, да подесите апарат да захтева PIN шифру при сваком укључивању. Неке SIM картице не дозвољавају искључивање захтева за PIN шифром.

- *Usluga zabrane poziva* (мрежни сервис), да ограничите долазне и одлазне позиве. За ово Вам је неопходна шифра забране.
- *Fiksno biranje*, да ограничите одлазне позиве и текстуалне поруке само на одабране телефонске бројеве, ако то подржава ваша SIM картица. Неопходна Вам је PIN2 шифра.

Када је активирано фиксно бирање, (E)GPRS везе нису могуће осим у току слања текстуалних порука преко (E)GPRS преносног пута. У том случају, неопходно је да телефонски број примаоца и центра за размену порука буду убачени у листу фиксног бирања.

- *Zatvorena grupa korisnika*. Затворена група корисника је мрежни сервис који дефинише групу особа које једино можете позивати и само од њих примати позиве. За детаљније информације, обратите се свом оператору мреже или провајдеру.
- *Stepen zaštite*. Одаберите *Telefon*, и апарат ће захтевати сигурносну шифру увек када се у апарат убаци нова SIM картица.
Одаберите *Memorija*, и телефон ће захтевати сигурносну шифру када се бира меморија SIM картице и када се жели променити активна меморија (видите [Избор подешавања контаката](#) на страници 100) или копирати из једне меморије у другу ([Копирање контаката](#) на страници 111).
- *Pristupne šifre*, да промените сигурносну шифру, PIN шифру, PIN2 шифру и шифру за забрану позива. Шифре се могу састојати само од цифара 0 до 9.

Врати фабричка подешавања

Да бисте неке параметре менија вратили на првобитне вредности, притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja* па *Vrati fabrička podešavanja*. Укуцајте сигурносну шифру и притисните **ОК**. Имајте на уму да се не бришу подаци које сте Ви сами укуцали или преузели у телефон, као на пример имена и телефонски бројеви сачувани у контактима.

■ Галерија (Мени 5)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

У фолдере Галерије можете меморисати слике и тонове, мелодије звона које сте примили у склопу мултимедија порука; видите [Читање и одговарање на мултимедија поруку](#) на страници 69.

Ваш телефон подржава DRM (Digital Rights Management – Управљање ауторским правима дигиталних садржаја) систем за заштиту прибављених садржаја. Неки садржај, рецимо мелодија звона, може да буде заштићен и на њега се могу односити одређена правилима коришћења, на пример, број употреба или одређени временски период коришћења. Правила су дефинисана у кључу датог садржаја који се добија или у склопу самог садржаја или засебно, зависно од провајдера сервиса. Ови кључеви се могу

обнављати. Увек проверите услове испоруке свих садржаја као и кључеве пре саме набавке, пошто могу подразумевати плаћање.

Галерија користи заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници [20](#).

1. Притисните **Мени** и одаберите **Галерија**. Приказује се листа фолдера. **Fotografije**, **Video snimci**, **Grafike**, **Melodije** и **Audio snimci** су системски фолдери телефона.
2. Дођите до жељеног фолдера и притисните **Otvori** да видите листу датотека у датом фолдеру, или притисните **Опције** и приказаће Вам се листа опција које су на располагању.
 - **Dodaj folder**, **Obrisi folder**, **Premesti**, **Promeni naziv**, **Detalji** или **Složi**.
Стандардне фолдере који долазе са софтвером телефона не можете брисати, премештати нити им мењати име.
 - **Lista tast. za akt.**, да видите листу свих расположивих кључева. Кључеве можете и обрисати, на пример, кључеве који су истекли.
 - **Dopuna galerije**, за преузимање додатних слика и мелодија, тонова. Одаберите **Preuzete slike**, односно **Dopuna melodija**. Приказује се листа расположивих адреса претраживача. Одаберите **Još adresa** да приступите листи адреса у менију **Servisi**; видите део **Адресе (букмарк ознаке)** на страници [176](#).
Одаберите одговарајућу адресу за повезивање на жељену страницу. Ако успостављање везе не успе, вероватно је немогуће приступити датом страници преко сервиса чије параметре везе тренутно користите.

У том случају, уђите у мени *Servisi* и активирајте други скуп параметара сервиса; видите [Успостављање везе са сервисом](#) на страници 172.

Покушајте поново да се повежете на страницу.

Који су Вам сервиси на располагању, као и цене и претплату, проверите код свог оператора целуларне мреже или провајдера сервиса.

Садржаје преузимајте само са извора, сајтова, у које имате поверење.

3. Ако сте отворили неки фолдер, дођите до жељене датотеке.

Да видите датотеку, притисните **Otvori** или да је пошаљете преко MMS сервиса, притисните . Телефон може да приказује видео снимке 3GP формата (по видео стандардима H.263 Баселине и MPEG-4 Simple profile).

Притисните **Опције** па одаберите жељену опцију из листе. Погледајте део [Опције датотека у фолдеру Галерија](#) на страници 137.

Опције датотека у фолдеру Галерија

Неке од наредних опција су Вам на располагању за датотеке у фолдеру Галерија:

- *Obriši*, да обришете одабрану датотеку.
- *Pošalji*, да одабрану датотеку пошаљете путем MMS сервиса или преко ИЦ везе.
- *Izmeni sliku*, да измените. едитујете, одабрану графичку датотеку.
- *Premesti*, да датотеку преместите у други фолдер.
- *Promeni naziv*, да промените назив, име датотеке.

- *Aktivir. sadržaja*, да обновите, ажурирате, кључ одабране датотеке, садржаја. Ова опција се приказује једино ако датотека подржава обнављање, ажурирање кључа.
- *Postavi za tapet*, да одабрану слику поставите као тапет.
- *Post. melodiju*, да одабрану аудио датотеку поставите за мелодију звона.
- *Detalji*, да видите податке о датотеци, на пример датум датотеке.
- *Složi*, да пресложите датотеке и фолдере по датуму, типу, називу или величини.
- *Obriši sve*, да обришете све датотеке у одабраном фолдеру.
- *Otvori u nizu*, да видите датотеке у фолдеру једну за другом.
- *Dodaj folder*, да додате нови фолдер.
- *Lista tast. za akt.*, да видите листу свих расположивих кључева. Кључеве можете и обрисати, на пример, кључеве који су истекли.

Имајте на уму да заштита ауторских права може спречавати копирање, модификовање, пренос или прослеђивање неких слика, мелодија звона и другог садржаја.

■ Медији (Мени 6)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора да буде укључен да бисте могли да користите функције менија *Медији*. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Камера

Напомена: Придржавајте се свих локалних прописа који регулишу фотографисање. Не користите ову могућност противзаконито.

Користећи уграђену камеру свог телефонског апарата, можете правити фотографије и видео снимке. Објектив камере се налази на преклопнику телефона, а главни екран телефона служи као визир. Камера даје фотографије у JPEG формату и видео снимке у H.263 (SubQCIF) формату.

Када нема довољно меморије за нове снимке, неопходно је ослободити меморију брисањем неких ранијих снимака у галерији. Камера користи заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници 20.

Фотографисање

1. Притисните **Мени**, одобрите *Mediji, Kamera* на *Standardna fotograf., Portretna fotograf.* или, ако је осветљење слабо, одаберите *Noćni režim*. Ако намерава да снимак доделите имену или телефонском броју у контактима, одаберите *Portretna fotograf.*

Савет: Да брзо отворите визир фотоапарата за стандардну фотографију, притисните у пасивном режиму. Да брзо промените режим камере, на пример снимање покретних слика, видео, притисните и држите или .

2. Жива слика се појављује на екрану телефона који можете да користите као визир за кадрирање.

Да отворите опције визира, притисните **Опције** па одаберите неку опцију; рецимо, да одаберете жељени режим рада, да активирате самоокидач или да приступите галерији.

3. Да направите снимак, притисните **Slikaj**. У тренутку сликања чује се тон окидача. Телефонски апарат меморише снимак у фолдер *Fotografije* у менију *Galerija*. На екрану се приказује меморисана фотографија.

Да одредите стандардни, уобичајени назив фотографије, видите *Uobičajeni naziv* у склопу **Подешавање камере** на страници 141.

4. Одаберите **Nazad** да направите нови снимак, притисните **Obriši** да фотографију обришете или притисните **Опције** па одаберите неку од опција, рецимо, да промените назив сачуваног снимка, да га пошаљете као мултимедија поруку или путем ИР везе или да фотографију доделите имену или телефонском броју у контактима, или да приступите Галерији.

Савет: За прављење појединачних снимака можете користити, активирати самоокидач. Притисните **Мени**, одаберите *Mediji, Kamera* па затим *Standardna fotograf.*, *Portretna fotograf.* или *Noćni režim*. Притисните **Опције** па одаберите *Samookidač*. Притисните **Start**, и после одређеног времена, фотоапарат ће направити снимак и меморисати га у мени *Galerija*. Док самоокидач ради, чује се пиштање.

Прављење видео снимка

Напомена: Придржавајте се свих локалних закона који регулишу емитовање видео сигнала. Не користите ову могућност противзаконито.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Mediji, Kamera* па *Video*.

2. Да започнете снимање видео записа, снимка, притисните **Snimi**. Док снимате видео запис, у врху екрана се приказује индикатор као и преостало време за видео снимак.
Да привремено зауставите снимање, притисните **Pauza**, а да наставите снимање, притисните **Nastavi**.
3. Да снимање прекинете, притисните **Prekini**. Телефонски апарат меморише снимак у фолдер *Video snimci* у менију *Galerija*.
Притисните **Kreni** да видите снимак или притисните **Opcije** па одаберите, рецимо, опцију да обришете или промените име видео снимка, да га пошаљете као мултимедија поруку или преко ИЦ везе, или да приступите галерији.

Подешавање камере

Притисните **Meni**, одаберите *Mediji, Kamera* па *Podešavanja*. Одаберите:

- *Kvalitet slike*, да одредите колико ће графичка датотека бити компримована код меморисања снимка. Одаберите *Visok, Normalan* или *Osnovni*. *Visok* обезбеђује најбољи квалитет снимка али и заузима више меморије.
- *Dužina video snimka*, да одаберете дужину видео снимака које правите. Максимална дужина видео снимка, зависно од услова, је 10 до 15 секунди.
- *Zvuci kamere*, да подесите тон окидача и самоокидача на *Uključeni* или *Isključeni*.

- *Uobičajeni naziv*, да одредите уобичајено име за меморисање фотографије. Ако одаберете *Automatski*, користиће се уобичајено име, а ако одаберете *Moj naslov*, моћи ћете да га измените или укучате ново име.

Радио

Да слушате радио свог телефонског апарата, утакните компатибилне слушалице у конектор на доњој страни телефона. Проводник слушалица служи и као радио антена, зато га оставите да слободно виси.

Имајте на уму да квалитет пријема зависи од покривања дате радио станице на тренутној локацији.

1. Да укључите радио, притисните **Meni**, одаберите *Mediji* па *Radio*. На екрану се приказује:
 - Број меморијског места станице и назив радио станице ако сте ту станицу меморисали.
 - Фреквенција радио станице.
2. Ако сте неке радио станице већ меморисали, до жељене станице можете доћи претраживањем или бирањем њеног меморијског броја 1 до 9 притиском на одговарајући нумерички тастер.
Када користите компатибилне слушалице које поседују тастер, притисните тастер да дођете до жељене радио станице.
3. Када је радио укључен, да га искључите, притисните **Опције** па одаберите *Isključi*.

Савет: Да брзо искључите радио, притисните и држите .

Упозорење: Музику слушајте умерено гласно. Продужено излагање гласној музици Вам може оштетити слух.

Док слушате радио, телефон можете и заклопити.

Подешавање радио станице

Када је радио укључен, притисните и држите тастер или да започнете тражење канала, станица. Тражење се прекида када се пронађе нека станица, канал. Да станицу меморишете, притисните **Опције**, па одаберите *Zapamti stanicu*. Укуцајте име станице и притисните **ОК**. Одаберите меморијско место на коме желите да сачувате ту станицу.

Савет: Да бисте брзо сачували станицу на меморијским местима 1 до 9, притисните и држите одговарајући нумерички тастер, затим укуцајте име станице и притисните **ОК**.

Коришћење радио пријемника

Кад је радио укључен, притисните **Опције** па одаберите:

- *Isključi*, да радио искључите.
- *Zapamti stanicu*, да меморишете радио станицу коју сте нашли; видите [Подешавање радио станице](#) горе у тексту. У меморију можете унети до 20 станица.
- *Autopodešavanje*. Кратко притисните или да започнете тражење станица нагоре или надоле. Тражење се прекида када се нађе нека

станица; притисните **OK**. Да станицу меморишете, видите део *Zapamti stanicu* горе у тексту.

- *Ručno podešav.* Кратко притисните или да канале претражујете у корацима од 0,1 MHz нагоре или надоле (ка вишим, односно нижим фреквенцијама), или их притисните и држите или за брзо претраживање нагоре или надоле. Да меморишете станицу, притисните **OK**; видите *Zapamti stanicu* горе у тексту.

Савет: Да брзо одаберете функцију *Ručno podešav.*, притисните док се налазите у менију *Radio*.

- *Podesi frekvenciju.* Ако знате фреквенцију радио станице коју желите да слушате (између 87,5 MHz и 108,0 MHz) укуцајте је и притисните **OK**. Да станицу меморишете, видите део *Zapamti stanicu* горе у тексту.

Савет: Да брзо одаберете функцију *Podesi frekvenciju*, притисните док се налазите у менију *Radio*.

- *Obriši stanicu.* Да обришете меморисану радио станицу, дођите до ње и притисните **Obriši**, па **OK**.
- *Promeni naziv.* Унесите ново име за меморисану станицу и притисните **OK**.
- *Zvučnik* (или *Hedset*), да радио слушате преко звучника (или слушалица). Нека су слушалице стално прикључене на телефон. Проводник слушалица служи и као радио антена. Не држите телефон уз уво када је активиран звучник јер звук може бити прегласан.

Док слушате радио, телефон можете и заклопити.

- *Mono izlaz* (или *Stereo izlaz*), да радио слушате у моно или стерео варијанти.

Док слушате радио, нормално примате и упућујете позиве. Звук из радија се искључује. Када завршите позив, звук из радија ће се аутоматски поново укључити.

Када нека апликација која користи (E)GPRS или HSCSD везу шаље или прима податке, може доћи до сметњи радио пријема.

Диктафон

Имате могућност снимања делова говора, звука или активног разговора у трајању од 3 минута. Ово је корисно, на пример, када желите снимити име и број да бисте их касније записали. Такав снимак можете поставити и за тон, мелодију звона.

Напомена: Придржавајте се свих локалних закона који регулишу снимање позива. Не користите ову могућност противзаконито.

Снимање

1. Притисните **Мени**, одаберите *Mediji* па *Diktafon*.
2. Да снимање започнете, одаберите *Snimi*. Да снимање започнете у току везе, притисните **Опције**, па одаберите *Snimi*. Када снимате телефонски разговор, сви учесници у вези чују тихи писак на приближно сваких 5 секунди.

Када снимате телефонски разговор, држите телефон у нормалном положају, уз уво.

3. Да снимање прекинете, притисните **Prekini**. Телефонски апарат меморише снимак у фолдер *Audio snimci* у менију *Galerija*.
4. Да преслушате претходни снимак, одаберите *Pusti posl. snimlj.*
Да снимак пошаљете као мултимедија поруку или преко ИЦ везе, одаберите *Pošalji*.

Листа снимака

Притисните **Meni**, одаберите *Mediji, Diktafon* па *Lista snimaka*. Приказаће се листа фолдера у оквиру *Galerija*. Отворите фолдер *Audio snimci*, па затим и снимак који желите да чујете. Опције које су Вам на располагању; погледајте [Опције датотека у фолдеру Галерија](#) на страници 137.

■ Роковник (Мени 7)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора да буде укључен да бисте могли да користите функције менија *Rokovnik*. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Аларм

Аларм користи формат приказивања времена који је подешен за сат. Аларм функционише и када је телефон заклопљен па чак и када је искључен, ако има довољно енергије у батерији.

Притисните **Meni**, одаберите *Rokovnik* па *Alarm*.

- Одаберите *Vreme alarma*, унесите време аларма и притисните **OK**.
Да измените време аларма, одаберите *Uključi*.
- Одаберите *Ton alarma*, па одаберите стандардни, уобичајени, тон за аларм, прилагодите га својим потребама тако што ћете одабрати неки из листе тонова у Галерији, или поставите неку радио станицу као аларм.
Ако за аларм поставите радио, прикључите слушалице на телефон. Телефон за аларм који се репродукује преко звучника користи станицу коју сте последњу слушали. Ако су слушалице ископчане, уместо радија ће се користити уобичајени тон аларма.

Када истекне време подешено за аларм

Телефон ће се огласити алармом и палити и гасити *Alarm!* као и тренутно време.

Да прекинете аларм, притисните **Prekini**. Ако пустите апарат да звони један минут, или притиснете **Ponovi** или било који други тастер осим **Prekini**, аларм престаје и обнавља се после десетак минута.

Када је телефон заклопљен, да одложите аларм, притисните један од тастера за подешавање јачине звука.

Ако је у време подешено за аларм апарат искључен он ће се аутоматски укључити и огласити алармом. Ако притиснете **Prekini**, апарат Вас пита да ли желите да га активирате *Uključi telefon?* Притисните **Ne** да апарат искључите, или **Da** да позивате или примате позиве.

Напомена: Не притискајте **Da** ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Календар

Календар вашег телефонског апарата Вам помаже да водите евиденцију о подсетницама, позивима које имате обавити, састанцима и рођенданима.

Календар користи заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници 20.

Притисните **Meni**, одаберите *Rokovnik*, па *Kalendar*.

Савет: Да брзо отворите мени *Kalendar*, у пасивном режиму притисните

Дођите до жељеног дана. Тренутни дан је уоквирен. Ако су за дан постављене неке напомене, он је исписан масним словима.

- Ако пак притиснете **Vidi**, моћи ћете да видите напомене за тај дан.
 - Да видите неку напомену, дођите до ње и притисните **Vidi**. Преглед напомена Вам омогућава да погледате детаље одабране напомене. Кроз напомену се можете кретати.
 - Притисните **Опције** и приказаће се опције додавања напомене, њеног слања преко ИЦ везе, или као напомене директно у календар другог компатибилног телефона, или њеног слања као текстуалне поруке. На располагању су Вам и опције брисања, измена, премештања и понављања напомена као и копирања напомене у неки други дан. *Podešavanje*, да поставите датум, време, формат датума и времена, или дан којим почиње седмица. Опција *Auto. brisanje* Вам омогућава да подесите телефонски апарат да се аутоматски после одређеног

времена бришу старе напомене. Међутим, напомене са понављањем, на пример рођендани, се неће брисати.

- Притисните **Опције** па одаберите, рецимо, *Sedmični pregled* да прикажете дату седмицу. На располагању су Вам и опције уношења нове напомене, приступа листи обавеза, брисања напомена календара и подешавања.

Унос напомене у календар

За детаље о начину уноса слова и бројева погледајте део **Писање текста** на страници [47](#).

Притисните **Мени**, одаберите *Rokovnik*, па *Kalendar*. Дођите до жељеног датума, притисните **Опције** па одаберите *Stavi napomenu*. Одаберите једну од следећих врста напомена:

- *Sastanak* - Укуцајте текст (или притисните **Опције** и потражите име у контактима) затим притисните **Sačuvaj**. Унесите место састанка па притисните **Sačuvaj**. Укуцајте време почетка састанка и притисните **ОК**, затим време завршетка и притисните **ОК**. Да поставите аларм, упозорење, за напомену, одаберите *Sa zvukom* или *Nečujan* (без тона упозорења), па поставите време аларма.
- *Poziv* - Укуцајте телефонски број и притисните **Sačuvaj**. Укуцајте име и притисните **Sačuvaj**. (Уместо да ручно унесете број телефона, притисните **Опције** да име и телефонски број потражите у контактима.) Затим унесите време за позив, па притисните **ОК**. Да поставите аларм, упозорење, за напомену, одаберите *Sa zvukom* или *Nečujan* (без тона упозорења), па поставите време аларма.

- **Rodendan** – Укуцајте име особе (или притисните **Опције** и потражите га у контактима) затим притисните **Sačuvaj**. Затим укуцајте годину рођења и притисните **ОК**. Да поставите аларм, упозорење, за напомену, одаберите **Sa zvukom** или **Nečujan** (без тона упозорења), па поставите време аларма.
- **Memo** – Унесите предмет напомене и притисните **Sačuvaj**. Укуцајте време почетка предмета напомене и притисните **ОК**, затим време завршетка и притисните **ОК**. Да поставите аларм, упозорење, за напомену, одаберите **Sa zvukom** или **Nečujan** (без тона упозорења), па поставите време аларма.
- **Podsetnik** – Укуцајте предмет за подсетницу и притисните **Sačuvaj**. Да поставите аларм за напомену, одаберите **Alarm uključen** па поставите време упозорења, аларма.

Када је постављен аларм за напомену, у прегледу се приказује индикатор .

Када Вас телефонски апарат упозорава алармом на напомену

Телефон пишти и приказује напомену. Када је на екрану приказана напомена типа позив , приказани број можете да позвете притиском на тастер .

- Да прекинете аларм и погледате напомену, притисните **Vidi**. Притисните **Ponovi** и апарат се враћа у пасивни режим.
- Да прекинете аларм а да не погледате напомену, притисните **Izađi**.

Када је телефон заклопљен, да искључите аларм напомене, притисните један од тастера за подешавање јачине звука.

Листа обавеза

Имате могућност да меморишете напомену за неку обавезу, одредите степен приоритета напомене и да је маркирате као урађено када обавезу, задатак обавите. Напомене можете разврставати по приоритету или по датуму.

Листа обавеза користи заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници [20](#).

Притисните **Meni** па одаберите *Rokovnik*, па *Lista obaveza*.

- Да додате напомену када је листа напомена празна, притисните **Dod. nap.** или, ако сте већ меморисали неку напомену, притисните **Opције** и одаберите опцију *Dodaj*. Укуцајте напомену, па притисните **Sačuvaj**. Одаберите степен приоритета за напомену, *Visok*, *Srednji*, или *Nizak*. Телефон аутоматски поставља рок без аларма за напомену. Да измените рок, прикажите напомену па одаберите опцију рок.

Rečnik; погледајте [Писање текста](#) на страници [47](#).

- Када је листа напомена приказана на екрану, дођите до неке од њих, па
 - притисните **Vidi**, да је видите. Да измените приказану напомену, притисните **Izmeni**.
У току прегледа напомене, можете одабрати опцију измене рока или приоритета напомене, или је означити као обављено.
 - притисните **Opције** па одаберите неку од опција, рецимо, да обришете одабрану напомену или да обришете све напомене. Напомене можете разврстати по приоритету и року, послати неку напомену на други телефон, сачувати је као напомену у календар или приступити календару.

Напомене

Апликацију *Napomene* можете користити за састављање и слање напомена компатибилним уређајима преко ИЦ везе, као текстуалну или мултимедија поруку.

Апликација Напомене користи заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници 20.

Да приступите апликацији *Napomene*, притисните **Мени**, одаберите *Rokovnik* па *Napomene*. Ако време и датум нису подешени, телефон ће тражити да то учините пре почетка састављања, писања напомене.

- Да додате напомену, притисните **Напом.** ако је листа напомена празна, или притисните **Опције** па одаберите *Stavi napomenu*. Укуцајте напомену, па притисните **Сачувaj** да је сачувате.

Ако притиснете **Опције** док пишете текст напомене, моћи ћете да одаберете *Ubaci vr. i datum* да у поруку убаците тренутно време и датум. Ако нема довољно места да се убаце, телефон ће од Вас тражити да обришете одговарајући број карактера из напомене.

- Дођите до жељене напомене у листи и притисните:
 - **Vidi** да напомену видите, а да у њу унесете измене, притисните **Izmeni**. У току уношења измена, притисните **Опције** и одаберите *Zatvori* да изађете из едитора текста без меморисања унетих измена.
 - Притисните **Опције** и моћи ћете да поруку пошаљете на компатибилни уређај преко ИЦ везе, као текстуалну или као мултимедија поруку. Ако је напомена превише дугачка да би се могла послати као текстуална

порука, телефон ће од Вас тражити да обришете одговарајући број карактера из напомене.

Синхронизација

Синхронизација Вам омогућава да податке из свог календара и податке о контактима сачувате на неки Интернет сервер или у компатибилни РС рачунар. Ако сте податке сачували на неком Интернет серверу, свој телефон можете синхронизовати стартовањем синхронизације са свог телефонског апарата. Синхронизација са удаљеним, мрежним, сервером је мрежни сервис. Такође можете синхронизовати податке контаката и календара са подацима који се налазе у вашем РС рачунару стартовањем синхронизације са рачунара. Контакти на SIM картици се неће синхронизовати.

Имајте на уму да одговарање на долазни позив у току синхронизације исту прекида, па је потребно да је стартујете поново.

Синхронизација са телефонског апарата

Пре спровођења синхронизације са свог телефонског апарата, неопходно је да урадите следеће:

- Претплатите се на неки сервис синхронизације. За детаље у вези расположивости као и за параметре подешавања сервиса синхронизације, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.
- Преузмите параметре синхронизације од свог оператора мреже или провајдера сервиса: видите [Подешавања синхронизације](#) на страници 154.

- Подесите параметре, подешавања везе неопходна за синхронизацију. Видите [Подешавање телефонског апарата за неки сервис](#) на страници 171.

Да започнете синхронизацију са телефонског апарата:

1. Активирајте параметре, подешавања везе неопходна за синхронизацију. Видите [Подешавање телефонског апарата за неки сервис](#) на страници 171.
2. Притисните **Meni**, одаберите редом *Rokovnik, Sinhronizacija, Podešavanja* па *Aktivna Internet sinh. podešavanja*. Дођите до скупа који желите да активирате и притисните **Aktiviraj**. Маркирајте податке које желите да синхронизујете. Видите *Podaci koji se sinhronizuju* у делу [Подешавања синхронизације](#) на страници 154.
3. Притисните **Meni**, одаберите *Rokovnik, Sinhronizacija* па *Sinhroniši*.
4. Пошто потврдите, маркирани подаци активираног скупа ће бити синхронизовани.
Имајте на уму да прва синхронизација, или поновљена прекинута синхронизација, може потрајати и до 30 минута ако су контакти или календар испуњени.

Подешавања синхронизације

Параметре, подешавања синхронизације можете примити и као ОТА поруку од свог оператора мреже или провајдера сервиса. За пријем подешавања у форми ОТА поруке, видите део [ОТА сервис параметара](#) на страници 40.

Ручно уношење параметара

1. Притисните **Мени**, одаберите *Rokovnik, Sinhronizacija* па *Podešavanja*.
2. Одаберите *Aktivna Internet sinh. podešavanja*.
3. Дођите до скупа који желите да активирате и притисните **Активирај**.

Потребно је да активирате скуп у којем желите да сачувате параметре, подешавања синхронизације. Скуп је група параметара неопходних за успостављање везе са неким сервисом.

4. Одаберите *Izmeni aktivna podeš. Internet sinh*. Одаберите појединачно параметре и унесите потребне податке.
 - *Naziv podešavanja*. Унесите име за скуп и притисните **ОК**.
 - *Podaci koji se sinhronizuju*. Маркирајте податке које желите да синхронизујете, *Kontakti* и/или *Kalendar*, па притисните **Završi**.
 - *Adrese baze podataka*. Одаберите на чему се врше измене; *Baza podataka kontakata* и/или *Baza podataka kalendara*. Укуцајте назив базе података и притисните **ОК**.
 - *Korisničko ime*. Укуцајте корисничко име и притисните **ОК**.
 - *Lozinka*. Укуцајте лозинку и притисните **ОК**.
 - *Sinhronizacioni server*. Укуцајте назив сервера и притисните **ОК**.
 - *Podešavanja veze*, да дефинишете подешавања везе неопходна за синхронизацију. Видите **Ручно уношење параметара сервиса** на страници 171.

Одаберите појединачно сваку опцију и унесите потребне параметре. За параметре, подешавања, обратите се оператору мреже или провајдеру сервиса.

Одаберите *PC sinhronizacija podešavanja* да унесете подешавања синхронизације коју иницира сервер. Одаберите:

- *Korisničko ime*. Укуцајте корисничко име и притисните **OK**.
- *Lozinka*. Укуцајте лозинку и притисните **OK**.

Корисничко име и лозинка морају да буду исти у телефонском апарату и у РС рачунару.

Синхронизација са компатибилног РС рачунара

За синхронизацију података контаката и календара са РС рачунара, користити или ИЦ везу или кабл за пренос података. За то је неопходно да је програмски пакет PC Suite инсталисан на РС рачунару; видите део [PC Suite](#) на страници [185](#). Стартујте синхронизацију са рачунара из програмског пакета PC Suite.

Новчаник

У модулу *Novčanik* можете да меморишете личне податке, на пример, податке кредитних картица. Подацима који се чувају у новчанику се лако приступа у току претраживања и могу се користити за аутоматско попуњавање података, на пример, при онлајн куповини. Овде такође можете чувати и приступне шифре за разне мрежне сервисе за које се тражи корисничко име и лозинка.

Подаци у новчанику су заштићени шифром новчаника коју дефинишете када му први пут приступите. У подменију *Kreiraj šifru novčanika*: укуцајте шифру и притисните **ОК** да је потврдите, па у *Potvrdi šifru novčanika*: укуцајте ту шифру поново и притисните **ОК**. Видите и део [Шифра новчаника \(4 до 10 цифара\)](#) на страници [18](#).

Ако желите да обришете све податке у новчанику, као и шифру новчаника, у пасивном режиму укуцајте *#7370925538# (или словима *#res wallet#). Биће Вам потребна и сигурносна шифра телефонског апарата; видите [Приступне шифре](#) на страници [16](#).

Да бисте унели, или изменили неке податке у новчанику, приступите менију новчаник. Да бисте користити податке у новчанику за онлајн сервисе, приступите новчанику из претраживача; видите [Сервиси \(Мени 9\)](#) на страници [170](#).

Приступање менију Новчаник

Да приступите новчанику, притисните **Мени**, одаберите *Rokovnik* па *Novčanik*. Унесите своју шифру новчаника и притисните **ОК**; видите [Подешавање новчаника](#) на страници [161](#). Одаберите:

- *Nač. novčanika*, да креирате комбинације картица за различите сервисе. Скуп, начин рада, новчаника је погодан за ситуације када коришћење неких услуга подразумева унос великог броја података. Можете једноставно само одабрати одговарајући скуп, начин рада новчаника уместо да појединачно бирате различите картице.
- *Kartice*, да меморисете личне податке картице. Можете меморисати податке платних картица, картица лојалности (интерних картица

појединих ланаца продавница) и приступних картица као што су, на пример, комбинације корисничких имена и лозинки, као и адресне и личне податке корисника. Видите [Меморисање детаља картице](#) на страници 158.

- *Karte*, да сачувате обавештења о електронским улазницама које сте купили. Да погледате улазнице, притисните **Опције** па одаберите *Vidi*.
- *Računi*, да сачувате признанице обављених куповина.
- *Lične napomene*, да сачувате разне личне податке које желите да буду заштићени PIN шифром новчаника. Видите [Личне напомене](#) на страници 159.
- *Podšavanje*; видите [Подешавања новчаника](#) на страници 161.

Меморисање детаља картице

1. Приступите новчанику и одаберите *Kartice*.
2. Одаберите тип картице чије детаље желите да меморишете:
 - *Platna kartica*, за кредитне и дебитне картице.
 - *Kartica lojalnosti*, за интерне картице појединих продавница, или ланаца продавница.
 - *Kartica pristupa*, за корисничка имена и лозинке за приступ онлајн сервисима.
 - *Kartica s info o korisniku*, за специфична лична подешавања оњалн сервиса.
 - *Adrese*, за контакт податке, на пример, адреса фактурисања и адреса доставе.

3. Ако раније није додата ниједна картица, притисните **Dodaj**, у супротном, притисните **Опције** одаберите опцију **Dodaj novu**.
4. Унесите податке у одговарајућа поља.

Ако то подржава ваш провајдер сервиса, податке картице можете да примате у телефон као ОТА поруке. Бићете обавештени којој категорији дата картица припада. Сачувајте или одбаците примљену картицу. Картицу можете да погледате или да јој промените име, али у њу не можете да унесите измене. За могућност примања података картице као ОТА поруке, обратите се издаваоцу картице или провајдеру сервиса.

Личне напомене

Можете меморисати и личне податке, као што су бројеви банковних рачуна, шифре или напомене.

Приступите новчанику и одаберите **Личне напомене**. Да креирате нову личну напомену, притисните **Dodaj**.

Да видите неку напомену, дођите до ње и притисните **Vidi**. Да измените приказану напомену, притисните **Izmeni**.

Док гледате неку напомену, притисните **Опције** и моћи ћете да одаберете **Obriši** да ту је обришете, **Pošalji kao tekst** да напомену копирате у текстуалну поруку или **Kopiraj u kalendar** да је копирате у календар као подсетницу. **Uzmi detalje**, служи за преузимање бројева, имејл адреса и веб адреса из напомене.

Креирање скупа (начина рада) новчаника

Пошто сачувате своје личне податке картице, можете их објединити у неки скуп, начин рада новчаника. Скуп новчаника можете користити да у току претраживања преузмете податке новчаника из различитих картица.

1. Приступите новчанику и одаберите *Наč. novčanika*.
2. Да креирате нови скуп, начин рада новчаника ако других скупова нема, притисните **Dodaj**. У супротном, притисните **Опције** и одаберите *Dodaj novu*.
3. Попуните наредна поља. Нека поља садрже податке који се бирају из новчаника. Те податке морате сачувати, меморисати, пре него што будете могли да креирате неки скуп, начин рада новчаника.
 - *Sledeće izaberite platnu karticu* - одаберите неку картицу из листе платних картица.
 - *Sledeće izaberite karticu lojalnosti* - одаберите неку картицу из листе картица лојалности.
 - *Sledeće izaberite karticu pristupa* - одаберите неку картицу из листе приступних картица.
 - *Sledeće izaberite karticu s info o korisniku* - одаберите неку картицу из листе корисничких картица.
 - *Sledeće izaberite adresu placanja* - одаберите неку адресу из листе адресних картица.
 - *Sledeće izaberite adresu isporuke* - одаберите неку адресу из листе адресних картица.

- *Sledeće izaberite adresu isporuke računa* - одаберите неку адресу из листе адресних картица.
- *Sledeće izaberite metodu isporuke računa* - одаберите начин доставе признанице; *Na broj telefona* или *Na e-mail adresu*.
- *Ime načina novčanika*: унесите име за дати скуп.

Подешавања новчаника

Приступите новчанику и одаберите *Podešavanja*. Одаберите:

- *Promeni šifru*, да промените шифру новчаника.
- *ID radio frekven.* да поставите RFID (радиофреквентни идентификатор) шифру.

Водич за плаћање помоћу новчаника

- Да бисте обавили куповину, приступите сајту жељеног сервиса који подржава коришћење новчаника. Неопходно је да сервис подржава ECML (језик за моделирање електронске трговине) спецификацију. Видите [Успостављање везе са сервисом](#) на страници 172.

Одаберите производ који желите да купите и пре куповине пажљиво прочитајте све информације које су дате.

Напомена: Текст можда не стане у један екран. Зато обавезно прелистајте и прочитајте комплетан текст пре саме куповине.

- Да платите своју куповину, телефон Вас пита да ли желите да користите новчаник или не. Телефон такође тражи и вашу PIN шифру новчаника.

- Одаберите картицу којом желите да платите из листе платних картица. Под условом да образац који примите од провајдера сервиса подржава ЕСМЛ спецификацију, телефон аутоматски попуњава податке из кредитне картице или скупа новчаника у новчанику.
- Потврдите куповину и информација ће се проследити.
- Евентуално ћете примити потврду пријема или дигиталну признаницу за куповину.
- Да затворите новчаник, одаберите *Zatvori novčanik*. Ако новчаник не користите 5 минута, он се аутоматски затвара.

Напомена: Информације и сервиси којима сте приступали чувају се у кеш меморији Вашег телефонског апарата. Кеш меморија је баферски меморијски простор који се користи за привремено смештање података. Уколико сте покушали да приступите, или приступили поверљивим подацима који захтевају унос шифре (н.пр., Ваш банковни рачун), испразните кеш меморију свог апарата после сваке употребе. За пражњење кеш меморије, погледајте [Кеш меморија](#) на страници 178.

■ Апликације (Мени 8)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора да буде укључен да бисте могли да користите функције менија *Aplikacije*. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Игре

Игре користе заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници 20.

Притисните **Meni**, одаберите *Aplikacije* па *Igre*. Одаберите:

- *Izaberi igru*, да одаберете и покренете неку игру. Дођите до игре или групе игара (назив зависи од саме игре) и притисните **Otvori** или притисните . За остале опције, видите део [Остале опције које су на располагању за апликацију или пакет апликација](#) на страници 164.

Пошто отворите неку игру, можете одабрати и кратки опис, упутство за ту игру.

- *Dopuna igara*, да преузмете додатне игре у телефонски апарат. Видите [Преузимање игре или апликације у телефон](#) на страници 165.
- *Memorija*, да видите колико је слободне меморије на располагању за инсталисање игре или апликације.
- *Podešavanje*; да подесите звуке, осветљење и вибрацију за одабрану игру.

Имајте на уму да играње неких игара брже празни батерију (па је евентуално потребно телефон прикључити на пуњач).

Колекција

Апликације користе заједничку меморију; видите [Заједничка меморија](#) на страници 20.

Притисните **Meni**, одаберите *Aplikacije* па *Kolekcija*. Одаберите:

- *Izaberi aplikaciju*, да одаберете и покренете неку апликацију. Дођите до апликације или групе апликација (назив зависи од саме апликације) и притисните **Otvori** или притисните . За остале опције, видите део [Остале опције које су на располагању за апликацију или пакет апликација](#) на страници 164.
- *Dopuna aplikacija*, да преузмете додатне апликације у телефонски апарат. Видите [Преузимање игре или апликације у телефон](#) на страници 165.
- *Memorija*, да видите колико је слободне меморије на располагању за инсталисање игре или апликације.

Имајте на уму да играње неких игара брже празни батерију (па је евентуално потребно телефон прикључити на пуњач).

Остале опције које су на располагању за апликацију или пакет апликација

- *Obrisi*, да обришете апликацију или групу, пакет апликација из телефонског апарата.
- *Web pristup*, да ограничите приступ апликације мрежи.
- *Ažuriraj verziju*, да проверите да ли је на располагању новија верзија апликације (мрежни сервис).
- *Web strana*, за додатне информације или податке за апликацију на Интернету. Ову могућност мора да подржава комуникациона мрежа. Приказује се једино ако је таква Интернет адреса дата у апликацији.

- *Spoji preko*, за неке апликације које захтевају специфична подешавања сервиса. Ваш телефон је подешен да стандардно, подразумевано, користи подешавања сервиса претраживача.
- *Detalji*, за додатне информације о апликацији.

Преузимање игре или апликације у телефон

Ваш телефон подржава J2ME™ Java апликације. Пре преузимања неке апликације, проверите да ли је она компатибилна са вашим телефоном. Нове Java апликације можете преузимати на више начина:

- Притисните **Мени** па одаберите *Апликације* или *Игре* па затим *Dopuna igara*, или *Kolekcija* па затим *Dopuna aplikacija*.

Приказује се листа расположивих адреса претраживача. Одаберите *Još adresa* да приступите листи адреса у менију *Servisi*; видите део *Адресе (букмарк ознаке)* на страници 176.

Потражите одговарајућу адресу за повезивање на жељену страницу. Ако успостављање везе не успе, вероватно је немогуће приступити датој страници преко сервиса чије параметре везе тренутно користите. У том случају, уђите у мени *Servisi* и активирајте други скуп параметара сервиса; видите *Успостављање везе са сервисом* на страници 172. Покушајте поново да се повежете на страницу.

Који су Вам сервиси на располагању, као и за цене и претплату, проверите код свог оператора целуларне мреже или провајдера сервиса.

- Притисните **Мени**, одаберите *Servisi* па *Preuzimanja*. Одаберите одговарајућу апликацију или игру за преузимање. Видите **Преузимање** на страници 177.
- Употребите функцију преузимања игара; видите део **Игре** на страници 163.
- Употребите програм Nokia Application installer из пакета PC Suite да преузмете апликацију у свој апарат.

Имајте на уму да Nokia не гарантује за апликације преузете са других, а не њеног сајта. Ако се одлучите да са њих преузимате Java апликације, потребно је да предузмете сву предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други сајт.

Додаци

Калкулатор

Калкулатор вашег телефонског апарата сабира, одузима, дели, множи, диже на квадрат, израчунава квадратни корен и конвертује валуте.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Aplikacije*, *Dodaci* па *Kalkulator*.
2. Када се на екрану покаже "0" унесите први број рачунске операције; притисните за децимални зарез.
3. Притисните **Опције** и одаберите *Dodaj*, *Oduzmi*, *Pomnoži*, *Podeli*, *Kvadriraj*, *Kvadratni koren* или *Promeni znak*.

Савет: Или, притисните једном за сабирање, два пута за одузимање, три пута за множење и четири пута за дељење.

4. По потреби, унесите други број.
5. За резултат, притисните **Rezultat**. Поновите потребан број пута кораке 3 до 5.
6. Да започнете нови прорачун, прво притисните и држите **Obriši**.

Овај калкулатор има ограничену тачност и може доћи до грешака у заокруживању, посебно код дугих делења.

Израчунавање конверзије валута

1. Притисните **Meni**, одаберите *Aplikacije, Dodaci* па *Kalkulator*.
2. Да сачувате курс, притисните **Opције** па одаберите *Kurs*. Одаберите једну од приказаних опција. Укуцајте курс валута, притисните за децимални зарез, па **OK**. Курс остаје у меморији док га не промените другом вредношћу.
3. Да спроведете конверзију валута, укуцајте износ валуте коју конвертујете, притисните **Opције**, и одаберите *U домаћу* или *U stranu*.

Савет: Конверзију валута можете урадити и у пасивном режиму. Укуцајте износ валуте коју конвертујете, притисните **Opције**, и одаберите *U домаћу* или *U stranu*.

Тајмер

Притисните **Meni**, одаберите *Aplikacije, Dodaci* па *Tajmer*. Укуцајте време за аларм и притисните **OK**. Ако желите, напишите текст напомене која ће се приказати по истеку постављеног временског периода, па притисните **OK** да започнете одбројавање.

- Да промените временски период за одбројавање, одаберите *Izmeni vreme*, или да зауставите тајмер, одаберите *Zaustavi tajmer*.

Ако време аларма истекне када је апарат у пасивном режиму, он ће се огласити алармом и палити и гасити текст напомене ако је она постављена, или у супротном *Vreme tajmera je isteklo*. Аларм прекидате притиском на било који тастер. Ако се не притисне ниједан тастер, аларм се аутоматски прекида у року од 30 секунди. Да зауставите аларм и обришете напомену, притисните **lzađi**. Притисните **Restart** да рестартујете тајмер.

Штоперица

Помоћу штоперице можете да мерите време, међувремена или пролазна времена. У току мерења времена, могу се користити остале функције телефонског апарата. Да оставите штоповање времена у позадини, притисните тастер .

Употреба штоперице троши батерију и време аутономије апарата биће скраћено. Обратите пажњу да не оставите мерење времена у позадини док обављате друге радње са апаратом.

Праћење и дељење времена

1. Притисните **Meni**, одаберите *Aplikacije, Dodaci* па *Štoperica* па затим *Merenje iz delova*. Ако сте поставили мерење времена у позадини, можете одабрати *Nastavi*.
2. Притисните **Počni** да почнете праћење времена. Притисните **Podeli** увек када желите да прочитате међувреме. Листа међувремена се приказује на екрану испод истеклог времена. Можете их прегледати прелиставањем.

3. Притисните **Prekini** да прекинете праћење времена.
4. Притисните **Sačuvaj** да време меморишете. Унесите име за измерено време и притисните **OK**. Ако се не унесе нешто друго, за име ће се користити укупно истекло време.

Ако притиснете **Опције**, одаберите **Počni** да поново почнете праћење времена. Ново време се додаје претходном. Одаберите **Poništi** да време поништите без меморисања.

Пролазна времена

Притисните **Meni**, одаберите *Aplikacije, Dodaci* па *Štoperica* па затим *Merenje prolaza*. Притисните **Počni** да започнете праћење времена, а **Prolaz** да прочитате пролазно време. Притисните **Prekini** да прекинете мерење пролазних времена. Притисните **Sačuvaj** да сачувате измерено пролазно време, или притисните **Опције** да поново започнете мерење или да поништите пролазна времена. Погледајте део [Праћење и дељење времена](#) на страници 168.

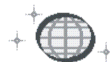
Преглед и брисање времена

Притисните **Meni**, одаберите *Aplikacije, Dodaci* па *Štoperica*.

Ако штоперица није поништена, можете одабрати *Pokaži zadnje* да погледате последње измерено време. Одаберите *Vidi vremena* и приказаће Вам се листа имена или коначних времена скупа мерења, па Ви одаберите који скуп желите да погледате. Да време обришете, притисните **Obriši**.

Да обришете меморисана времена, одаберите *Obriši vremena*. Одаберите *Obriši sve* па притисните **Da**, или одаберите *Jedno po jedno*, дођите до времена која желите да обришете, притисните **Obriši**, па **Da**.

■ Сервиси (Мени 9)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Користећи претраживач свог телефонског апарата можете приступати различитим сервисима. Ти сервиси могу бити, рецимо извештаји о времену, вести редови летења или финансијске информације.

За расположивост сервиса, као и за цене и претплату, проверите код свог локалног оператора целуларне мреже и/или провајдера сервиса чији сервис желите да користите. Провајдери ће Вам такође дати и упутства о коришћењу њихових услуга.

Користећи претраживач свог телефона можете претраживати сајтове који користе Wireless Mark-up Language (WML) или Extensible HyperText Markup Language (XHTML) језик. Изглед страница ће можда бити другачији због ограничених димензија екрана мобилног телефона. Имајте на уму да можда нећете моћи да видите све детаље на датој страници.

Основни кораци за приступ и коришћење сервиса

1. Меморишите параметре сервиса који су неопходни за приступ сервису који желите да користите. Видите страницу [171](#).
2. Успоставите везу са датим сервисом. Видите страницу [172](#).

3. Започните претраживање страница сервиса. Видите страницу [173](#).
4. Пошто завршите претраживање, прекините везу са сервисом. Видите страницу [175](#).

Подешавање телефонског апарата за неки сервис

Параметре сервиса можете добијати у облику ОТА поруке од оператора мреже или провајдера који нуди сервис који желите да користите. Параметре можете уносити и ручно, или их додавати и мењати помоћу пакета PC Suite.

За више информација и правилне параметре, подешавања, обратите се свом оператору мреже или провајдеру који нуди сервис који желите да користите.

За пријем подешавања у форми ОТА поруке, видите део [ОТА сервис параметара](#) на страници [40](#).

Ручно уношење параметара сервиса

1. Притисните **Meni**, одаберите *Servisi*, *Podešavanja* на *Podešavanja veze*.
2. Одаберите *Aktivna servisna podešavanja*.
3. Дођите до скупа везе који желите да активирате и притисните **Aktiviraj**.

Потребно је да активирате онај скуп везе у којем желите да сачувате подешавања, параметре. Скуп (подешавања) везе је група параметара неопходних за успостављање везе са неким сервисом.

4. Одаберите *Izmena aktivnih serv. podešavanja*.

Одаберите сваки од параметара појединачно и унесите потребне вредности на основу података које сте добили од свог оператора мреже

или провајдера сервиса. Имајте на уму да се сва подешавања везана за носач података налазе у менију *Подешавања носача*.

Успостављање везе са сервисом

Прво, проверите да су активирана подешавања сервиса који желите да користите. Да активирате подешавања:

- Притисните **Мени**, одаберите *Сервиси*, *Подешавања*, па *Подешавања везе*. Одаберите *Активна сервисна подешавања*, дођите до скупа (параметара) везе који желите да активирате, па притисните **Активирај**.

Друго, успоставите везу са сервисом. Постоје три начина за успостављање везе:

- Отворите почетну страну, хоумпејџ, провајдера сервиса:

Притисните **Мени**, одаберите *Сервиси* па *Почетна страна*, или у пасивном режиму, притисните и држите .

- Изаберите букмарк, адресу, датог сервиса:

Притисните **Мени**, одаберите *Сервиси*, па *Адресе* и одаберите букмарк, адресу.

Ако адреса не функционише са тренутно активним параметрима сервиса, активирајте неки други скуп параметара сервиса и покушајте поново.

- Укуцајте адресу сервиса:

Притисните **Мени**, одаберите *Сервиси* па затим *Иди на адресу*. Укуцајте адресу сервиса и притисните **ОК**.

Претраживање страница сервиса

Пошто сте успоставили везу са сервисом, можете почети претраживање његових страница. Функције тастера телефонског апарата могу се разликовати од једног до другог сервиса. Пратите текст упутства на екрану телефонског апарата. За детаљније информације, обратите се свом провајдеру.

Имајте на уму да ако је за тип везе, носач података, одабран GPRS, у току претраживања се приказује иконица у левом горњем углу екрана. Ако у току (E)GPRS везе примите позив или текстуалну поруку или упутите позив, у горњем десном углу екрана приказаће се иконица која означава да је (E)GPRS веза задржана (стављена на чекање). По завршетку позива, телефон покушава да поврати (E)GPRS везу.

Употреба тастера телефонског апарата у току претраживања

- За кретање по страницама, користите тастере за претрагу.
- Да одаберете неку истакнуту ставку, притисните , или притисните **Otvori** да отворите одговарајући линк, везу на неку страну.
- Да унесете слова или цифре у модулу едитора текста, притисните тастере - , а да унесете специјални карактер, притисните тастер .

Опције у току претраживања

Притисните **Опције** и биће Вам на располагању следеће опције. Провајдер сервиса може да нуди и друге опције. Одаберите:

- *Koristi novčanik*, да користите податке неке картице новчаника из апликације *Novčanik* ако то дата страница подржава. Погледајте део [Новчаник](#) на страници 156.
- *Prečice*, да отворите нову листу опција само за дату страницу.
- *Početna strana*, да се вратите на почетну страну, хоумпејџ, провајдера сервиса.
- *Dodaj adresu*, да страницу сачувате као адресу, бумарк.
- *Adrese*. Видите [Адресе \(бумарк ознаке\)](#) на страници 176.
- *Linkovi preuzim.*, да Вам се прикаже листа адреса са којих се може вршити преузимање одређених садржаја.
- *Ostale opcije*, да прикажете листу додатних опција, рецимо, опција новчаника или неких опција заштите.
- *Učitaj ponovo*, да поново учитате и ажурирате садржај отворене странице.
- *Prekini*. Видите [Раскините везу са сервисом](#) на страници 175.

Напомена: Информације и сервиси којима сте приступали чувају се у кеш меморији Вашег телефонског апарата. Кеш меморија је баферски меморијски простор који се користи за привремено смештање података. Уколико сте покушали да приступите, или приступили поверљивим подацима који захтевају унос шифре (н.пр., Ваш банковни рачун), испразните кеш меморију свог апарата после сваке употребе. За пражњење кеш меморије, погледајте [Кеш меморија](#) на страници 178.

Директно позивање

Претраживач подржава функције којима можете да приступате у току претраживања. Можете да упутите говорни позив, пошаљете DTMF тонске секвенце у току говорног позива и да сачувате име и телефонски број са неке странице.

Раскинете везу са сервисом

Да прекинете претраживање и раскинете везу, притисните **Опције** и одаберите **Prekini**. Када се прикаже *Prekini pretraživanje?* притисните **Да**.

Или, притисните два пута, или притисните и држите .

Подешавање изгледа претраживача

У току претраживања, притисните **Опције**, одаберите *Ostale opcije* па *Podešav. izgleda* или, у пасивном режиму, притисните **Мени** и одаберите редом *Servisi, Podešavanje* па *Podešavanje izgleda*. Одаберите:

- *Prelom teksta* па *Uključen*, и текст ће се настављати у наредни ред. Одаберите *Isključen*, и текст ће се скраћивати на крају реда.
- *Veličina slova* и одаберите *Mali, Normalna* или *Velika*.
- *Prikaz slika*, и одаберите *Ne* ако не желите да се приказују слике на датој страници. Ово може да убрза претраживање страница које садрже доста слика.
- *Upozorenja* затим одаберите *Upozor. za vezu koja nije bezbed.* па *Da* да подесите телефон да Вас упозорава када се штићена, безбедна веза у току

претраживања замењује нештићеном, отвореном везом. Одаберите *Upozor. za stavke koje nisu bezbed.* па *Da*, да подесите телефон да Вас упозорава када нека безбедна страна садржи неку нештићену, отворену ставку, елемент.

- *Kodiranje znakova* па *Kodiranje sadržaja* да одаберете која ће се кодна страна користити у претраживачу.

Одаберите *Web adrese Univ. koda (UTF-8)* па *Uključen* ако желите да телефон шаље УРЛ адресе користећи UTF-8 кодни распоред.

Адресе (букмарк ознаке)

Адресе страница можете да чувате у облику букмарка, адреса, у меморији апарата.

1. У току претраживања, притисните **Опције** и одаберите *Adrese*, или, у пасивном режиму, притисните **Мени**, одаберите *Servisi*, па *Adrese*.
2. Дођите до адресе, букмарк ознаке, коју желите да употребите и притисните **lzaberi** или да се повежете на страницу, сајт на који се дата ознака односи.

Ако притиснете **Опције**, моћи ћете да одаберете, рецимо, опцију да видите, измените, обришете или пошаљете дату адресу.

Имајте на уму да су у вашем апарату можда већ инсталисане неке адресе Интернет сајтова који нису ни у каквој вези са фирмом Nokia. Nokia не одобрава нити гарантује за ове сајтове. Ако се одлучите да им приступите, потребно је да предузмете сву предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други Интернет сајт.

Примање адресе

Када примите адресу, бумарк ознаку (послату као бумарк, адреса), приказује се обавештење *1 адреса је примљена*. Притисните **Prikaži** па **Sačuvaj** да адресу сачувате, или притисните **Opcije** па одаберите *Vidi* или *Odbaci*.

Преузимање

Да преузмете додатне тонове, мелодије звона, слике, игре или апликације у свој телефон у току претраживања, притисните **Opcije** па одаберите опцију *Linkovi preuzim..*

Одаберите *Dopuna melodija*, *Preuzete slike*, *Dopuna igara* или *Dopuna aplikacija*, да преузмете додатне мелодије, слике, игре, односно апликације.

Напомена: Инсталирајте само софтвер који долази из извора који нуде адекватну заштиту од вируса и другог штетног софтвера.

Сервисни пријем

Телефонски апарат може да прима сервисне поруке (достављене без вашег захтева) које Вам шаље провајдер. Сервисне поруке су обавештења о, на пример главним вестима, насловима и могу садржати текстуалну поруку или адресу неког сервиса.

- Да погледате сервисну поруку коју сте примили, притисните **Prikaži**. Ако притиснете **Izadi**, порука се премешта у *Servisni prijem*. Да опцији *Servisni prijem* приступите накнадно, притисните **Meni**, одаберите *Servisi* па *Servisni prijem*.

- У току претраживања, притисните **Опције**, одаберите *Ostale opcije* па *Servisni prijem*. Дођите до жељене поруке, притисните **Preuzmi** да у телефон преузмете маркирани садржај, или притисните **Опције**, одаберите опцију *Detalji* или *Obriši*.

Подешавање сервисног пријема

Притисните **Мени**, одаберите *Servisi*, *Podешavanje*, па *Podешavanje servisnog prijema*. Одаберите:

- *Servisne poruke* па затим *Uključene* (или *Isključene*), да подесите да телефон прима (односно не прима) сервисне поруке.
- *Automatska veza*. Ако сте телефон подесили да прима сервисне поруке и одаберете *Automatska veza uključena*, телефон ће аутоматски, из пасивног режима, активирати претраживач када прими сервисну поруку.
Ако одаберете *Automatska veza isključena*, телефон ће активирати претраживач тек када одаберете *Preuzmi* пошто примите сервисну поруку.

Кеш меморија

Напомена: Информације и сервиси којима сте приступали чувају се у кеш меморији Вашег телефонског апарата. Кеш меморија је баферски меморијски простор који се користи за привремено смештање података. Уколико сте покушали да приступите, или приступили поверљивим подацима који захтевају унос шифре (н.пр., Ваш банковни рачун), испразните кеш меморију свог апарата после сваке употребе.

Пражњење кеш меморије:

- у току претраживања, притисните **Опције** и одаберите *Ostale opcije*, па *Obriši keš*, или
- у пасивном режиму, притисните **Мени**, одаберите *Servisi* па *Obriši keš*.

Кукице

Кукица, или "колачић", је податак који неки сајт, локација, уноси у кеш меморију претраживача вашег телефона. Тај податак могу бити, на пример, ваше корисничке информације или ваше преференце у претраживању. Кукице, "колачићи", се чувају док не испразните кеш меморију; видите [Кеш меморија](#) на страници 178.

1. У току претраживања, притисните **Опције**, одаберите *Ostale opcije, Zaštita* па *Kukice*, или, у пасивном режиму, притисните **Мени**, одаберите *Servisi, Podešavanja, Podešavanje zaštite*, па *Kukice*.
2. Одаберите *Dozvoljene* или *Odbacuju se*, да допустите, односно забраните постављање "колачића", кукица.

Сигурност, заштита претраживача

Сигурносна заштита је неопходна за неке сервисе као што су банкарски сервиси и онлајн куповина са сајтова. За такве врсте веза неопходни су Вам сигурносни сертификати и евентуално сигурносни, заштитни модул који се може налазити на вашој SIM картици. За више информација, обратите се свом провајдеру.

Заштитни модул

Заштитни, сигурносни модул може да садржи сертификате као и приватне и јавне кључеве. Сврха заштитног модула је да побољша безбедност апликација које се користе из претраживача и да омогући употребу дигиталног потписивања. Сертификате у заштитни модул уписује провајдер сервиса.

Притисните **Meni**, одаберите *Servisi*, *Podešavanja*, *Podešavanje zaštite*, па *Podešavanje zaštitnog modula*. Одаберите:

- *Detalji zaštitnog modula*, да се прикаже назив заштитног модула, статус, произвођач и серијски број.
- *Zahetv za PIN šifrom modula*, да подесите апарат да захтева унос PIN шифре модула када се користе сервиси, функције заштитног модула.
- *Promeni PIN modula*, да промените PIN шифру модула, ако то заштитни модул допушта. Унесите тренутну PIN шифру модула, затим унесите нову шифру два пута.
- *Promeni potpisni PIN*. Одаберите потписни PIN који желите да измените. Унесите тренутну PIN шифру, затим унесите нову шифру два пута.

Видите и део [Приступне шифре](#) на страници 16.

Сертификати

Постоје три врсте сертификата: серверски сертификати, сертификати овлашћеноца (CA) и кориснички сертификати.

- Телефон користи серверски сертификат да би успоставио безбеднију везу са сервером на којем се налазе подаци или садржај. Телефон прима

серверски сертификат од сервера који садржи дати садржај пре успостављања везе и његова исправност се проверава користећи сертификате овластиоца који су меморисани у телефону. Серверски сертификати се не меморишу.

Иконица сигурне везе, заштите се приказује у току везе ако је пренос података између телефонског апарата и сервера са подацима шифрован.

- Сертификате овластиоца користе неки сервиси, као што су банкарски сервиси, за проверу аутентичности других сертификата. Сертификате овластиоца или у заштитни модул уписује провајдер сервиса, или се они преузимају са мреже ако дати сервис подржава употребу сертификата овластиоца.

Да видите постојеће сертификате овластиоца, притисните **Meni** и одаберите редом *Servisi, Podešavanja, Podešavanje zaštite, Sertifikati autoriteta* на *Lista sertifikata*.

- Корисничке сертификате корисник добија од Даваоца сертификата (CA). Кориснички сертификати су потребни, на пример, за дигиталне потписе и они повезују корисника са јединственим приватним кључем заштитног модула.

Да видите постојеће корисничке сертификате, притисните **Meni** и одаберите редом *Servisi, Podešavanja, Podešavanje zaštite, Korisnički sertifikati* на *Lista sertifikata*.

Важно: Имајте на уму да иако употреба сертификата у знатној мери умањује ризике који прате повезивање на мрежу и инсталисање софтвера, они се морају исправно користити да би се обезбдиле предности побољшане заштите. Постојање сертификата не пружа само по себи никакву заштиту; управљач сертификата мора имати исправне, веродостојне, или проверене сертификате да би се осигурала побољшана заштита.

Важно: Сертификати су временски ограничени. Ако се прикаже порука "Сертификат је истекао" или "Сертификат још увек не важи" иако би сертификат требало да је важећи, проверите да ли је исправно подешено време и датум у телефонском апарату.

Важно: Пре него што измените ове параметре, подешавања, морате се уверити да ли заиста имате поверење у власника сертификата, као и да ли дати сертификат заиста припада назначеном власнику.

Дигитални потпис

Са овим моделом телефона можете користити дигиталне потписе. Потпис се може идентификовати као ваш преко приватног кључа заштитног модула и корисничког сертификата који је коришћен за потписивање. Употреба дигиталног потписа може бити исто као и стављање потписа на папирни рачун, уговор или неки други документ.

Да ставите дигитални потпис, одаберите неки линк на датој страници, на пример, наслов књиге коју желите да купите и њену цену. Приказаће се текст за потпис (евентуално и износ, датум, итд.).

Проверите да је у том моменту текст у заглављу *Čitaj* и да је приказана иконица дигиталног потписа .

Напомена: Ако се иконица дигиталног потписа не појави, значи да је дошло до повреде тајности, сигурности, и не би требало да уносите никакве личне податке као што је ваш потписни PIN.

Да текст потпишете, прво га комплетно прочитајте па онда можете да одаберете **Potpisi**.

Напомена: Текст можда не стане у један екран. Зато обавезно прелистајте и прочитајте комплетан текст пре потписивања.

Одаберите кориснички сертификат који желите да употребите. Укуцајте потписни PIN (видите део **Приступне шифре** на страници 16) и притисните **OK**. Иконица дигиталног потписа ће се изгубити, а дати сервис може евентуално да прикаже потврду ваше куповине.

■ SIM сервиси (Мени 10)

Поред функција које нуди телефонски апарат и ваша SIM картица може нудити додатне услуге, сервисе којима приступате из менија 11. Мени 11 ће се приказивати само ако га ваша SIM картица подржава. Називи и садржаји менија у потпуности зависе од расположивих услуга.

Напомена: За податке у вези расположивости, цене и информације о начину коришћења SIM сервиса обратите се продавцу SIM картице, тј. оператору мреже, провајдеру или другом добављачу.

Имате могућност да свој телефонски апарат подесите тако да Вам приказује потврдне поруке које се размењују између вашег телефонског апарата и мреже када користите SIM сервисе, избором опције *Da* за *Potvrda akcija SIM servisa* у менију *Podešavanje telefona*.

Имајте на уму да приступ овим сервисима може да подразумева слање текстуалне поруке (SMS) или обављање телефонског позива који се наплаћују.

7. Комуникације са РС рачунаром

Када је ваш телефон повезан на компатибилни РС рачунар преко ИЦ везе или каблом, можете да шаљете и примате имејл поруке и да приступате Интернету. Свој телефон можете да користите са великим бројем програма за повезивање са РС рачунаром и дата комуникације. Користећи програмски пакет PC Suite можете, на пример, да синхронизујете контакте, календаре и листе обавеза свог телефона и компатибилног РС рачунара.

На Nokia веб сајту, www.nokia.com/support/phones/7200, можете наћи детаљније информације, као и преузети потребне датотеке.

■ PC Suite

Пакет PC Suite садржи следеће апликације:

- **Nokia Application Installer**, која служи за инсталисање Java апликација са компатибилног РС рачунара у телефонски апарат, као и за њихову деинсталацију, уклањање.
- **Nokia Content Copier**, која служи за копирање података или израду резервних копија података у вашем телефону и њихово преношење у компатибилни РС рачунар или други компатибилни Nokia телефонски апарат.
- **Nokia Connection Manager**, која служи за бирање типа везе између РС рачунара и телефона.

- **Nokia Image Converter**, која служи за конверзију графичких датотека у подржане формате погодне за примену у мултимедија порукама или за тапете, као фотографија за контакте, као и за њихово пребацивање у телефонски апарат.
- **Nokia Modem Options**, која садржи параметре, подешавања за HSCSD и GPRS везе.
- **Nokia Multimedia Player**, која служи за репродуковање на PC рачунару компатибилних аудио, графичких и видео записа.
- **Nokia PC Sync**, која служи за синхронизовање, календара и листа обавеза вашег телефона и компатибилног PC рачунара.
- **Nokia Phone Browser**, која служи за преглед садржаја фолдера Галерија вашег телефона на компатибилном PC рачунару. Можете претраживати графичке и аудио датотеке, видео снимке, вршити измене датотека у меморији вашег телефона, као и преносити датотеке из телефона у PC рачунар и обрнуто.
- **Nokia Phone Editor**, која служи за слање текстуалних порука и вршење измена контаката у вашем телефонском апарату.
- **Nokia Sound Converter**, која служи за монтажу полифоних тонских снимака подржаних формата како би били компатибилни са вашим телефонским апаратом, као и за њихово пребацивање у телефонски апарат.
- **Nokia Settings Manager**, која служи за измене и слање веб адреса, буммарк ознака, или за ажурирање скупова (параметара) везе. Такође

можете и тражити радио станице, брисати или мењати постојеће радио станице у свом телефону.

Заштита ауторских права може да спречава копирање, модификовање, пренос или прослеђивање неких слика, мелодија звона и другог садржаја.

(E)GPRS, HSCSD и CSD

Ваш телефон можете користити и за (E)GPRS (побољшани GPRS), GPRS (општи пакетски пренос података), HSCSD (брзи пренос података са комутацијом линије) и CSD (пренос података са комутацијом линије, *GSM podaci*), комуникационе сервисе за пренос података.

За расположивост сервиса преноса података као и за претплату, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.

Имајте на уму да коришћење HSCSD сервиса празни батерију вашег апарата брже од стандардних говорних и дата веза. За време преноса података, телефон ћете морати евентуално да прикључите на пуњач.

Видите [Подешавање \(E\)GPRS модема](#) на страници 126.

■ Коришћење комуникационих програма за пренос података

Информације у вези употребе комуникационих програма за пренос података потражите у документацији која иде уз њих.

Имајте на уму да позивање или примање позива док је апарат повезан на рачунар није препоручљиво пошто може довести до прекида рада.

Да бисте остварили боље резултате, у току преноса података апарат поставите на стабилну подлогу са тастатуром окренутом надоле. Немојте апарат померати држећи га у руци у току преноса података.

8. Информације о батерији

■ Пуњење и пражњење

Ваш телефонски апарат се напаја енергијом из акумулаторске батерије са могућношћу поновног пуњења.

Имајте на уму да се потпуне експлоатационе карактеристике нове батерије постижу тек после два или три комплетна циклуса пуњења и пражњења!

Батерија се може пунити и празнити стотине пута али ће се на крају истрошити. Када је радно време (време разговора и време спремности за рад) знатно краће од нормалног, време је да се купи нова батерија.

Користите само оне батерије које је одобрио произвођач телефона и пуните их само пуњачима које је исти одобрио. Ископчајте пуњач када се не користи. Не остављајте батерију прикључену на пуњач дуже од једне седмице, јер јој прекомерно пуњење може скратити век трајања. Ако се и не користи, потпуно пуна батерија ће се временом сама испразнити.

Екстремни температурни услови могу утицати на способност пуњења Ваше батерије.

Употребљавајте батерију само за оно за шта је намењена.

Никада не користите оштећени пуњач или батерију.

Не излажите батерију кратком споју. Случајан кратак спој може да настане ако неки метални предмет (новчић, спајалица или хемијска оловка) проузрокује директно спајање + и - извода батерије (металне траке на батерији), на пример, када носите резервну батерију у џепу или ташници. Кратким спајањем извода може се оштетити батерија или предмет којим се спаја.

Остављање батерије на врућим или хладним местима, као и у затвореним колима у летњим или зимским условима, смањује капацитет и век трајања батерије. Покушавајте да увек батерију држите на температури између 15°C и 25°C (59°F и 77°F). Телефон са загрејаном или хладном батеријом може привремено да не ради, чак и када је батерија потпуно напуњена. Експлоатационе карактеристике батерија су посебно ограничене при температурама знатно испод тачке мржњења.

Не бацајте батерије у ватру!

Батерије одлажите у складу са локалним прописима (н.пр. рециклажа). Не одлажите их као кућни отпад.

ЧУВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ

Ваш телефон је производ високог квалитета конструкције и израде и њиме треба поступати пажљиво. Доле дати савети ће Вам помоћи да испуните обавезе које су дате у гаранцији и да уживате у овом производу дуги низ година.

- Држите телефонски апарат и све његове делове и прибор ван дохвата деце.
- Одржавајте га сувим. Атмосферске падавине и влага, као и све врсте течности или влаге могу садржати минерале који проузрокују корозију електронских кола.
- Не употребљавајте телефон, нити га држите на прашњавим и прљавим местима. Његови покретни делови се могу оштетити.
- Немојте држати телефон на местима са високом температуром. Високе температуре могу да скрате век трајања електронских уређаја, да оштете батерије и да деформишу или истопе неке пластичне материјале.
- Немојте држати телефон на местима са ниском температуром. Када се телефон загреје (до своје нормалне температуре), у унутрашњости се може појавити влага која може да оштети штампане плоче са електронским колима.
- Не покушавајте да отворите телефон. Нестручно руковање га може оштетити.
- Чувајте телефон од падова, потреса или удараца. Грубо руковање може да проузрокује ломљење унутрашњих штампаних плоча са електронским колима.
- За чишћење телефона немојте да употребљавате јаке хемикалије, раствараче за чишћење, или јаке детерџенте.
- Не бојите телефон. Боја може блокирати покретне делове апарата и омести правилан рад.

- За чишћење објектива (нпр., камере, сензора растојања и сензора осветљења) користите меку, чисту и суву тканину.
- Користите само испоручену антену или одобрену замену. Неодобрене антене, модификације или прикључци могу оштетити телефон и представљати кршење прописа којима се регулишу радио уређаји.

Све горње сугестије се у истој мери односе на телефонски апарат, пуњач и сав прибор. Уколико неки од њих не функционише исправно однесите га у најближи квалификовани сервис. Особље сервиса ће Вам помоћи и, уколико је потреба, обавити сервисирање.

ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ БЕЗБЕДНОСТИ

■ Безбедност саобраћаја

Не користите мобилни телефон док возите моторно возило. Увек осигурајте телефон у његовом држачу; не стављајте телефон на путничко седиште или на места са којих у случају судара или изненадног кочења може да склизне.

Запамтите, безбедност саобраћаја је увек на првом месту!

■ Радно окружење

Имајте на уму да треба да се придржавате свих посебних прописа који важе у свакој области и да искључите свој телефон увек када је забрањена његова употреба, или када она може да проузрокује сметње или опасност.

Користите телефон само у његовим нормалним радним положајима.

Делови телефонског апарата имају магнетна својства. Телефонски апарат привлачи метале па особе са слушним апаратима не треба да га држе на уву на којем је слушни апарат. Телефон увек држите у држачу пошто слушалица може да привуче металне материјале. Не стављајте кредитне картице или друге медије са магнетним записом у близину телефона пошто се на њима уписани подаци могу тако избрисати.

■ Електронски уређаји

Већина савремене електронске опреме је заштићена од радиофреквентних сигнала. Ипак, извесна електронска опрема може да буде незаштићена од радиофреквентних сигнала Вашег мобилног телефона.

Пејсмејкери

Произвођачи пејсмејкера препоручују минимално растојање од 20 цм (6 инчи) између мобилног телефона и пејсмејкера како би се избегле могуће сметње код рада пејсмејкера. Ове препоруке се поклапају са независним истраживањима и препорукама Wireless Technology Research. Особе са пејсмејкерима:

- Када је телефон укључен треба увек да га држе на растојању већем од 20 цм (6 инчи) од свог пејсмејкера;
- Не би требало да носе телефон у џепу на грудима;
- Треба да користе уво на супротној страни од пејсмејкера како би могућност стварања сметњи свеле на минимум.
- Уколико имате било какав разлог да посумњате да долази до сметњи, одмах искључите свој телефон.

Слушни апарати

Неки дигитални мобилни телефони могу да стварају сметње извесним слушним апаратима. У случају таквих сметњи, консултујете се са својим провајдером.

Остали медицински уређаји

Рад било којих радиопредајних уређаја, укључујући и целуларне телефоне, може да ствара сметње у функционисању неадекватно заштићених медицинских уређаја. Консултујте лекара или произвођача медицинских уређаја да бисте утврдили да ли су уређаји адекватно заштићени од спољне енергије радиофреквентних таласа, или уколико имате нека друга питања. Искључите свој телефон у здравственим установама када у њима истакнута правила налажу да то учините. Болнице или здравствене установе можда користе опрему која може да буде осетљива на спољну енергију радиофреквентних таласа.

Моторна возила

Радиофреквентни сигнали могу да утичу на непрописно инсталисане или неадекватно заштићене електронске системе у моторним возилима (на пр. електронски системи за убризгавање горива, електронски системи за заштиту од проклизавања (заштиту од блокирања), електронски системи за регулацију брзине, системи са ваздушним јастуком). За то се у вези Вашег возила информишите код произвођача или његовог представника. Такође консултујете и произвођача друге опреме која је додатно инсталисана у Вашем моторном возилу.

Истакнути натписи

Искључите свој телефон у сваком објекту где то захтевају истакнути натписи.

■ Потенцијално експлозивне атмосфере

Искључите свој телефон када се налазите у некој средини са потенцијално опасном атмосфером и придржавајте се свих знакова и упутстава. Варнице у таквим срединама могу да проузрокују експлозију или пожар што може довести до телесних повреда или чак и смрти.

Корисницима се саветује да искључе телефон када се налазе на местима за точење горива (пумпној станици). Корисници се упозоравају да треба да се придржавају ограничења у погледу употребе радио опреме у складиштима горива (складиште горива и дистрибутивни центри), хемијским постројењима или на местима где се врши минирање.

Средине са потенцијално експлозивном атмосфером су често, али не увек јасно обележене. То су најчешће потпалубља чамаца, места за транспорт или складиштење хемикалија, моторна возила са погоном на течни (пропан-бутан) плин, зоне у којима ваздух садржи хемикалије или честице, на пример жита, прашину или метални прах, као и све друге средине у којима се обично препоручује да искључите мотор аутомобила.

■ Моторна возила

Само квалификовано особље би требало да сервисира телефон или да га инсталира у моторно возило. Погрешно инсталисање или сервисирање може да буду опасно и да поништи све гаранције за апарат.

Проверавајте редовно да ли је целокупна опрема мобилног телефона у Вашем возилу прописно монтирана и да ли правилно функционише.

Не држите нити носите запаљиве течности, гасове или експлозивне материје на истом месту где држите телефон, његове делове или прибор.

Код моторних возила која су опремљена ваздушним јастуком, имајте у виду да се ваздушни јастук надувава великом силом. Не постављајте никакве предмете, укључујући и фиксне и преносне бежичне уређаје, у простор изнад ваздушних јастука, нити у зону надувавања ваздушног јастука. Уколико је опрема мобилног телефона за аутомобил непрописно инсталисана а ваздушни јастук се надува може доћи до озбиљних повреда.

Употреба Вашег телефона у ваздуху је забрањена. Искључите свој телефон пре уласка у авион. Употреба мобилних телефона у авиону може да представља опасност за функционисање авиона, да доведе до прекида бежичне телефонске мреже, и да буде противзаконита.

Непоштовање ових упутстава може да доведе до привременог обустављања или ускраћивања коришћења телефонских услуга, или до предузимања судског поступка, или до оба.

■ Хитни позив

Важно: Овај телефон као и сваки бежични телефон ради користећи радио сигнале, бежичне и земаљске мреже као и функције које програмира сам корисник. Из тог разлога успостављање везе у свим условима се не може гарантовати. Зато се не бисте никада требало ослањати само на мобилни телефон за успостављање важних комуникација (на пр., позиви за хитну медицинску помоћ).

Хитни позиви можда нису могући на свим мрежама мобилне телефоније или при коришћењу неке услуге мреже и/или неке могућности телефона. Проверите то код локалног провајдера.

Слање хитних позива:

1. Укључите телефон уколико није укључен. Проверите да ли је јачина сигнала адекватна.
Неке мреже захтевају да је важећа SIM картица правилно уложена у телефон.
2. Притисните потребан број пута (на пример да бисте прекинули везу, изашли из менија и сл.) да обришете садржај екрана и апарат активирате за телефонирање.
3. Унесите број службе помоћи за своју тренутну локацију (на пр. 911, 112 или неки други званични број службе помоћи). Бројеви службе помоћи су различити за различите локације.
4. Притисните тастер .

Ако су активиране одређене функције, можда ћете прво морати да их искључите пре него што будете могли да упутите позив служби помоћи. Консултујте ово Упутство и Вашег локалног провајдера услуга целуларне мреже.

Када шаљете позив служби помоћи, обратите пажњу на то да дате све неопходне информације што је могуће тачније. Упамтите да је Ваш мобилни телефон можда

једино средство комуникације на месту догађаја несрећног случаја; не прекидајте везу све док Вам се не дозволи да то учините.

■ Информације о сертификацији (SAR)

ОВАЈ МОДЕЛ ТЕЛЕФОНСКОГ АПАРАТА ЗАДОВОЉАВА ЗАХТЕВЕ ЕКСПОЗИЦИЈЕ РАДИО ТАЛАСИМА

Ваш бежични телефонски апарат је радио предајник и пријемник. Он је пројектован и произведен тако да не прелази граничне вредности зрачења за експозиције енергији радиофреквентних таласа које препоручују међународне смернице (ICNIRP). Те граничне вредности су део свеобухватних смерница и оне одређују допуштене нивое енергије радиофреквентних таласа за општу популацију. Ове смернице су развиле независне научне организације путем периодичних и детаљних процена научних студија. Ове смернице садрже и значајну сигурносну резерву која је намењена да осигура безбедност свих особа без обзира на старосну доб или здравствено стање.

Стандард за експозицију за мобилне телефоне користи јединицу мере познату као Степен специфичне абсорпције, или SAR (Specific Absorption Rate). SAR гранична вредност назначена у тим међународним смерницама износи $2,0 \text{ W/kg}^*$. Тести за одређивање SAR вредности спроводе се за стандардне радне положаје са телефонским апаратом који емитује на својој највећој атестираној снази у свим испитиваним фреквентним опсезима. Мада је SAR вредност установљена за највећи атестирани ниво снаге, стварна SAR вредност телефонског апарата у раду може бити значајно испод те максималне вредности. Ово је стога што је апарат пројектован да ради на више нивоа снаге како би користио само онолику снагу која је потребна да доспе до мреже. Генерално, што сте ближе базној станици, снага предаје телефонског апарата је нижа.

Највиша SAR вредност за овај модел телефонског апарата тестирано за држање на уву је $0,36 \text{ W/kg}$. Мада могу постојати разлике у SAR вредностима за различите телефоне и

различите положаје, све оне задовољавају одговарајуће међународне смернице за експозицију радиофреквентним таласима.

Овај производ задовољава смернице за експозицију радиофреквентним таласима када се користи било у нормалном положају, уз уво, или када је одвојен од тела најмање 2,2 цм. Када се користи футрола, копча за појас или држач за ношење на телу, исти не би требало да садржи метал а требало би да одржава производ одвојен од тела најмање 2,2 цм.

* SAR гранична вредност за мобилне телефоне у јавној употреби износи 2,0 W/kg. у просеку распоређено на десет грама телесног ткива. Смернице садрже и значајну сигурносну резерву ради додатне заштите људи као и на рачун компензације могућих одступања у измереним вредностима. SAR вредности могу бити различите у зависности од националних захтева за извештавањем као и од фреквентног опсега комуникационе мреже. Податке о SAR вредностима у другим регионима можете наћи у склопу информација о производу на адреси www.nokia.com.